

20

VUOSIKERTOMUS

11

Discover the Experience

EB kehittää edistyksellistä teknologiaa ja muuntaa sen rikastuttaviksi loppukäyttäjäkokemuksiksi. EB on erikoistunut autoteollisuuden ja langattomien teknologioiden vaativiin sulautettuihin ohjelmisto- ja laiteratkaisuihin.

Sisälllys

---

1. EB VUONNA 2011	4	5. SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2011	14
Taloudellinen kehitys vuonna 2011	4	Johdanto	14
Muutoksia EB:n johdossa	5	Hallitus ja hallituksen asettamien valiokuntien kokoonpano ja toiminta	14
Saatavien perintä TerreStarilta	5	Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet	20
Tarkoitus ja visio	5		
Strategiset linjaukset	5		
2. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	7	6. OSAKKEENOMISTAJAT	24
3. LIIKETOIMINTASEGMENTIT JA MARKKINANÄKYMÄT	8	Osakkeet ja osakkeenomistajat	24
Automotive-liiketoimintasegmentti vuonna 2011	8	Tietoa osakkeenomistajille	24
Wireless-liiketoimintasegmentti vuonna 2011	10	LIITE	26
4. HENKILÖSTÖ	12	Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2011	
Yleistä	12		
Ydinosaaminen	12		
Automotive-liiketoimintasegmentti	12		
Wireless-liiketoimintasegmentti	12		

EB vuonna 2011

Taloudellinen kehitys vuonna 2011

Vuoden 2011 liikevaihto oli samalla tasolla kuin edellisvuonna ja liiketulos parani selvästi jäädessä kuitenkin tappiolliseksi. Viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi edellisvuodesta ja liiketulos oli selvästi voitollinen.

EB:n tammi-joulukuun 2011 liikevaihto nousi 0,3 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 162,2 miljoonaan euroon (161,8 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liiketappio oli -4,0 miljoonaa euroa (-17,3 miljoonaa euroa vuonna 2010 sisältäen kertaluonteisia kuluja ja arvonalennuksia 12,7 miljoonaa euroa). Liiketulos oli tappiollinen kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja kääntyi voitolliseksi neljännellä vuosineljänneksellä.

EB alensi vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon tulostavoitteen 29.3.2011 niin, että EB odotti vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon liiketuloksen olevan selvästi tappiollinen. Aiemmin tilinpäätöksen yhteydessä 17.2.2011 EB oli ennakoinut, että vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon liiketulos tulee olemaan alempi kuin vuoden 2010 ensimmäisellä vuosipuoliskolla (1,8 miljoonaa euroa). Pääasiallisena syynä tulostavoituksen muutokseen oli Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihtoennusteen aleneminen, joka johtui tilauskannan ennakoitua hitaammasta kehitymisestä uusissa satelliittitietoliikennetarjousissa ja älypuhelinien tuotekehityspalveluiden kiristyneestä kilpailutilanteesta.

Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi vahvasti vuoden 2011 tammi-joulukuussa, 22,7 prosenttia, 98,3 miljoonaan euroon edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta (80,1 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liikevoitto oli 0,8 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa vuonna 2010). Automotive-liiketoimintasegmentin liiketulos kehittyi suunnitelman mukaisesti ensimmäisellä ja neljännellä vuosineljänneksellä, mutta jäi toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä tavoitteesta ennakoitua suurempien projektikustannusten takia.

Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto oli tammi-joulukuussa 2011 63,9 miljoonaa euroa, vastaten 21,1 prosentin laskua edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta (81,0 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liikevaihdon merkittävä lasku johtui pääosin satelliittipuhelinliiketoiminnan volyymin merkittävästä supistumisesta. Vuoden 2011 kolmannella vuosineljänneksellä Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto ylsi lähes samalle tasolle kuin vuoden 2010 kolmannella vuosineljänneksellä ja vuoden neljännän vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 13,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

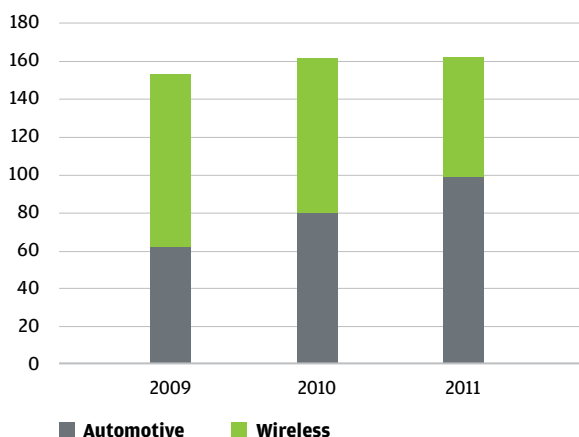
Wireless-liiketoimintasegmentin liiketappio tammi-joulukuussa 2011 oli -4,7 miljoonaa euroa, sisältäen 0,9 miljoonaa euroa TerreStarilta olevien saatavien perintään liittyviä kuluja (-19,3 miljoonaa euroa vuonna 2010 sisältäen kertaluonteisia kuluja ja arvonalennuksia 12,3 miljoonaa euroa). Katsauskauden liiketappio syntyi pääosin vuoden 2011

ensimmäisellä vuosineljänneksellä, jolloin edellisenä vuonna päättyneen TerreStarin satelliittipuhelinliiketoiminnan korvaava uusien satelliittitietoliikennetarjous tilauskanta kehittyi ennakoitua hitaammin. Tämän lisäksi liiketappioon vaikutti älypuhelinien tuotekehityspalveluiden kiristynyt kilpailutilanne. Kolmannella vuosineljänneksellä liiketulosta heikensivät tavanomaiset liiketoiminnan kausivaihtelut sekä asiakasprojektien viiveet. Kasvanut liikevaihto ja vuoden aikana toteutetut kustannussäästötoimenpiteet vaikuttivat merkittävästi liiketoimintasegmentin hyvään liiketulokseen vuoden 2011 viimeisellä vuosineljänneksellä.

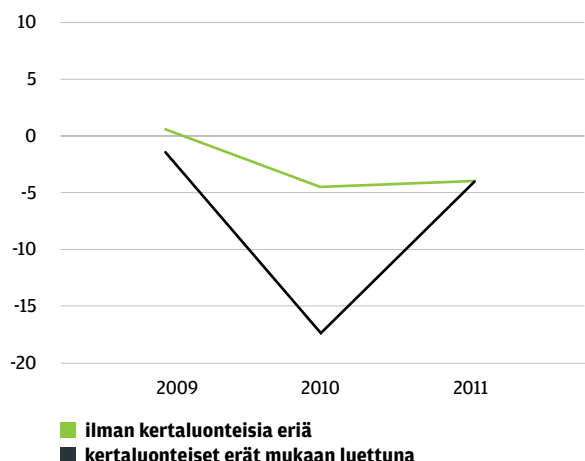
EB:n käyttökate vuonna 2011 oli 4,7 miljoonaa euroa (-8,8 miljoonaa euroa, vuonna 2010). Automotive-liiketoimintasegmentin käyttökate oli 6,0 miljoonaa euroa ja Wireless liiketoimintasegmentin -1,6 miljoonaa euroa.

Katsauskauden tutkimus- ja kehitysinvestoinnit kasvoivat 24,0 miljoonaan euroon (21,6 miljoonaa euroa vuonna 2010) vastaten 14,8 prosenttia liikevaihdosta (13,3 prosenttia vuonna 2010). Näistä 6,6 miljoonaa euroa aktivoitiin taseeseen (5,6 miljoonaa euroa vuonna 2010). Aktivoitujen tuotekehitysmenojen määrä taseessa tilikauden päättyessä oli 11,5 miljoonaa euroa. Merkittävä osa aktivoituista tuotekehityskuluista liittyy Automotive-liiketoimintasegmentin asiakassopimukseen, joiden odotetaan kerryttävän autojen toimitusmääriin sidottuja lisenssituloja tulevina vuosina.

Liikevaihto 2009–2011 (MEUR)

Liiketulos 2009–2011 (MEUR)

Muutoksia EB:n johdossa

Maaliskuussa EB nimitti Automotive-liiketoimintasegmentin talous- ja rahoitusjohtajan KTM Gregor Zinkin Automotive-liiketoimintasegmentin väliaikaiseksi johtajaksi. Elokuussa EB nimitti diplomi-insinööri Alexander Kocherin Automotive-liiketoimintasegmentin johtajaksi ja Elektrobot Automotive GmbH:n toimitusjohtajaksi. Kocher aloitti tehtävänsään 1.11.2011. Hän siirtyi EB:lle Intel Inc:in tytäryhtiöstä Wind River GmbH:sta, jossa hän työskenteli Automotive-liiketoimintayksikön johtajana.

Gregor Zink jatkoi Automotive-liiketoimintasegmentissä johtajana vastuualueenaan talous ja liiketoiminnan tuki. Lisäksi hän toimii Elektrobot Automotive GmbH:n toisena toimitusjohtajana.

Saatavien perintä TerreStarilta

EB:llä oli 31.12.2011 merkittävät, yhteensä noin 25,8 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruiset erääntyneet myyntisaamiset TerreStar Networksiltä Inc:ltä, ja tämän emoyhtiöltä, TerreStar Corporationilta. EB on vaatinut saataviaan sekä lähinnä osapuolten väliseen liiketoiminnan alarajoon liittyviä kuluja, yhteensä määrältään noin 27,9 miljoonan Yhdysvaltain dollaria, maksettavaksi sekä TerreStar Networksin että TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä.

TerreStar Networks sekä tietyt muut siihen sidoksissa olevat yhtiöt hakivat 19.10.2010 ja emoyhtiö TerreStar Corporation 16.2.2011 taloudellista asemaansa vahvistaakseen Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaista vapaaehtoista saneerausmenettelyä. Saneerausmenettelyssä ennen saneerausmenettelyn käynnistymistä syntyneiden velkojen takaisinmaksu joko käteisenä tai muun varallisuuden muodossa voi yleensä tapahtua vain 11 luvun mukaisen saneeraus- tai purkamissuunnitelman nojalla. Saataviin liittyvän epävarmuuden vuoksi EB kirjasi myyntisaatavista noin 8,3 miljoonan euron määräisen arvonalentumisen vuoden 2010 toisella puoliskolla.

TerreStar Corporation ja eräät sen etuoikeutetuista osakkeenomistajista ovat 17.11.2011 kiistäneet TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä EB:n esittämät vaateet. EB:n vaateet perustuvat osin takaukseen, jonka TerreStar Corporation on antanut vakuudeksi EB:n myyntisaamisista TerreStar Networksiltä, ja osin suoraan EB:hen kohdistuvien sopimusvelvoitteiden täyttämiseen. EB tulee voimakkaasti puolustautumaan saataviensa kiistämistä vastaan, mutta tällä hetkellä on ennenaikaista arvioida riidan lopputulosta.

TerreStar-yhtiöiltä olevien myyntisaamisten arvostuksessa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2011 aikana. Lisätietoja TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien kotiuttamiseen ja muihin seikkoihin liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä esitetään hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 32.

Tarkoitus ja visio

EB:n tarkoitus on rikastuttaa ihmisten elämää tuomalla ulottuvillemme innovatiivisia teknologioita, tuotteita ja ratkaisuja.

EB:n visiona on olla asiakkailleen lisäarvoa tuottavia ratkaisuja toimittava innovaatiokumppani valituissa auto- ja langattoman teollisuuden ympäristöissä.

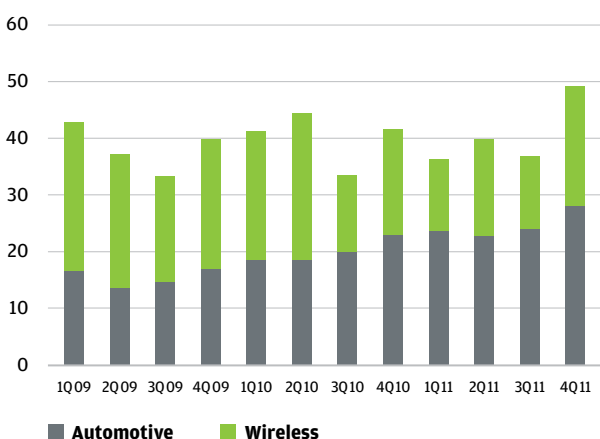
Strategiset linjaukset

Helmikuussa 2011 EB päivitti strategia linjauksiaan liiketoimintasegmenttikohdalla kasvua koskevilla tavoitteilla ja käytettäviä liiketoimintamalleja koskevilla linjauksilla. EB:n tavoitteena on vahvistaa asemaansa Automotive- ja Wireless-ratkaisujen, -tuotteiden ja -palveluiden tarjoajana ja parantaa kannattavuuttaan.

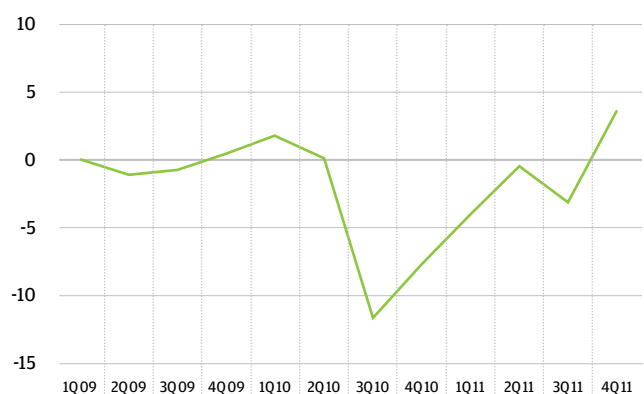
EB keskittyy edelleen strategiaan mukaisesti kahteen liiketoimintasegmenttiin, jotka ovat Automotive ja Wireless. EB:n tavoitteena on olla valitsemillaan alueilla johtava ratkaisujen, tuotteiden ja palveluiden tarjoaja. Lyhyellä tähtämellä tärkein taloudellinen tavoite on positiivinen liiketulos ja kannattavuuden kehitys.

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB keskittyy autojen ohjelmistoihin. Sovelluksia ovat mm. autojen sisäiset ohjelmistot ja kommunikointiprotokollat, käyttöliittymäratkaisut, navigointiohjelmit ja ohjelmistojen kehitysympäristöt sekä ajamista helpottavat ratkaisut. Tärkeimpiä asiakkaita ovat johtavat autovalmistajat, autoelektroniikkatoimittajat ja muut autoteollisuuden toimittajat.

Liikevaihto vuosineljänneksittäin 2009–2011 (MEUR)

Liiketulos vuosineljänneksittäin 2009–2011 (MEUR)

EB vuonna 2011

T&K-palvelujen ja ohjelmistotuotteiden lisäksi EB tarjoaa asiakaskohtaisia ratkaisuja, joissa hyödynnetään tuotealustoja ja teknologia- ja integrointiosaamista. Tulevien vuosien aikana EB pyrkii kehittämään liiketoimintamalliaan enemmän ohjelmistotuotteisiin pohjautuvaksi, mikä lisää liikevaihdon suoraa riippuvuutta autojen tuotantomääristä. Automotive-liiketoimintasegmentissä tavoitteena on liikevaihdon kasvattaminen vähintään autojen ohjelmistomarkkinoiden kasvutahtia.

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa räätälöityjä laite- ja verkkoratkaisuja, tuotteita, teknologia-alustoja ja T&K-palveluita sekä radiokanavaympäristön testaustyökaluja. EB tarjoaa asiakkailleen myös valmiita suunniteltuihin laitteisiin valmistuskumppaneita käyttäen. Asiakkaita ovat mm. matkapuhelimia ja verkkolaitteita valmistavat yritykset, puolustus- ja turvallisuusteollisuus ja -viranomaiset, satelliitti- ja matkapuhelinverkkojen operaattorit ja siruvalmistajat. EB:n tarjonta asiakkailleen ja kilpailukyky pohjautuvat keskeisesti radioteknologian,

sulautettujen ohjelmistojen, elektroniikan sekä tuoteintegroinnin laaja-alaiseen ja vahvaan osaamiseen. Wireless-liiketoimintasegmentissä tavoitteena on liikevaihdon kasvu vähitellen lähivuosien aikana.

EB jatkaa kohdennettuja T&K-investointeja sekä Automotive- että Wireless-liiketoimintasegmenteissä. EB kehittää kumppanuuksia ja kartoittaa yritysjärjestelymahdollisuuksia, jotka vahvistavat yrityksen kilpailukykyä ja lisäävät markkinamahdollisuuksia.

Konsernin laaja tuloslaskelma (MEUR)

	1-12/2011 12 kk	1-12/2010 12 kk
Liikevaihto	162,2	161,8
Liiketoiminnan muut tuotot	2,8	2,4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	0,0	-0,2
Valmistus omaan käyttöön	0,4	0,2
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-11,7	-15,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-95,2	-97,7
Poistot	-8,7	-8,5
Liiketoiminnan muut kulut	-53,8	-59,8
Liikevoitto (-tappio)	-4,0	-17,3
Rahoituskulut (netto)	-0,4	-1,3
Tulos ennen veroja	-4,5	-18,6
Tuloverot	-0,6	2,9
Kauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista	-5,1	-15,7
Kauden tulos	-5,1	-15,7
Muut laajan tuloksen erät:		
Ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot	-0,2	0,8
Kauden muut laajan tuloksen erät yhteensä	-0,2	0,8
Kauden laaja tulos yhteensä	-5,2	-14,9
Kauden tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-5,3	-16,1
Määräysvallattomille omistajille	0,2	0,5
Kauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-5,5	-15,4
Määräysvallattomille omistajille	0,2	0,5
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR		
Laimentamaton	-0,04	-0,12
Laimennettu	-0,04	-0,12
Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR		
Laimentamaton	-0,04	-0,12
Laimennettu	-0,04	-0,12
Nettovelkaantumisaste, %	-1,4 %	-10,3 %
Omavaraisuusaste, %	62,8 %	62,4 %

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden 2011 tavoitteena oli positiivinen liiketulos ja kannattavuuden kehitys. Tilikauden tulos parani merkittävästi edellisvuodesta ja neljännen vuosineljänneksen liiketulos 3,5 miljoonaa euroa oli hyvä, mutta koko tilikauden liiketulos -4,0 miljoonaa euroa jäi tappiolliseksi aikaisempien vuosineljännesten tavoiteltua heikomman tuloksen takia.

Koko tilikaudella 2011 EB:n liikevaihto oli samalla tasolla kuin edellisvuonna Automotive-liiketoimintasegmentin kasvua ja Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihdon supistuessa. Alkuvuonna liikevaihto laski edellisvuodesta Wireless-liiketoimintasegmentin supistuneen liikevaihdon takia, mutta kolmannella vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 9,7 % ja neljännellä vuosineljänneksellä 17,2 % edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta molempien liiketoimintasegmenttien myönteisen kehittymisen ansiosta.

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB ohjelmistotuotteisiin ja palveluihin kohdistuva kysyntä jatkoi kasvuaan vuonna 2011, kun autonvalmistajat lisäsivät panostuksia uusien viihde- ja viestintäjärjestelmien, tehdasasennettävien navigointijärjestelmien, ajamista helpottavien ratkaisujen ja auton sisäisten ohjelmistojen kehittämiseen uusia automalleja varten. Tuotekehityspanostuksemme kasvoivat edellisvuodesta ja

julkistimme useita päivityksiä tuoteperheisiimme. Osa tuotekehityspanostuksista suuntautui asiakaskohtaisiin tuotteisiin, joista odotetaan autojen valmistusmääriin sidottuja lisenssituloja seuraavien vuosien aikana.

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB onnistui kasvattamaan liiketoimintaansa etenkin puolustus- ja verkkolaitemarkkinoilla ja siten korvaamaan edellisvuoden lopulla voimakkaasti supistunutta satelliittipuhelinliiketoiminnan liikevaihtoa. Myös radiokanavan testauslaitteiden myynti kasvoi edellisvuodesta. Satelliittipuhelinliiketoiminnan ja älypuhelimien tuotekehityspalveluiden myynti laski edellisvuodesta. Wireless-liiketoimintasegmentissä EB eteni tuotetarjontansa laajentamisessa puolustus- ja muiden viranomaisten markkinoille ja julkisti näille markkinoille suunnatun Android-pohjaisen tuotealustan, kolme puolustusmarkkinoille suunnattua tuotetta sekä sopimuksen Suomen Puolustusvoimien kanssa taktisen langattoman runkoverkon kehittämisestä ja käyttöönotosta.

EB jatkoi saataviensa perintää TerreStar Networks Inc.:ltä ja sen emoyhtiöltä TerreStar Corporationilta näiden saneerausmenettelyissä Yhdysvalloissa. Saatavien tasearvoissa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2011 aikana. Perintätoimenpiteemme jatkuvat vuonna 2012.

Vuoden 2011 aikana henkilöstömäärämme kasvoi yli 150:lla Automotive-liiketoimintasegmentissä. Wireless-liiketoimintasegmentissä henkilöstön määrää vähennettiin sopeuttaaksemme toimintaamme alentuneeseen liikevaihdon tasoon. Uutta henkilöstöä myös palkattiin voimakkaasti kasvanutta verkkolaitteiden tuotekehityspalveluiden kysyntää varten. Kokonaisuudessaan Wireless-liiketoimintasegmentin henkilöstön määrä aleni noin 50:lla.

Kannattavuuden parantaminen on keskeisin tavoitteemme vuonna 2012. Näkymät liikevaihdon kasvulle ovat hyvät molemmissa liiketoimintasegmenteissä ja tämä yhdessä Wireless-liiketoimintasegmentin parantuneen kustannusrakenteen kanssa antaa hyvän mahdollisuuden liiketoiminnan myönteiselle kehittymiselle vuonna 2012.

Kiitän koko henkilöstöämme ja yhteistyökumppaneitamme merkittävistä ponnisteluista ja lukuisista hienoista saavutuksista asiakas- ja tuoteprojekteissamme ja muussa toiminnassamme vuoden 2011 aikana. Asiakkaitamme haluan kiittää jatkuneesta luottamuksesta EB:tä kohtaan.

Jukka Harju
Toimitusjohtaja

"Näkymät liikevaihdon kasvulle vuonna 2012 ovat hyvät molemmissa liiketoimintasegmenteissämme."

Liiketoimintasegmentit ja markkinanäkymät

EB:n liiketoiminta jakautuu kahteen liiketoimintasegmenttiin, jotka ovat Automotive ja Wireless.

Automotive-liiketoimintasegmentti vuonna 2011

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa ohjelmistotuotteita ja tuotekehityspalveluita autonvalmistajille, autoelektronikkatoimittajille ja muille autoteollisuuden toimittajille. Tarjonta koostuu autonsisäisistä viihde- ja viestintäratkaisuksista, kuten navigaatio ja käyttöliittymä (Human Machine Interface, HMI), autojen elektronisista ohjausyksiköistä (Electronic Control Units, ECU) sekä ajamista auttavista ohjelmistosovelluksista (Driver Assistance). Yhdistämällä ohjelmistotuotteitaan ja tuotekehityspalvelujaan EB tarjoaa autoteollisuudelle ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja.

Vastatakseen asiakkaidensa vaatimuksiin, EB kehittää jatkuvasti tuotealustojaan ja tuotteitaan päivittäen niitä viimeisimpien markkinatrendien mukaisesti. EB toi vuonna 2011 autojen elektronisten ohjauslaitteiden puolella markkinoille tuotantovalmiin AUTOSAR 4.0 -standardia (autoteollisuuden avoin ohjelmistojärjestelmäarkkitehtuuri) tukevan ohjelmistosovellusökalupaketin, jota useat johtavat autonvalmistajat vaativat autonsisäisiin ohjelmistoihinsa. Tuotevalikoimaa laajennettiin myös

ohjelmistomoduuleilla, jotka tukevat autojen elektronisten ohjausyksiköiden kehittämistä viimeksi julkaistun ISO 26262 -turvallisuusstandardin mukaisesti. EB vahvisti kumppanuustoimintaansa tuomalla markkinoille ennakkotestatun AUTOSAR-pohjaisen ECU-ohjelmistojen kehitysympäristön yhteistyössä IBM:n kanssa.

Driver Assistance (ajamista auttavat ohjelmistosovellukset) -alueella EB toi markkinoille uusia versioita kehitystyökäytöstään ja aloitti tuotekehityspalvelun tarjoamisen eräälle johtavalle autovalmistajalle (OEM). Infotainment (viihde- ja viestintäjärjestelmät) -alueella EB päivitti käyttöliittymätuotteitaan (HMI) useilla eri toiminnallisuuksilla kuten kehittyneillä animaatioefekteillä, fonttienkäsittelyllä sekä kirjasintyyllillä. Navigaatio-ohjelmistonsa EB päivitti laajalla kolmiulotteisella karttanäkymällä, joka tukee sekä dynaamista POI (Point of Interest) -toimintoa että hybridikarttoja.

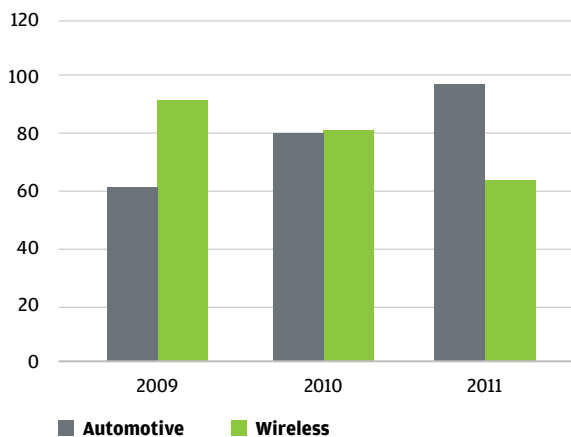
Vuoden 2011 aikana EB:n ja Audi Electronics Venture:n yhteistyö e.solutions eteni hyvin uuden huippukategorian viihde- ja viestintäjärjestelmäsukupolven, MIB high:n (Modular Infotainment Kit) kehittämiseksi VW-konsernille. MIB high on suunniteltu tuotavan markkinoille vuoden 2012 aikana ja otettavan käyttöön tulevien vuosien aikana laajasti VW-konsernin automalleissa.

AUTOMOTIVE-LIIKETOIMINTASEGMENTIN TUOTTEET JA PALVELUT

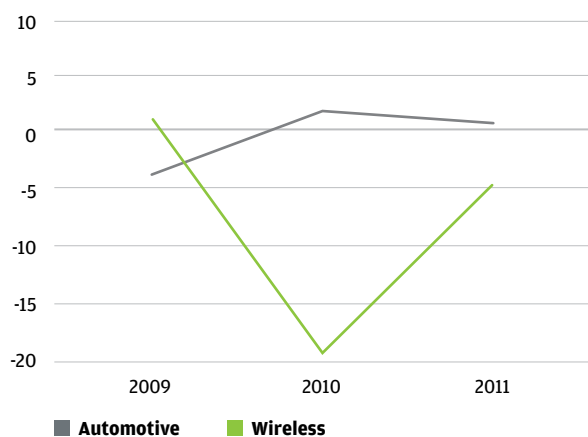
EB tarjoaa asiakaskohtaisia tuotteita ja palveluita autovalmistajille sekä autoteollisuuden toimittajille auttaen heitä säästämään kustannuksia ja tuomaan markkinoille uusia tuoteominaisuuksia. EB:n tuotteita ja palveluita Automotive-liiketoimintasegmentillä ovat:

- EB GUIDE - innovatiivinen ja joustava käyttöliittymän (HMI) kehitysalusta ja puheenohjaustuotealusta
- EB street director - monipuolinen ja helposti räätälöitävä navigointiohjelmistoalusta autoteollisuudelle ja kuluttajamarkkinoille
- EB Assist ADF - laaja ohjelmistokehitysokalupaketti ajamista helpottaviin (Driver Assistance) ratkaisuihin
- EB tresos - AUTOSAR-ohjelmistokomponentteja saumattomasti yhdistävä tuotelinja autojen elektronisiin ohjausyksiköihin ja niiden suunnitteluyökaluihin
- Suunnittelupalvelut - viihde- ja viestintäjärjestelmien, ajamista auttavien ohjelmistosovellusten sekä autojen elektronisten ohjausyksiköiden kokonaisvaltaista ohjelmistokehityspalvelua autoteollisuudelle

Liikevaihto liiketoimintasegmenteittäin 2009-2011 (MEUR)

Liiketulos liiketoimintasegmenteittäin 2009-2011 (MEUR)

AUTOMOTIVE-LIIKETOIMINTASEGMENTTI NUMEROINA

Vuonna 2011 Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi vahvasti, 22,7 prosenttia, 98,3 miljoonaan euroon edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta (80,1 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liikevoitto oli 0,8 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa vuonna 2010). Automotive-liiketoimintasegmentin liiketulos kehittyi suunnitelman mukaisesti ensimmäisellä ja neljännellä vuosineljänneksellä, mutta jäi toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä tavoitteesta ennakoitua suurempien projektikustannusten takia.

AUTOMOTIVE-LIIKETOIMINTASEGMENTIN TIEDOTTEET VUONNA 2011

- Marraskuussa diplomi-insinööri Alexander Kocher aloitti EB:n Automotive-liiketoimintasegmentin johtajana ja Elektrobit Automotive GmbH:n toimitusjohtajana.
- Marraskuussa EB julkisti aloittavansa ohjelmistokehitysyhteistyön IBM:n kanssa. Yhteistyön tavoitteena on esitellä autonvalmistajille ja toimittajille yhdistetty kehitysratkaisu, joka helpottaa autoteollisuuden tuotekehityksessä yhä kasvavaa autojen elektronisten ohjauksyksiköiden ohjelmistojen hallintaa, nopeuttaa kehityssyklejä ja yhtenäistää ohjelmistoja, jotta uudelleenkäytettävyys paranisi autoalustojen välillä.
- Lokakuussa EB toi ensimmäisenä yrityksenä markkinoille BMW:n vaatimukset täyttävän tuotantovalmiin AUTOSAR 4.0 -standardia (autoteollisuuden avoin ohjelmistojärjestelmäarkkitehtuuri) tukevan ohjelmistosovellustyökalupaketin.
- Kesäkuussa EB kertoi yhteistyöstä Freescalen ja QNX:n kanssa kehittääkseen yhdessä ratkaisua uudelleenkonfiguroitavia graafisia mittarinäyttöjä varten.
- Toukokuussa EB kertoi tarjoavansa navigointi- ja puheenohjausjärjestelmän-VW-konsernin uuteen korkealaatuiseen viihde- ja viestintäjärjestelmään (MIB high), jonka kehittää e.solutions, EB:n ja Audi Electronics Venturen yhteisyritys.
- Toukokuussa EB toi markkinoille EB tresos Debug & Trace -testausmoduulin, joka paikallistaa nopeasti AUTOSAR-ohjelmistoarkkitehtuurin suoritusvaiheen virheet.
- Toukokuussa EB julkaisi päivittäneensä EB street director -navigaattoriratkaisuun Alogan autoon yhdistettävillä palveluilla. Alogan avulla EB:n navigaattoriratkaisu hyötyy muiden sisällöntuottajien, kuten Wikipedian tai Qypen yhdistetyistä palveluista.
- Huhtikuussa EB laajensi tarjontaansa SIMTOOLS:in kanssa yhteisellä ratkaisulla yhdistääkseen klusterimallinnustyökalunsa EB tresos Busmirror:in MAT-

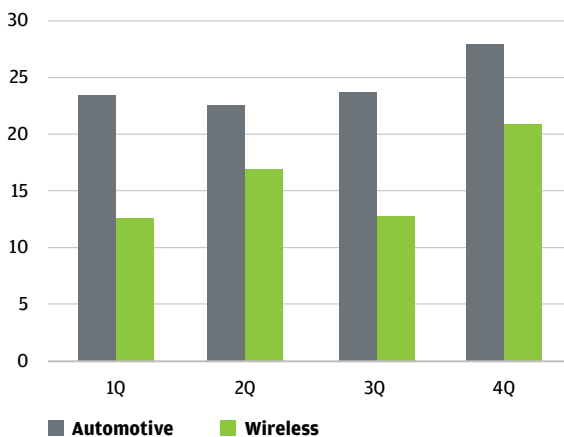
LAB/Simulink:iin. Tämä yksinkertaistaa erilaisten sovellusten toiminnallisuuksien tuomisen reaaliaikaisesti laitteistoon sekä FlexRay:n kanssa synkronoidun prosessoimisen.

- Maaliskuussa EB nimitti Automotive-liiketoimintasegmentin talous- ja rahoitusjohtajan Gregor Zinkin Automotive-liiketoimintasegmentin väliaikaiseksi johtajaksi.
- Tammikuussa EB esitteli Functional Safety (toiminnallinen turvallisuus) -ryhmän, jonka tehtävänä on tukea turvallisuuteen liittyvien ohjelmistojen tehokasta kehitystä. Tämä ryhmä pystyy hoitamaan turvallisuusmekanismeja AUTOSAR:in kanssa yhteensopiviin ohjelmistoihin, esimerkiksi ASIL Level D:n korkeimman tason turvallisuusluokan.
- Tammikuussa EB toi markkinoille uuden version HMI-kehitystyökaluketjusta EB GUIDE 5:n, jossa on joustavuutta parantava 3D-luonnoskonsepti ja yhdistetty kirjainmalli (scripting).

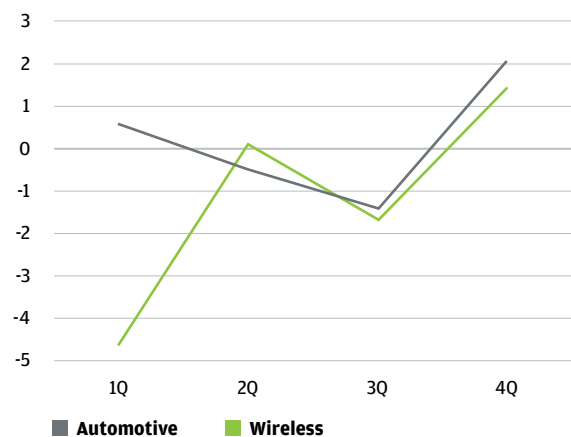
AUTOMOTIVE-MARKKINANÄKYMÄT

EB:n palveluihin ja tuotteisiin kohdistuvan kysynnän ennakoidaan kehittyvän myönteisesti vuoden 2012 aikana Automotive-liiketoimintasegmentissä. Autonvalmistajat jatkavat kehityspanostuksia uusien automallien ohjelmistoihin ja autoteollisuudessa ohjelmistotuotteiden ja -palveluiden markkinan ennakoidaan jatkavan kasvua.

Liikevaihto liiketoimintasegmenteittäin kvartaaleittain 2011 (MEUR)

Liiketulos liiketoimintasegmenteittäin kvartaaleittain 2011 (MEUR)

Liiketoimintasegmentit ja markkinanäkymät

Elektroniikan ja ohjelmistojen osuus autoissa on kasvanut jo useiden vuosien ajan. Niiden avulla on toteutettu merkittäviä innovaatioita kuten turvallisuusjärjestelmät, lukkiutumattomat jarrut, moottorinhallintayksiköt, ajamista helpottavat sovellukset ja viihde- ja viestintäjärjestelmät. Nämä ominaisuudet ovat olleet niin suosittuja, että ne ovat käytössä kaikkien hintaluokkien automaleissa. Tämä osoittaa sen, että kuluttajat ovat valmiita maksamaan teknologiasta, joka parantaa heidän ajokokemustaan. Tuloksena tästä ja hintojen laskusta tuotantomäärien kasvaessa, autonvalmistajat ovat tasaisesti lisänneet elektronisia komponentteja autoihin. Roland Berger -konsulttiyhtiön tutkimus arvioi, että elektroniikan osuus autojen kustannuksista kasvaa 23 prosentista vuonna 2010 33 prosenttiin vuonna 2020.

Autoelektroniikan entistä kehittyneemmät ja verkottuneemmat ominaisuudet ja kasvava suorituskyky lisäävät sen monimutkaisuutta. Samanaikaisesti kuluttajat odottavat Internetin ja langattomien laitteiden kaltaisia toiminnallisuuksia ja käyttäjäkokemuksia myös autoihin. Nämä kehitystrendit ajavat teollisuutta elektroniikkalaitteiden ja niiden ohjelmistojen asteittaiseen erottamiseen toisistaan ohjelmistoarkkitehtuurin tasojen hallitsemiseksi sekä innovoinnin ja käyttöönoton tehostamiseksi. Standardiohjelmistoratkaisujen käytön autoteollisuudessa odotetaan kasvavan. Se nopeuttaa innovointia, parantaa ohjelmistojen laatua ja kehittämisen tehokkuutta sekä helpottaa ohjelmistojen käyttöönottoa.

Perustavanlaatuinen autoteollisuuden muutos ja siitä seuraava auto-ohjelmistomarkkinan kasvu jatkuvat. Autoteollisuuden kustannuspaineiden odotetaan kiihdyttävän EB:n tarjoamien tuotteistetujen ja tehokkaiden ohjelmistoratkaisujen tarvetta. Auto-ohjelmistomarkkinan vuosikasvun vuoteen 2018 asti odotetaan ylittävän henkilöautojen tuotantomäärän vuosikasvun, jonka ennakoidaan olevan 5,6 % CAGR (LMC Automotiven vuoden 2011 neljännen neljänneksen ennuste).

EB:n autoteollisuudesta kertyvä liikevaihto syntyy tällä hetkellä pääasiallisesti uusiin automalleihin liittyvien ohjelmistojen ja ohjelmistoalustojen kehitystyöstä. Liikevaihdon riippuvuus autojen tuotantomäärästä on rajallinen. Tulevien vuosien aikana EB pyrkii kehittämään liiketoimintamalliaan enemmän ohjelmistotuotteisiin pohjautuvaksi, mikä tulee lisäämään liikevaihdon suoraa riippuvuutta autojen tuotantomäärästä.

Wireless-liiketoimintasegmentti vuonna 2011

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa tuotekehityspalveluita ja räätälöityjä ratkaisuja langattomalle tietoliikennemarkkinalle, radiokanavaympäristöjen testaustyökaluja langatonta teknologiaa hyödyntävälle teollisuudelle ja viranomaisille, sekä tuotteita viranomaismarkkinoille.

Wireless-liiketoimintasegmentin vuoden 2011 alkua rasitti vuoden 2010 jälkipuoliskolla tapahtunut satelliittipuhelinliiketoiminnan voimakas supistuminen.

Samaan aikaan Wireless-liiketoiminta koki murroksen Nokian ilmoitettua helmikuussa strategiamuutoksestaan, joka johti vähenevään kysyntään matkapuhelinten kehityspalveluissa. LTE (Long Term Evolution) -teknologian kaupallistaminen sen sijaan johti kysynnän kasvuun verkkolaitte- ja viranomaismarkkinoiden alueella ja näiden tarpeiden mukaisen rekrytoinnin käynnistämiseen EB:ssä ja siten korvasi matkapuhelinpuolen vähenevää kysyntää.

Syksyllä 2011 EB vahvisti tarjontaansa viranomaismarkkinoille julkaisemalla Android-pohjaisen tuotealustan sekä tuotteita taktiseen tiedonsiirtoon, viestitiedusteluun ja elektroniseen sodankäyntiin. Lisäksi EB julkisti sopimuksen Suomen Puolustusvoimien kanssa taktisten langattoman runkoverkon kehittämisestä ja käyttöönnotosta.

WIRELESS-LIIKETOIMINTASEGMENTTI NUMERONA

Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto tammi-joulukuussa 2011 oli 63,9 miljoonaa euroa, vastaten 21,1 prosentin laskua edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta (81,0 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liikevaihdon merkittävä lasku johtui pääosin satelliittipuhelinliiketoiminnan merkittävästä supistumisesta. Vuoden 2011 kolmannella vuosineljänneksellä Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto ylsi lähes samalle tasolle kuin vuoden 2010 kolmannella vuosineljänneksellä ja neljännen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 13,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Wireless-liiketoimintasegmentin liiketappio tammi-joulukuussa 2011 oli -4,7 miljoonaa euroa, sisältäen 0,9 miljoonaa euroa TerreStarin saatavien perintään liittyviä kuluja (-19,3 miljoonaa euroa vuonna 2010 sisältäen kertaluonteisia kuluja ja arvonalennuksia 12,3 miljoonaa euroa). Katsauskauden liiketappio syntyi pääosin vuoden 2011 ensimmäisellä vuosineljänneksellä, jolloin edellisenä vuonna päättyneen TerreStarin satelliittipuhelinliiketoiminnan korvaava uusien satelliittitietoliikenne ratkaisujen tilauskanta kehittyi ennakoitua hitaammin. Tämän lisäksi liiketappioon vaikutti älypuhelin tuotekehityspalvelujen kiristynyt kilpailutilanne. Kolmannella vuosineljänneksellä liiketulosta heikensivät tavanomaiset liiketoiminnan kausivaihtelut sekä asiakasprojektien viiveet. Kasvanut liikevaihto ja vuoden aikana toteutetut kustannussäästötoimenpiteet vaikuttivat merkittävästi liiketoimintasegmentin hyvään liiketulokseen vuoden 2011 viimeisellä vuosineljänneksellä.

WIRELESS-LIIKETOIMINTASEGMENTIN TUOTTEET JA PALVELUT

- Teknologisesti maailman edistyksellisin EB Prosim -radiokanava-emulaattori sekä siihen liittyvät testauskäyttösovellukset
- EB:n taktinen langaton IP-runkoverkko (EB Tactical Wireless IP Network) taktiseen tiedonsiirtoon
- EB:n laajakaistainen COMINT-sensori (EB Wideband COMINT Sensor) viestitiedusteluun
- EB:n RCIED-häirintälähtetimen tuotealusta (EB Counter RCIED Platform) elektroniseen sodankäyntiin
- EB:n VoIP-puhelin (EB Tought VoIP) taktiseen viestintään
- EB:n Android-pohjainen päätelaittealusta (EB Specialized Device Platform)
- EB tarjoaa myös laajan valikoiman T&K-palveluita, kuten konsultaatiota, integrointia, laite- sekä ohjelmistokehitystä liittyen viimeisimpiin langattomiin teknologioihin sekä käyttösovelluksiin

WIRELESS-LIIKETOIMINTASEGMENTIN TIEDOTTEET VUONNA 2011

- Joulukuussa EB Specialized Device Platform -päätelaittealusta voitti Wireless Innovation Forum Vuoden Teknologia-palkinnon (Wireless Innovation Forum, Technology of the Year Award).
- Marraskuussa EB vahvisti tarjontaansa satelliitti- ja ilmailualan teknologian testaukseen julkaisemalla ns. Aerospace-käyttösovelluksen EB Prosim F8 -tuotteeseen sekä yhteistyön Yhdysvaltalaisen Analytical Graphics, Inc.:n (AGI) kanssa. Yhteistyön myötä EB Prosim F8 ja AGI STO -ohjelmisto toimivat saumattomasti yhdessä ja antavat yrityksille mahdollisuuden tarjota edistyneen satelliitti- ja ilmailualan testausratkaisun.
- Syyskuussa EB julkisti puolustusvoimien ottavan käyttöön EB:n taktisen viestijärjestelmän kasvavaan datamäärän tarpeeseensa.
- Syyskuussa EB julkisti uusia ohjelmistoradioon perustuvia tuotteita puolustustuotevalikoimaansa: EB:n taktisen langattoman IP-runkoverkon (EB Tactical Wireless IP Network) taktiseen tiedonsiirtoon, EB:n laajakaistaisen COMINT-sensorin (EB Wideband COMINT Sensor) viestitiedusteluun sekä EB:n RCIED-häirintälähtetimen tuotealustan (EB Counter RCIED Platform) elektroniseen sodankäyntiin.
- Elokuussa EB julkisti puolustus- ja viranomaismarkkinoille suunnatun monipuolisen Android-pohjaisen päätelaitteen kehitysalustan (EB Specialized Device Platform).
- Maaliskuussa, huhtikuussa sekä toukuussa EB julkisti uusia ominaisuuksia EB Prosim F8 -emulaattoriin liittyen LTE-teknologian parempaan testaukseen MIMO OTA sekä ns. Beamforming ja Virtual Drive Test -teknologioilla.

WIRELESS-MARKKINANÄKYMÄT

EB:n palveluihin ja tuotteisiin kohdistuvan kysynnän ennakoidaan kehittyvän myönteisesti vuoden 2012 aikana Wireless-liiketoimintasegmentissä.

Langattoman tietoliikenteen verkkolaitteiden markkinoilla radiokanavan ja matkapuhelinverkkojen suorituskykyä lisäävän uuden LTE-teknologian (Long Term Evolution) asema vahvistuu ja LTE-hankkeiden osuuden EB:n liiketoiminnasta odotetaan kasvavan. Sekä päätelaitteet että verkot kattava moniradioteknologioiden ja järjestelmäarkkitehtuurien osaaminen on yhä tärkeämpää monimutkaistuvan langattoman teknologian toimialalla. LTE-teknologian nopean käyttöönoton sekä tarvittavien tuotteiden taajuusvarianttien suuren määrän odotetaan avaavan uusia liiketoimintamahdollisuuksia EB:lle.

Puolustus- ja muiden viranomaisten käyttöön tarkoitettujen viestintä-, häirintä- sekä tiedusteluratkaisujen markkinan odotetaan säilyvän vakaana. EB:n osaamisen ja pitkäaikaisen kokemuksen ohjelmistoradiopohjaisissa ratkaisuissa odotetaan tuovan yhtiölle uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Uusien kaupallisten teknologioiden, kuten LTE:n ja älypuhelin ohjelmistosovellusten, käytön odotetaan lisääntyvän yleisestä turvallisuudesta vastaavien ja muiden viranomaisasiakkaiden markkinoilla. Viranomaisverkot käyttävät usein omia taajuusalueita, jotka vaativat nimenomaan näille verkoille suunniteltuja loppukäyttäjätuotteita.

Älypuhelinvalmistajien tuotekehityspalveluiden markkinat supistuivat voimakkaasti vuoden 2011 aikana Nokian strategia-muutoksen takia, eikä kysynnän odoteta kasvavan vuoden 2012 aikana. Liikkuvan satelliittitietoliikenteen toimialalla uusia data- ja langattoman viestinnän palveluita toteuttavien päätelaitteiden kysynnän odotetaan vähitellen kasvavan lähivuosien aikana.

Testausmarkkinoilla LTE-teknologian käyttöönotto luo kysyntää kehittyneille testausyökaluille. Markkinat ovat laajenemassa LTE-tukiasemista LTE-päätelaitteisiin, joiden testauksessa tullaan käyttämään ilmarajapinnan ylitse toimivaa OTA (Over-the-Air) -teknologiaa. EB tarjoaa maailman johtavia radiokanavaemulaattoriyökaluja moniradioisen (MIMO) LTE-teknologian, LTE-Advanced -teknologian ja muiden edistyneiden radioteknologioiden kehitystyöhön.

Henkilöstö

Yleistä

EB:ssä työskenteli vuoden 2011 lopussa 1 607 henkilöä maailmanlaajuisesti toimipisteissämme Saksassa, Suomessa, Itävallassa, Ranskassa, USA:ssa, Kiinassa ja Japanissa. Henkilöstön keski-ikä oli noin 35 vuotta ja huomattava osa heistä oli tuotekehitysinsinöörejä. Vuoden aikana henkilöstön määrä kasvoi Automotive-liiketoimintasegmentissä ja väheni jonkin verran Wireless-liiketoimintasegmentissä. Liiketoimintasegmenttejä vahvistettiin siirtämällä tukitoimintoja konsernitoiminnosta liiketoimintasegmentteihin, jonka seurauksena konsernitoimintojen henkilöstömäärä väheni selvästi edellisvuodesta.

Ydinosaaminen

EB tunnetaan korkeasta osaamisestaan valitsemisensa avainteknologioissa sekä vahvasta tuotekehityskulttuuristaan. Toiminnan ja osaamisen jatkuva kehittäminen on keskeinen tekijä tulevaisuuden menestyksen kannalta ja tärkeää myös yhteistyökumppaneille, asiakkaille ja toiminta-alueidemme tutkimus- ja koulutusyhteisöille. Tämä kehitystyö sisältää ydinosaamisen systemaattisen kehittämisen, uusien ja innostavien haas-

teiden tarjoamisen asiantuntijoille sekä heidän kannustamisen luovaan ajatteluun, yhdessä työskentelyyn ja tulokselliseen toimintaan.

EB:n ydinosaamisalueet Automotive-liiketoimintasegmentissä ovat autojen sulautetut ohjelmistot, viihde- ja viestintäjärjestelmät, navigointiohjelmit sekä ajamista auttavat sovellukset. Wireless-liiketoimintasegmentin ydinosaamisalueet ovat radioteknologian, sulautettujen ohjelmistojen, elektroniikan sekä tuoteintegroinnin laaja-alainen ja vahva osaaminen.

Automotive-liiketoimintasegmentti

Kasvava ohjelmistoratkaisujen kysyntä mahdollisti vuoden 2011 aikana uusien osaavien työntekijöiden rekrytoimisen sekä vaati myös ulkoisen alihankinnan lisäämistä EB:n Automotive-liiketoimintasegmentissä maailmanlaajuisesti. Alihankintaa lisättiin kuluneen vuoden aikana myös halvemman kustannustason maista.

Vastatakseen kansainväliseen kasvuun, uusiin teknologioihin ja autosovellusten ominaisuuksiin (kuten ajamista auttavat sovellukset, navigaatio sekä toiminnallinen turvallisuus), Automotive-liiketoimintasegmentissä keskityttiin henkilöstön kouluttamiseen sekä työntekijöiden henkilökohtaisten tarpeiden mukaisesti että kohdennettuihin ohjelmistosuunnittelu- ja teknologiakoulutuksiin. Tämän lisäksi EB koulutti vuoden 2011 aikana 150 suunnitteluinsinööriä autoteollisuuden turvallisuusstandardin (ISO 26262) mukaisesti "Functional Safety" -toimintamalleihin vastatakseen autoteollisuuden turvallisuusjärjestelmien (functional safety) sekä uusien ohjelmistostandardien kasvuun. Myös ulkomaille lähetettyjen työntekijöiden määrä kasvoi (expatriate programs).

Wireless-liiketoimintasegmentti

Wireless-liiketoiminnalle vuosi 2011 oli muutoksen aikaa osaamisen näkökulmasta. Nokian strategiamuutos vaikutti toimintaympäristöön vähentämällä tarvetta matkapuhelinten kehityspalveluiden osaamiselle. Samaan aikaan LTE-teknologian kaupallistuminen kasvatti tarvetta radioteknologian osaamiselle.

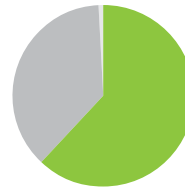

Vuonna 2010 aloitetut kustannussäästötoimenpiteet jatkuivat vielä vuoden 2011 alkupuoliskolla. Vuoden 2010 lopulla ilmoitetut lomautukset jäivät kuitenkin ennakoitua suppeammiksi johtuen parantuneesta projektitilanteesta vuoden 2011 toisella vuosineljänneksellä.

Kysynnän kasvu verkkolaite- ja viranomaismarkkinoiden alueella johti vuoden toisella vuosineljänneksellä Wireless-liiketoimintasegmentissä aktiivisen rekrytoinnin käynnistämiseen Suomessa. Rekrytoinnin lisäksi henkilöstöä koulutettiin erityisesti radio-osaamisen osa-alueilla ja osaamisen kehittämistä tuettiin muun muassa virtuaalisten osaamistiimien avulla.

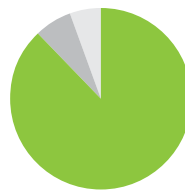
Wireless-liiketoimintasegmentissä jatkettiin edelleen jo vuonna 2009 aloitettua aktiivista työtä projektien läpinäkyvyyden, tehokkuuden ja prosessien kehittämiseksi. Tästä konkreettisia esimerkkejä olivat Lean ja ketterien menetelmien (Agile) sekä niitä tukevien työkalujen lisääntyvä hyödyntäminen että SCRUM-projektinhallintajärjestelmien ja Product Owner -osaamisen kehittäminen vuoden 2011 aikana. Tulokset näistä ovat näkyneet positiivisesti muun muassa asiakas- ja henkilöstötyytyväisyydessä. Puolustus- ja viranomaistuotekehityksen alueella saatiin sertifikaatti AQAP (NATO Allied Quality Assurance Publication) 2110 edition 3 -standardin täyttävästä laadunvarmistuksesta.

Henkilöstö liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2011

	2011	2010
Automotive	998 (62 %)	840 (55 %)
Wireless	598 (37 %)	646 (42 %)
Konsernitoiminnot.....	11 (1 %)	53 (3 %)

Henkilöstö markkina-alueittain 31.12.2011

	2011	2010
Eurooppa	1 413 (88 %)	1 290 (84 %)
Aasia.....	107 (7 %)	153 (10 %)
Amerikat.....	87 (5 %)	96 (6 %)

EB tunnetaan korkeasta osaamisestaan valitsemis-
saan avainteknologioissa
sekä vahvasta tuotekehitys-
kulttuuristaan.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Tilikaudelta 1.1.-31.12.2011

Johdanto

Elektrobit Oyj:n (jäljempänä ”Yhtiö”) hallinto määräytyy yhtiöjärjestyksen, Suomen lakien (esimerkiksi osakeyhtiölaki ja arvopaperimarkkinalaki) sekä Yhtiön hallinnointiohjeen pohjalta. Yhtiö noudattaa eräin poikkeuksin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n valmistelemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2011 (”Hallinnointikoodi”). Hallinnointikoodi on nähtävillä muun muassa Arvopaperimarkkinayhdistyksen internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Yhtiö on poikennut eräistä yksittäisistä Hallinnointikoodin suosituksista. Nämä poikkeamat liittyvät jäljempänä tarkemmin selostetulla tavalla suosituksiin hallituksen kokoonpanoon sukupuolijakauman osalta (Suositus 9) sekä hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnan jäsenen lukumäärästä (Suositus 22). Hallinnointikoodin mukaan hallituksen monipuoliseen kokoonpanoon kuuluu myös se, että hallituksen jäsenenä on molempia sukupuolia. Yhtiö on poikennut tästä suosituksesta, sillä Yhtiön varsinainen yhtiökokous 31.3.2011 ei valinnut hallitukseen molempia sukupuolia. Varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymän ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta tekivät osakkeenomistajat, jotka edustivat noin 50,0 % Yhtiön osakkeista. Saadun tiedon mukaan ehdotuksen tehneet osakkeenomistajat halusivat painottaa jatkuvuutta hallituksen kokoonpanossa nähtävissä olevien hallitustyön painopistealuiden vuoksi eivätkä toisaalta nähneet tarpeelliseksi, Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioiden, laajentaa hallituksen kokoonpanoa aiemmasta viidestä jäsenestä. Yhtiön hallinto ja hallituksen kokoonpano perustuvat siten vahvaan omistajaohjaukseen ja Yhtiön hallituksessa onkin merkittävä pääomistajien edustus. Yhtiöllä ei ole nimitysvaliokuntaa. Talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniä vuoden 2011 aikana ovat olleet Staffan Simberg (valiokunnan puheenjohtaja) ja KHT-tilintarkastaja Seppo Laine. Huomioiden hallituksen kokoonpano ja hallituksen jäsenten lukumäärä vuonna 2011 sekä erityisesti Seppo Laineen talousasiantuntemus, hallitus järjestäytymiskokouksessa päätti poiketa Hallinnointikoodin mukaisesta kolmen jäsenen vähimmäismäärää koskevasta suosituksesta.

Tämä selvitys Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu hallinnointikoodin suosituksen 54 ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti. Tämä selvitys on annettu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunta sekä tilintarkastaja ovat käsitelleet tämän selvityksen.

Yhtiön lakisääteisiä hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja. Muu konsernijohto ja alla kuvattu liiketoiminto-segmenttien johto tukevat Yhtiön lakisääteisiä hallintoelimiä. Yhtiön kotipaikka on Oulu.

Elektrobit-konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu toimialoittein muodostetuissa liiketoimintasegmenteissä (alakonsernit). Myös konsernin ulkoinen raportointi perustuu näihin liiketoimintasegmentteihin, jotka ovat Automotive ja Wireless. Alakonsernien emoyhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat segmentin liiketoiminnasta kunkin alakonsernin emoyhtiön hallitukselle (”segmenttihalitus”). Segmenttihalitukseen kuuluu Yhtiön toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä yksi tai useampi Yhtiön hallituksen jäsen ja mahdollisesti lisäksi yksi tai useampi konsernin ulkopuolinen asiantuntijajäsen. Segmenttihalitusten jäsenet valitaan Yhtiön hallituksen valmistelun pohjalta. Operatiivista liiketoimintaa koskevat operatiiviset päätökset tehdään kussakin liiketoimintasegmentissä.

Yhtiön hallinnointiohje ja tämä selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä ovat julkisesti nähtävillä Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Hallitus ja hallituksen asettamien valiokuntien kokoonpano ja toiminta

HALLITUS

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu kolmesta seitsemään (3-7) varsinaista jäsentä. Lisäksi hallitukseen voi kuulua yhdestä kolmeen (1-3) varajäsentä. Yhtiön varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet toimikaudeksi, joka päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenten toimikausien määrä ei ole rajoitettu. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Varsinainen yhtiökokous 31.3.2011 vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi (5). Hallitukseen valittiin Jorma Halonen, Juha Hulkko, Seppo Laine, Staffan Simberg ja Erkki Veikkolainen. Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 31.3.2011 Seppo Laineen hallituksen puheenjohtajaksi. Hallitus toimi samassa kokoonpanossa myös alkuvuoden 2011 aina varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Hallitus päätti järjestäytymiskokouksessaan 31.3.2011, että hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseninä jatkavat Staffan Simberg (valiokunnan puheenjohtaja) ja Seppo Laine.

Hallinnointikoodin mukaan hallituksen monipuoliseen kokoonpanoon kuuluu myös se, että hallituksen jäsenenä on molempia sukupuolia. Yhtiö on poikennut tästä suosituksesta, sillä Yhtiön varsinainen yhtiökokous 31.3.2011 ei valinnut hallitukseen molempia sukupuolia. Varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymän ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta tekivät osakkeenomistajat, jotka edustivat noin 50,0 % Yhtiön osakkeista. Saadun tiedon mukaan ehdotuksen tehneet osakkeenomistajat halusivat painottaa jatkuvuutta hallituksen kokoonpanossa nähtävissä olevien hallitustyön painopistealuiden vuoksi eivätkä toisaalta nähneet tarpeelliseksi, Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioiden, laajentaa hallituksen kokoonpanoa aiemmasta viidestä jäsenestä. Yhtiön hallinto ja hallituksen kokoonpano perustuvat siten vahvaan omistajaohjaukseen ja Yhtiön hallituksessa onkin merkittävä pääomistajien edustus. Yhtiöllä ei ole nimitysvaliokuntaa.

Hyvän hallintotavan mukainen tavoite on, että vähintään puolet yhtiön hallituksen jäsenistä ovat yhtiöstä riippumattomia. Lisäksi yhtiöstä riippumattomien hallituksen jäsenten enemmistöön tulee kuulua vähintään kaksi jäsentä, jotka ovat riippumattomia myös yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. 31.3.2011 Jorma Halonen, Seppo Laine, Staffan Simberg ja Erkki Veikkolainen arvioitiin olevan sekä Yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä. Juha Hulkko ei ole riippumaton merkittävästä osakkeenomistajasta hänen omistusosuutensa ylittäessä 10 % Yhtiön osakekannasta.

Vasemmalta oikealle: Staffan Simberg, Juha Hulkko (istumassa), Jorma Halonen, Seppo Laine (istumassa) ja Erkki Veikkolainen.

Hallituksen puheenjohtaja

SEPPO LAINE

s. 1953, KHT-tilintarkastaja

Päätoimi: Hallitusammattilainen

Luottamustoimet:

Elektrobit Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen 2008-, talous- ja tarkastusvaliokunnan jäsen 2010-, Elektrobit Automotive GmbH:n hallituksen jäsen 2010-. Condia Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Oulu ICT Oy:n, Cor Group Oy:n, Paikallis-Sähkö Oy:n ja Veronmaksajain keskusliiton hallituksen jäsen.

Aikaisempi työhistoria:

Elektrobit Oyj:n talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 2009-2010 ja Automotive- ja Wireless -valiokunnan jäsen 2009-2010. Elektrobit Oyj:n talousjohtaja 2000-2007. Tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy:n Oulun aluekonttorin johtaja ja international partner 1995-2000. Oulun Laskenta Oy:n toimitusjohtaja 1979-1995. Turun Muna Oy Jaakko Tehtaiden talouspäällikkö 1977-1979. Tammerneon Oy:n talouspäällikkö 1975-1977.

Omistus:

Omistaa 2 120 051 Elektrobit Oyj:n osaketta ja Laineen määräysvalta-yhtiö 100 000 Elektrobit Oyj:n osaketta.

Hallituksen muut jäsenet

JORMA HALONEN

s. 1948, Ekonomi.

Päätoimi: Hallitusammattilainen

Luottamustoimet:

Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen 2009- ja Elektrobit Automotive GmbH:n hallituksen jäsen 2011-. Ashok Leyland, Intia, hallituksen jäsen

2011-. Hinduja Foundries, Intia, hallituksen jäsen 2011-. Optare Plc, Iso-Britannia, hallituksen jäsen 2011-. Permira, Nordic Advisory Board, jäsen 2009-. TMD Friction Holding GmbH, hallituksen puheenjohtaja 2009-. CPS Color Group Oy, hallituksen puheenjohtaja 2008-. National Industrial Cluster Development Program, Riyadh, hallituksen jäsen 2008-.

Aikaisempi työhistoria:

Elektrobit Oyj, Automotive-valiokunnan puheenjohtaja 2009-2010. Niscayah Group Ab, hallituksen puheenjohtaja 2008-2011. Semcon Ab, hallituksen jäsen 2008-2011. Assa abloy AB (publ.), hallituksen jäsen 2008-2010. Varatoimitusjohtaja AB Volvo ja varapäjohtaja Volvo konserni, 2004-2008. Toimitusjohtaja Volvo Truck Corporation, Göteborg, Ruotsi 2001-2004. Toimitusjohtaja Scania Latin America, Sao Paulo, Brasilia, 1998-2001. Varatoimitusjohtaja, Scania Latin America, Sao Paulo, Brasilia, 1996-1998. Toimitusjohtaja Oy Scan-Automotive Ab, Oy Scan-Auto Ab (Scania maahantuoja) ja Oy Saab-Auto Ab, Helsinki, Suomi, 1990-1996.

Johtavassa asemassa eri yhtiöissä telekommunikaatio ja tietokone-teollisuudessa, 1972-1990.

Omistus:

Omistaa 21 000 Elektrobit Oyj:n osaketta.

JUHA HULKKO

s. 1954, DI, eMBA, Dr.tech.h.c.

Päätoimi: Hallitusammattilainen

Luottamustoimet:

Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen 2006-. Gamga Oy:n hallituksen puheenjohtaja. CWC (Centre for Wireless Communications) -tutkimuskeskuksen johtokunnan jäsen.

Aikaisempi työhistoria:

Elektrobit Oyj:n hallituksen puheenjohtaja 2002-2005 ja 2008-2010 sekä talous- ja tarkastusvaliokunnan jäsen 2008-2009. Elektrobit Oyj:n toimitusjohtaja 2005-2006, hallituksen puheenjohtaja 2002-2005. Elektrobit Oy:n perustaja vuonna 1985, toimitusjohtaja 1985-1995, hallituksen puheenjohtaja 1995-2002.

Omistus:

Omistaa 27 214 362 Elektrobit Oyj:n osaketta.

STAFFAN SIMBERG

s. 1949, MBA

Päätoimi: Hallitusammattilainen

Luottamustoimet:

Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen 2008- ja talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 2010-, sekä Elektrobit Technologies Oy:n hallituksen jäsen 2011- Liikkeenjohtajan konsultti, Simberg & Partners AB:n hallituksen puheenjohtaja 1994-. NEZ-Invest AB:n hallituksen puheenjohtaja. Svensk Linjebesiktning, hallituksen puheenjohtaja 2011-. Nordic Vehicle Conversion AB, hallituksen jäsen 2011-. Silva AB, hallituksen jäsen 2011-. Endomines AB:n (julk.), hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan jäsen 2011-. Teollinen Neuvonantaja, Metso-konserni 2011-. Karnell, sijoitusneuvoja 2009-. Landis & Gyr AG, neuvottelukunnan jäsen 2007-.

Aikaisempi työhistoria:

Elektrobit Oyj, talous- ja tarkastusvaliokunnan jäsen 2009-2010. Cargotec Oyj, Teollinen neuvonantaja 2009. Metso Panelboard, puheenjohtaja 2008-2009. Powermill Service -konsernin hallituksen jäsen 2005-2007. Dotcom Solutions AB:n hallituksen jäsen 2000-2005. Enermet-konsernin toimitusjohtaja 2005-2007. Siar-Bossard, Associated Partner 1992 - 1994. Nokialla johtavissa tehtävissä 1978-1991.

Omistus:

Simbergin määräysvalta-yhtiö omistaa 450 000 Elektrobit Oyj:n osaketta.

ERKKI VEIKKOLAINEN

s. 1952, DI, eMBA

Päätoimi: Mevita Invest Oy:n toimitusjohtaja

Luottamustoimet:

Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen 2008- ja Elektrobit Technologies Oy:n hallituksen jäsen 2010-. Elcoflex Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Aplicom Oy:n, Elcoflex (Suzhou) Co. Ltd:n, Maustaja Oy:n ja Mecanova Oy:n hallituksen jäsen.

Aikaisempi työhistoria:

Elektrobit Oyj, Wireless- valiokunnan puheenjohtaja 2009-2010. Elektrobit Oyj:n Sopimustuotekehitys- ja Testausliiketoiminta-yksiköistä vastaava johtaja 2002-2003. Elektrobit Technologies Oy:n toimitusjohtaja 2001-2003. Elektrobit Oy:n liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja 1998-2001. Nokia Mobile Phonesin palveluksessa eri tehtävissä 1985-1998, viimeksi liiketoiminta-alueen vetäjänä.

Omistus:

Omistaa 9 388 719 Elektrobit Oyj:n osaketta.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Tilikaudelta 1.1.-31.12.2011

KUVAUS TOIMINNASTA

Hallitus on laatinut työjärjestyksen ja arvioi työskentelyään vuosittain. Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiökokouksen päätösten täytäntöönpanosta. Hallitus valvoo operatiivista toimintaa ja hallintoa. Hallitus päättää konsernin toimintaa ohjaavista periaatteista, strategiasta sekä budjetista. Edelleen hallitus päättää yritysjärjestelyistä ja -kaupoista ja muista strategisista yhteenliittymistä ja merkittävistä investoinneista sekä merkittävistä organisaatiota ja rahoitusta koskevista asioista. Hallitus valvoo, että konserniin kuuluvien yhtiöiden kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja tämän mahdollisen sijaisen sekä hyväksyy yhtiön organisaatiorakenteen.

Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiaintoimitusjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Muu konsernin johto osallistuu kokouksiin tarvittaessa tai hallituksen kutsusta. Hallituksen puheenjohtaja hyväksyy hallituksen kokousten esityslistat toimitusjohtajan ja hallituksen sihteerin valmistelusta.

Vuonna 2011 hallitus kokoontui 18 kertaa. Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

	Hallitus	Talous- ja tarkastusvaliokunta
1.1.-31.12.2011		
Seppo Laine	18/18	6/6
Jorma Halonen	15/18	
Juha Hulkko	18/18	
Staffan Simberg	17/18	6/6
Erkki Veikkolainen	18/18	

Hallitus soveltaa työskentelyssään vuosikelloa, jonka mukaan säännönmukaisesti käsiteltävät aiheet määräytyvät. Vuosikellon säännönmukaisten aiheiden lisäksi hallituksen tärkeimpinä aiheina vuoden aikana olivat konsernin kannattavuuden parantaminen, segmenttipohjaisen johtamismallin kehittäminen, sekä erityisesti aiemmin konsernin merkittävän asiakkaan TerreStar Networks Inc.:n ja tämän emoyhtiön TerreStar Corporationin yritysaneerauksiin liittyvien toimenpiteiden arviointi ja suunnittelu sekä saneerausmenettelyjen vaikutusten arviointi EB:n tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista ja ne ovat julkisesti nähtävillä Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Yhtiön hallinnon toimivuus edellyttää, että hallitustyöskentely järjestetään mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Tästä johtuen Yhtiön hallitus on asettanut Talous- ja tarkastusvaliokunnan.

Valiokunnissa olevat hallituksen jäsenet voivat keskittyä valiokunnille kuuluviin asioihin laaja-alaisemmin kuin koko hallitus. Valiokuntien tarkoituksena on tehostaa hallitukselle kuuluvien asioiden valmistelua, lisätä hallituksen päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja taata päätöksenteon laatu ja tehokkuus.

Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalla hallituksen päätösvaltaan kuuluvia asioita. Hallitus on jatkossakin vastuussa valiokunnille osoitetuista tehtävistä. Valiokunnilla ei ole itsenäistä

päätösvaltaa vaan hallitus tekee päätösvaltansa alaiset päätökset yhteisesti.

Huomioiden hallituksen nykyinen kokoonpano ja hallituksen jäsenten määrä, Yhtiön hallituksen valiokunnissa tulee olla vähintään kaksi hallituksen keskuudestaan nimeämää jäsentä, joista toinen on kyseisen valiokunnan puheenjohtaja.

Valiokunnan tulee säännöllisesti raportoida työstään hallitukselle. Raporttien tulee sisältää vähintään yhteenvedon valiokunnan käsittelemistä asioista ja esittämistä toimenpiteistä.

Talous- ja tarkastusvaliokunnan keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet on kuvattu alla. Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen valiokuntien jäsenten palkkioista ja ne ovat julkisesti nähtävillä Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Talous- ja tarkastusvaliokunta

Talous- ja tarkastusvaliokunnalla on seuraavat tehtävät:

- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuraaminen,
- taloudellisen raportointiprosessin valvominen,
- Yhtiön sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden valvominen,
- Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvän taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien- pääpiirteistä kuvausten käsitteleminen,
- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tarkastuksen seuraaminen,

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Tilikaudelta 1.1.-31.12.2011

Yhtiön muu johto

KONSERNIJOHTO

Toimitusjohtajan tukena toimii konsernijohto, johon kuuluvat konsernin talousjohtaja ja lakiasiaintoimittaja. Konsernijohtoon tehtävänä on toimia toimitusjohtajan tukena toimitusjohtajan toimivaltaan kuuluvissa tehtävissä, niiden toteutuksessa ja seurannassa, erityisesti liiketoimintaportfolion hallinnan ja kehittämisen, varainhallinnan ja verotuksen, sisäisen valvonnan, yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän, sijoittaja- ja markkinointiviestinnän ja riskienhallinnan osalta.

VELI-PEKKA PALORANTA

Chief Financial Officer, 2010–s. 1972, Kauppamatkustajien maisteri (KTM).

Elektrobit Oyj:n johtoryhmän jäsen 2010–. Director, Finance, Elektrobit Oyj 2008–2010. JOT Automation Oy, talousjohtaja 2007–2008. Elektrobit Group Oyj, Business Controller 2000–2007

Omistus:

Omistaa 1 200 Elektrobit Oyj:n osaketta. Hänellä on 10 000 optiota merkinnällä 2008A, 40 000 optiota merkinnällä 2008B ja 20 000 optiota merkinnällä 2008C.

PÄIVI TIMONEN

Chief Legal Officer, 2002–s. 1970, Oikeustieteen kandidaatti (OTK), varatuomari (VT).

Elektrobit Oyj:n johtoryhmän jäsen 2002–

Roschier Holmberg Oy:n lakimies 1998–2002

Omistus:

Omistaa 11 800 Elektrobit Oyj:n osaketta. Hänellä on 57 500 optiota merkinnällä 2008A, 40 000 optiota merkinnällä 2008B ja 20 000 optiota merkinnällä 2008C.

LIIKETOIMINTASEGMENTIT (ALAKONSERNIT)

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu toimialoittain muodostetuissa liiketoiminta-segmenteissä (alakonsernit). Myös konsernin ulkoinen raportointi perustuu näihin liiketoimintasegmentteihin, jotka ovat Automotive ja Wireless. Alakonsernien emoyhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat segmentin liiketoiminnasta kunkin alakonsernin emoyhtiön hallitukselle ("segmenttihakitus"). Segmenttihakitukseen kuuluu Yhtiön toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä

yksi tai useampi Yhtiön hallituksen jäsen ja mahdollisesti lisäksi yksi tai useampi konsernin ulkopuolinen asiantuntijajäsen. Liiketoimintaa koskevat operatiiviset päätökset tehdään kussakin liiketoimintasegmentissä.

WIRELESS-LIIKETOIMINTASEGMENTTI

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa tuotekehityspalveluja sekä räätälöityjä ratkaisuja langattomalle tietoliikennemarkkinalle, radiokanavaympäristöjen testaustyökaluja langatonta teknologiaa hyödyntävälle teollisuudelle ja viranomaisille sekä tuotteita viranomaismarkkinoille.

Wireless-alakonsernin emoyhtiön, Elektrobit Technologies Oy:n hallituksen jäseniä ovat Jukka Harju (hallituksen puheenjohtaja), Staffan Simberg ja Erkki Veikkolainen. Elektrobit Technologies Oy:n toimitusjohtajana toimii Hannu Huttunen.

ELEKTROBIT TECHNOLOGIES OY

Hallitus

Hallituksen puheenjohtaja
JUKKA HARJU
Chief Executive Officer, Elektrobit Oyj
s. 1956, DI, KTM¹

Jäsen

STAFFAN SIMBERG
Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen
s. 1949, MBA²

Jäsen

ERKKI VEIKKOLAINEN
Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen
s. 1952, DI, eMBA³

ELEKTROBIT TECHNOLOGIES OY

Toimitusjohtaja

HANNU HUTTUNEN
President, Wireless Business Segment, 2010–s. 1966, KTM

Elektrometalli Oy:n hallituksen jäsen 2008–. EXFO Inc: in Wireless Divisionin johtaja 2010. NetHawk Oyj:n toimitusjohtaja 2003–2010. NetHawk Oyj:n varatoimitusjohtaja 2002–2003. Nokia Mobile Phones Oy:ssä IP Konvergenssi yksikön johtaja 2002. Nokia Mobile Phones Oy:ssä Special Products liiketoimintayksikön johtaja 1998–2002. Nokia Mobile Phones Oy:ssä NMT450 liiketoimintayksikön johtaja 1995–1998. Nokia Mobile Phones Oy:ssä Special Products liiketoimintayksikön Business Controller.

Omistus:

Ei omistaja Elektrobit Oyj:n osakkeita. Hänellä on 100 000 optiota merkinnällä 2008B.

AUTOMOTIVE-LIIKETOIMINTASEGMENTTI

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa ohjelmistotuotteita ja tuotekehityspalveluita autonvalmistajille, autoelektroniikkatoimittajille ja muille auto-teollisuuden toimittajille. Tarjonta koostuu autonsisäisistä viihde- ja viestintäratkaisuista, kuten navigaatio ja käyttöliittymä (Human Machine Interface, HMI), autojen elektronisista ohjausyksiköistä (Electronic Control Units, ECU) sekä ajamista auttavista ohjelmistosovelluksista (Drive Assistance). Yhdistämällä ohjelmistotuotteitaan ja tuotekehityspalvelujaan EB tarjoaa autoteollisuudelle ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja.

Automotive -alakonsernin emoyhtiön, Elektrobit Automotive GmbH:n hallituksen jäseniä ovat Jukka Harju (hallituksen puheenjohtaja), Gerhard Jakobs, Seppo Laine ja Jorma Halonen. Elektrobit Automotive GmbH:n toimitusjohtajana toimii Alexander Kocher.

ELEKTROBIT AUTOMOTIVE GMBH

Hallitus ("Management Board")

Hallituksen puheenjohtaja
JUKKA HARJU
Chief Executive Officer, Elektrobit Oyj
s. 1956, DI, KTM¹

Jäsen

JORMA HALONEN
Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen
s. 1948, Ekonomi⁵

Jäsen

GERHARD JAKOBS
s. 1946, tekniikan tohtori
Päätoimi: Hallitusammattilainen

Aikaisempi työhistoria:
Diehl Metal Foundationiin kuuluvan Diehl Metal Applicationsin toimitusjohtaja 2009–2011, Diehl Metal Foundationin myynti- ja markkinointijohtaja 2008–2009 ja Diehl Metall-konserniyksikön konsultti 2008. FCI Corporationiin kuuluvien FCI Automotive Europe:n johtaja, Connectors Holdingin, FCI Automotive Germany:n ja FCI Automotive Austria:n toimitusjohtaja 1998–2008. TEMIC/Daimler Benzin TEMIC-divisioonan Mikrosystems puheenjohtaja, MBB Mikroelektronik GmbH:n toimitusjohtaja 1993–1998 ja liiketoimintajohtaja 1992–1993.

¹ Harjua koskevat muut tiedot, kts. s. 17, 18.

² Simbergiä koskevat muut tiedot, kts. s. 15.

³ Veikkolaista koskevat muut tiedot, kts. s. 15.

⁴ Elektrobit Automotive GmbH:n yhtiöjärjestyksen perustuva toimielin

⁵ Halosta koskevat muut tiedot, kts. s. 15.

Messerschmitt-Bölkow-Blohm (MBB)/Daimler Benz Deutsche Aerospacen Mikroelektroniikan johtaja 1987-1992. MBB:n Mikroelektroniikan ja Elektronik -palvelukeskuksen osastonjohtaja 1986-1987, teknisen kehittämisosaston osastopäällikkö 1985-1986, sekä tuotantoteknologian, tietojenkäsittelyn ja testusteknologian osastopäällikkö 1984-1985. Toimitusjohtaja, Institute of Computer Technology 1981-1984.

Ei omista Elektrobitt Oyj:n osakkeita.

Jäsen
SEPPÖ LAINE
 Elektrobitt Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
 s. 1953, KHT-tilintarkastaja⁶

ELEKTROBIT AUTOMOTIVE GMBH

Toimitusjohtajat

ALEXANDER KOCHER
 President, Automotive Business Segment, 2011-⁷
 s. 1960, DI

Wind River Systems, Automotive Solutions, varatoimitusjohtaja 2008-2011. Continental, Navigation & Map, varatoimitusjohtaja 2007-2008. Siemens VDO, TLA Platform, varatoimitusjohtaja 2002-2007. Siemens Automotive, Systems Engineering Infotainment, johtaja 2001-2002. Infineon, Systems Engineering Industrial & Automotive -johtaja 1998-2000. Siemens Communications ja Siemens Industrial, useissa eri johtotehtävissä 1986-1997.

Omistus:
 Ei omista Elektrobitt Oyj:n osakkeita. Hänellä on 100 000 optiota merkinnällä 2008A ja 100 000 optiota merkinnällä 2008B.

GREGOR ZINK
 Executive Vice President, Finance and Business Support, Automotive Business Segment, 2011-
 s. 1966, MBA, KTM

CA Germany:n RAC-päällikkö/rahoitusjohtaja 2007-2010. Aareon AG:n talousjohtaja 2004-2007. Ino 24 AG:n rahoitusjohtaja 2002-2004. Digital advertising AG:n rahoitusjohtaja 2000-2001. AWT Allgemeine Wirtschaftstreuhand, Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungsgesellschaft, tilintarkastaja 1996-2000. Hülzburger, Hemmer & Hoffman, laskentatoimi- ja verokonsultti 1993-1996.

Omistus:
 Ei omista Elektrobitt Oyj:n osakkeita. Hänellä on 70 000 optiota merkinnällä 2008C.

JUKKA HARJU
 Chief Executive Officer
 Elektrobitt Automotive GmbH:n hallituksen puheenjohtaja
 Elektrobitt Technologies Oy:n hallituksen puheenjohtaja

VELI-PEKKA PALORANTA
 Chief Financial Officer

PÄIVI TIMONEN
 Chief Legal Officer

STAFFAN SIMBERG
 Elektrobitt Oyj:n hallituksen jäsen ja talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
 Elektrobitt Technologies Oy:n hallituksen jäsen

ERKKI VEIKKOLAINEN
 Elektrobitt Oyj:n hallituksen jäsen
 Elektrobitt Technologies Oy:n hallituksen jäsen

HANNU HUTTUNEN
 Elektrobitt Technologies Oy:n toimitusjohtaja
 President, Wireless Business Segment

JORMA HALONEN
 Elektrobitt Oyj:n hallituksen jäsen
 Elektrobitt Automotive GmbH:n hallituksen jäsen

GERHARD JAKOBS
 Elektrobitt Automotive GmbH:n hallituksen jäsen

SEPPÖ LAINE
 Elektrobitt Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja talous- ja tarkastusvaliokunnan jäsen
 Elektrobitt Automotive GmbH:n hallituksen jäsen

ALEXANDER KOCHER
 Elektrobitt Automotive GmbH:n toimitusjohtaja
 President, Automotive Business Segment

GREGOR ZINK
 Elektrobitt Automotive GmbH:n toimitusjohtaja
 Executive Vice President, Finance and Business Support, Automotive Business Segment

⁶ Lainetta koskevat muut tiedot, kts. s.15.

⁷ Kocher aloitti Automotive -liiketoimintasegmentin johtajan tehtävässään 1.11.2011. Aiemmin Automotive

liiketoimintasegmentin johtajana toiminteen DI, MBA Jarkko Sairasen työsuhde päättyi 31.3.2011 ja 1.4.-31.10.2011 väliaikaisena Automotive liiketoimintasegmentin johtajana toimi segmentin talous- ja

rahoitusjohtaja KTM Gregor Zink. Kocher ja Zink jatkavat molemmat Elektrobitt Automotive GmbH:n toimitusjohtajina.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Tilikaudelta 1.1.-31.12.2011

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

RISKIENHALLINTA

Riskiennhallinnan päämääränä on turvata Yhtiön tuloskehitys ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus toteuttamalla riskienhallintaa kustannustehokkaasti ja systemaattisesti eri liiketoiminnoissa.

Riskiennhallinta on osa Yhtiön strategista ja operatiivista suunnittelua, päivittäistä päätöksentekoprosessia ja sisäistä valvontajärjestelmää. Riskiennhallinnassa kytketään liiketoiminnan tavoitteet, riskit ja riskiennhallinnalliset toimenpiteet yhdeksi kokonaiseksi jaksiksi.

RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISEN PÄÄPERIAATTEET

Yhtiö noudattaa yhtiön hallituksen hyväksymää politiikkaa riskienn hallitsemiseksi.

Riskiennhallinta kattaa kaiken sen toiminnan, mikä liittyy tavoitteiden asettamiseen, riskienn tunnistamiseen, mittaamiseen, arvioimiseen, käsittelyyn, raportointiin, seurantaan, valvontaan ja riskeihin reagoimiseen.

Yhtiön riskiennhallinnalla pyritään:

- tunnistamaan ja arvioimaan systemaattisesti ja kattavasti kaikki merkittävät, tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit, mukaan lukien liiketoimintaan, omaisuuteen, sopimuksiin, osaamiseen, valuuttoihin, rahoitukseen ja strategiaan liittyviä riskejä,
- hyödyntämään optimaalisesti liiketoimintamahdollisuudet ja varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuus,
- ennakoimaan ja tunnistamaan epävarmuustekijät ja siten kehittämään riskienn ennakointia sekä riskienn edellyttämiä toimenpiteitä,

- ottamaan ainoastaan tietoisia ja arvioituja riskejä esim. liiketoiminnan laajentamisessa, markkina-aseman kasvattamisessa sekä uuden liiketoiminnan luomisessa,
- välttämään tai minimoimaan vahinkoriskejä,
- varmistamaan tuotteiden, ratkaisujen ja palveluiden turvallisuus,
- luomaan työntekijöille turvallinen työympäristö,
- minimoidaan epäterveiden ilmiöiden, rikosten tai väärinkäytösten mahdollisuudet toimintaperiaatteilla, kontrolleilla ja valvonnalla,
- tiedottamaan riskeistä ja riskiennhallinnasta sidosryhmille, ja
- kustannustehokkuuteen riskiennhallinnassa.

Riskiennhallinnalla ei pyritä:

- poistamaan kokonaisuudessaan riskejä,
- omaksumaan tarpeettomia kontrolleja tai hallintakeinoja, tai
- ottamaan käyttöön byrokraattista prosessia ja menetelmiä.

RISKIENHALLINTAPROSESSIN PÄÄPIIRTEET

Yhtiön toimitusjohtaja ja konsernin liiketoimintasegmenttien toimitusjohtajat arvioivat strategiaproessin ja vuosisuunnittelun yhteydessä liiketoimintariskejä, jotka saattavat estää tai vaarantaa konsernin strategisten ja tulostavoitteiden saavuttamisen. Liiketoiminnat tuottavat strategiaproessin tueksi riskiarviot kustakin liiketoiminnasta. Strategisia ja operatiivisia riskejä seurataan kuukausittain liiketoimintojen raportoinnin kautta segmenttihallituksissa (kts. yllä Liiketoimintasegmentit -osio). Liiketoimintojen tulee tuottaa arviot oman vastuu-alueensa riskeistä ja esittää toimenpidesuunnitelmat riskienn hallitsemiseksi sekä raportoida segmenttihallituksille toteutettujen toimenpiteiden vaiheesta ja vaikutuksista.

Yhtiön toimitusjohtaja raportoi Yhtiön hallitukselle konsernin tunnistetuista riskeistä ja suunnitelluista ja toteutetuista toimenpiteistä riskienn hallitsemiseksi.

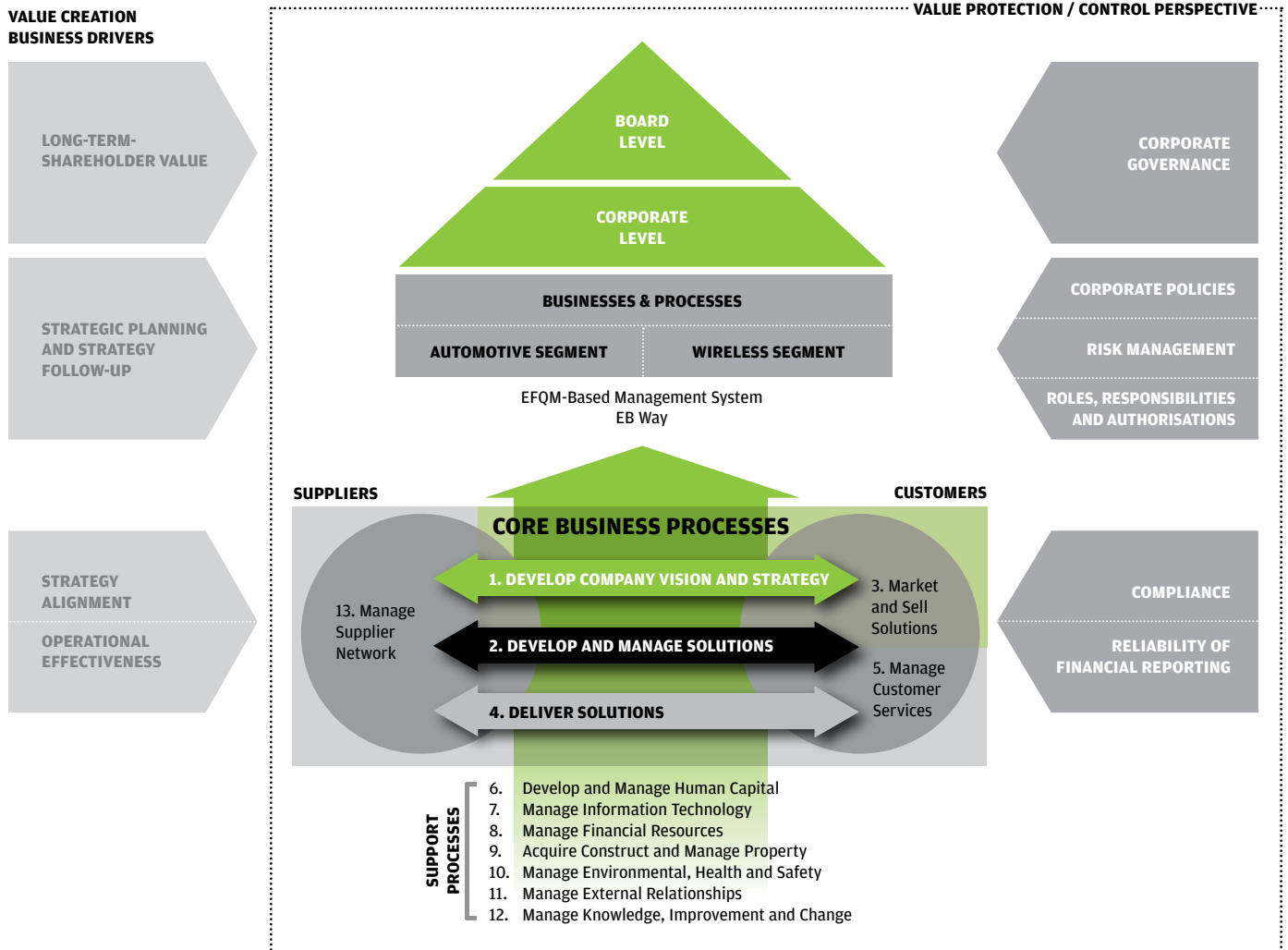
SISÄINEN VALVONNAN YLEISKUVAUS JA TOIMINTAPERIAATTEET

Sisäistä valvontaa soveltavat hallitus, johto ja konsernin koko henkilökunta, jotta johto voi kohtuudella vakuuttua siitä, että

1. toiminnot ovat toimivia, tehokkaita ja strategian mukaisia,
2. taloudellinen raportointi ja johdolle annettavat tiedot ovat luotettavia, täydellisiä ja oikea-aikaisia, ja
3. konsernissa noudatetaan soveltuvia lakeja ja säännöksiä sekä Yhtiön sisäisiä ohjeita ja eettisiä arvoja, mukaan lukien vakaus ("sustainability").

Ensimmäinen ryhmä koskee Yhtiön perustavia liiketoiminnallisia tavoitteita, mukaan lukien suoritus- ja kannattavuustavoitteet, strategia, tavoitteiden ja toimenpiteiden täytäntöönpano sekä resurssien turvaaminen. Toinen ryhmä liittyy luotettavien julkisten tilinpäätöstietojen valmisteluun, mukaan lukien osavuosikatsaukset ja tiivistetyt tilinpäätöstiedot sekä tällaisista tilinpäätöstiedoista johdettu valikoitu julkisesti raportoitava taloudellinen tieto, kuten tuottojen julkistaminen. Kolmas ryhmä liittyy Yhtiön kohdistuvien lakien ja säännösten noudattamiseen.

SISÄISEN VALVONNAN VIITEKEHYS YHTIÖSSÄ

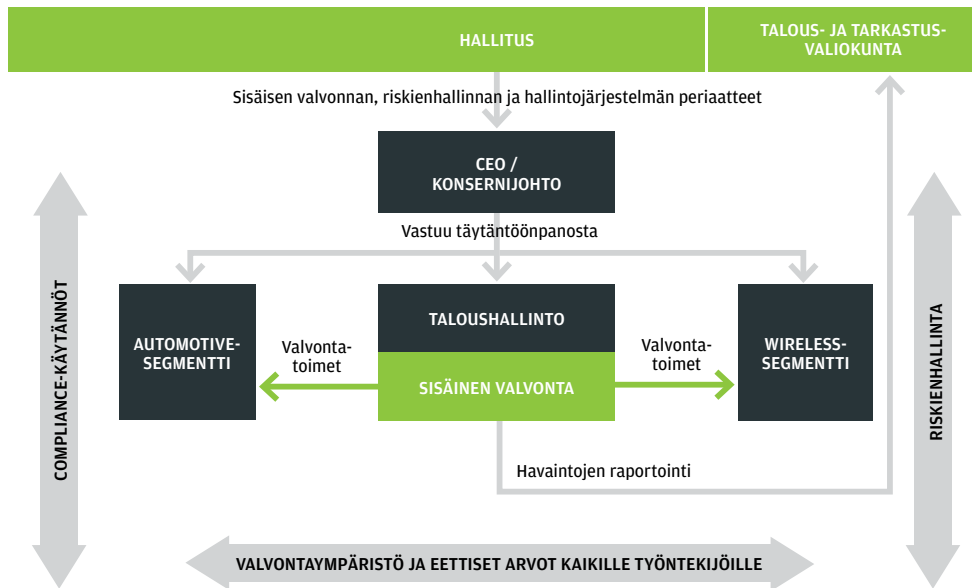

Hallinnon ja sisäisen valvonnan viitekehys.

EB:n sisäinen valvonta sisältää seuraavat rakenteelliset elementit:

- Yhtiön hallituksen asettamat sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja hallinnon ohjeet ja periaatteet,
- ohjeiden ja periaatteiden käyttöönotto ja soveltaminen johdon valvonnassa,
- toimintojen tehokkuuden ja toimivuuden sekä talous- ja johdon raportoinnin luotettavuuden valvonta talousosaston ja liiketoimintakontrollereiden toimesta,
- yrityksen riskienhallintaprosessi, jonka tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja vähentää riskejä, jotka uhkaavat Yhtiön tavoitteiden toteutumista,
- compliance-prosessit, joiden tarkoituksena on varmistaa, että kaikkia soveltuvia lakeja, säännöksiä, sisäisiä ohjeita ja eettisiä arvoja (mukaan lukien vakuus, "sustainability") noudatetaan,
- tehokas valvontaympäristö kaikilla organisaatiotasolla, sisältäen räätälöidyt valvontatoimet määritellyille prosesseille, sekä konsernin liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä alueita koskevien vähimmäisvaatimusten luominen,
- yhteiset eettiset arvot ja vahva sisäinen valvontakulttuuri kaikkien työntekijöiden keskuudessa, ja
- tarvittaessa sisäiset tarkastukset, jotka mittaavat sisäisen valvonnan tehokkuutta.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Tilikaudelta 1.1.-31.12.2011

EB:n sisäisen valvonnan viitekehysten avainalueet 2011.

YDINLIKETOIMINNAN PROSESSIN RISKIT JA VALVONTATOIMET

Liiketoimintaprosessien riskienhallintatoimet on määritelty kontrollikohtien muotoon:

- relevanttien prosessiriskien tunnistaminen,
- yhteiset kontrollikohdat/konsernin vähimmäiskontrollikohdat tunnistetaan,
- yhteiset kontrollikohdat implementoidaan liiketoimintaprosesseihin, ja
- ylimääräiset kontrollikohdat määritellään tarpeen mukaan liiketoiminta- tai toimintotasolla.

Valvontatoimia ovat ohjeistukset ja toimenpiteet, joiden avulla varmistetaan johdon ohjeiden toteutuminen. Valvontatoimilla varmistetaan riskien huomioiminen tarvittavilla toimenpiteillä, jotta Yhtiön tavoitteet saavutetaan. Valvontatoimet asetetaan organisaationlaajuisesti, kaikilla tasoilla ja kaikkiin toimintoihin. Niihin kuuluu erilaisia toimia, kuten esimerkiksi hyväksynät, valtuutukset, varmentamiset, toimintojen tehokkuuden tarkastaminen, varallisuuden turvaaminen ja vastuiden eriyttäminen.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN SISÄINEN VALVONTA

Konsernin ulkoisen talousraportoinnin prosessi, sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmä kuvataan seuraavassa. Pääpaino on kirjanpidossa ja siihen liittyvässä valvonnassa.

Taloudellisen raportoinnin organisaatio

Konsernin taloushallinto on muodostettu siten, että molemmilla liiketoimintasegmenteillä on omat operatiiviset talousorganisaationsa ja konsernin emoyhtiön on keskitetty talousjohdon lisäksi keskeiset kirjanpidon, verotuksen, rahoituksen ja varainhallinnan asiantuntijatoiminnot.

Liiketoimintasegmenttien talousjohto vastaa segmenttiin kuuluvien yhtiöiden kirjanpidon, rahaliikenteen ja muiden päivittäisten taloustoimintojen sekä segmentin liiketoimintaa tukevan sisäisen raportoinnin järjestämisestä. Liiketoimintasegmentin talousjohto ohjaa ja valvoo segmenttiin kuuluvien yhtiöiden taloushallinto-organisaatioiden toimintaa, ja se raportoi ensisijaisesti liiketoimintasegmentin toimitusjohtajalle, mutta matriisisuhteessa myös konsernin talousjohtajalle.

Konsernin emoyhtiön talousorganisaation tehtäviin kuuluu mm. kuukausittainen konsernikokonaisuuden konsolidointi, osavuositarkastusten ja konsernitiilinpäätöksen laatiminen, konsernin rahavarojen hallinta ja sijoittaminen, vieraan pääoman hallinta, valuuttariskien suojaaminen, ja siirtohinnoittelu. Konsernin emoyhtiön taloushallinnon organisaatio toteuttaa operatiivista valvontatoimintaa konsernin talousjohtajan alaisuudessa, joka raportoi valvontahavainnoista talous- ja tarkastusvaliokunnalle. Konsernin emoyhtiön taloushallinnon organisaatio ja Wireless-segmentin talousjohto sijaitsevat

Suomessa ja Automotive-segmentin talousjohto Saksassa. Konsernin tytäryhtiöllä Kiinassa, Saksassa ja USA:ssa on omat kirjanpito-osastonsa. Kirjanpito pienemmissä tytäryhtiöissä Ranskassa ja Japanissa on järjestetty ulkoisten tilitoimistojen kautta tai kuten Itävallassa Saksan tytäryhtiön kirjanpito-osaston toimesta. Emoyhtiön ja jokaisen tytäryhtiön kirjanpito toiminnon tehtävät ja vastuujako on kirjattu tiimien ja henkilöiden toimenkuviin.

Taloudellisen raportoinnin järjestelmä

Konsolidoitu tilinpäätös laaditaan valitun konsolidointityökalun avulla. Konsernin tytäryhtiöiden kirjanpito hoidetaan pääosin konsernin yhteistä kirjanpitojärjestelmää käyttäen, josta toteutuneet luvut raportoidaan kuukausittain suoraan konsolidointijärjestelmään. Japanin ja Ranskan tytäryhtiöt lähettävät tiedot ennalta määritellyssä muodossa suoraan konserniin konsolidoitavaksi.

Käytössä oleva kirjanpitojärjestelmä sisältää pääkirjanpidon, ostoreskontran ja myyntireskontran. Vaihto-omaisuus- ja palkkakirjapito on järjestetty eri ohjelmien avulla tai ostetaan ulkoistettuna palveluna. Ostolaskut kierrätetään sähköisen ostolaskujen käsittelyjärjestelmän kautta. Suomessa ja Saksassa käytetään samaa pankkisovellusta, USA:ssa on myös samantyyppinen sovellus.

Globaalit ennusteet ja budjetit laaditaan käyttäen samaa konsernin emoyhtiön

taloushallinnon ylläpitämää ennuste- ja raportointijärjestelmää. Joissakin liiketoimintasegmenttien yhtiöissä on käytössä erillisiä sisäistä raportointia tukevia järjestelmiä.

Sisäinen valvonta

Konsernin sisäisen valvonnan mekanismit perustuvat ohjeistuksiin, ohjeisiin, rajoitettuihin prosessikuvauksiin, valtuutusmatriiseihin, taloudellisen raportoinnin tarkastuskokouksiin sekä pääkirjanpidon velvoitteiden jakamiseen.

Compliance-prosessit

Compliance-prosesseja on jokaisella organisaatiotasolla, jotta voidaan varmistaa, että soveltuvia lakeja, säännöksiä, sisäisiä ohjeistuksia ja eettisiä arvoja, mukaan lukien vakaus ("sustainability"), noudatetaan. Konsernitoiminnot ja liiketoiminnot ovat vastuussa oman alueensa lainsäädännön ja muun sääntelyn kehittymisen seurannasta ja muutosten viestinnästä organisaatiolle. Liiketoiminnot ja konsernitoimintojen johtajat ovat vastuussa asianmukaisen valvonta- ja compliance -koulutuksen järjestämisestä yksiköissään.

Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan vastuualueet ja roolit

Ensisijaiset roolit ja vastuualueet konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on määritelty seuraavasti:

Hallitus

Hallitus on viime kädessä vastuussa Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tehtävänä on hyvän hallintotavan mukaisesti lisäksi varmistaa, että Yhtiö on riittävällä tavalla siirtänyt soveltamansa arvot toimintaansa. Hallitus hyväksyy sisäistä valvontaa, riskienhallintaa ja hallintotapaa koskevat politiikat ja ohjeet. Hallitus määrittää Yhtiön riskinottotason ja riskinkantokyvyn sekä uudelleen arvioi niitä säännöllisesti osana Yhtiön strategiaa ja tavoiteasetantaa. Hallitus raportoi toiminnastaan osakkeenomistajille.

Talous- ja tarkastusvaliokunta

Hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunta vastaa seuraavista sisäiseen valvontaan liittyvistä tehtävistä:

- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuraaminen,
- taloudellisen raportointiprosessin valvominen,
- Yhtiön sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmän tehokkuuden valvominen,
- Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmääntään antamaan selvitykseen sisältyvän taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvauksen käsitteleminen, ja
- tilinpäätöksen ja konsernilitinpäätöksen lakisäätöisen tarkastuksen seuraaminen.

Yksityiskohtaisempi kuvaus siitä miten talous- ja tarkastusvaliokunta täyttää valvontatehtävänsä määrittellään valiokunnan vuosisuunnitelmassa. Talous- ja tarkastusvaliokunta raportoi Yhtiön hallitukselle.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja on vastuussa Yhtiön päivittäisestä hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja luo sisäiselle valvontaympäristölle perustan osoittamalla johtajuutta ja suuntaviivoja ylemmälle johdolle sekä arvioimalla heidän tapojaan kontrolloida liiketoimintaa. Toimitusjohtaja vastaa konsernin riskienhallintaprosessista ja sen jatkuvasta kehittämisestä, työn resursoinnista ja riskienhallinnan periaatteiden tarkistamisesta sekä toimintaperiaatteiden ja kokonaisprosessin määrittelystä. Toimitusjohtaja raportoi riskienhallinnasta hallitukselle osana kuukausiraportointia. Toimitusjohtaja ja hänen alaisuudessaan konsernitoimintojen johto ja liiketoimintasegmenttien toimitusjohtajat vastaavat Yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien hallinnasta.

Talusojohtaja

Talusojohtajan tehtävänä on varmistaa, että konsernin kirjanpito- ja taloudelliset raportointikäytännöt ovat lainmukaiset ja että taloudelliset asiat hoidetaan luotettavalla tavalla.

Lakiasianjohtaja

Lakiasianjohtajan tehtävänä on varmistaa, että konsernin hallintointikäytännöt ovat lainmukaiset ja että konsernin lakiasiat hoidetaan asianmukaisella tavalla, erityisesti liiketoimintaan liittyvien sopimusperusteisten riskien osalta.

Liiketoimintasegmentit

Segmenttihallitukset ja liiketoimintasegmenttien johto vastaavat sisäisen valvonnan toimeenpanosta liiketoimintasegmenteissä. Tarkemmat sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja toimintamallit laaditaan kunkin segmentin sisällä konsernitoimintojen asettamien periaatteiden puitteissa. Lisäksi liiketoimintojen ja konsernitoimintojen johto vastaa riskienhallintakäytäntöjen implementoinnista vuosisuunnitelmiin (planning cycle) ja päivittäisiin toimintoihin, ja vastaavat, että

- lakeja ja alemman tason säännöksiä, sekä
- sisäisiä ohjeita ja eettisiä arvoja noudatetaan heille osoitetuilla vastuualueilla. Joitakin riskienhallinnan osaluueita, erityisesti taloudellisten riskien ja vakuutusten hallinnan osalta, on kuitenkin keskitetty mittakaavaetujen hyödyntämiseksi ja riittävän konsernitason hallinnan varmistamiseksi.

Taloushallinto

Konsernin emoyhtiön taloushallinto-osaston vastuulla on:

- auttaa liiketoimintasegmenttejä riittävien valvontatoimien asettamisessa yhteistyössä liiketoiminnan johdon kanssa,
- valvontatoimien sopivuuden ja tehokkuuden toiminnallinen seuranta, ja
- varmistaa, että ulkoinen raportointi on virheetöntä, oikea-aikaista ja noudatettavien säännösten mukaista.

Taloushallinnossa ei ole erillistä sisäisen valvonnan toimintoa. Konsernin talusojohtaja raportoi valvontahavainnot talous- ja tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastus

Yhtiöllä ei ole erityistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Tämä on huomioitu vuosittaisen tilintarkastussuunnitelman sisällössä ja laajuudessa. Yhtäältä tilintarkastus kohdennetaan tiettyihin aiheisiin eri aikoina ja toisaalta erikseen sovittuihin painopistealueisiin.

Osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Elektrobit Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet on liitetty Euroclear Finland Oy:n pitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 941 269,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 129 412 690 kappaletta. Yhtiön osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,10 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

OSAKKEEN KURSSIKEHITYS JA VAIHTO

Elektrobit Oyj:n osakkeen vuoden 2011 päätöskurssi oli 0,38 euroa, korkein kaupantekokurssi oli 0,76 euroa ja alin 0,36 euroa. Vuoden aikana Elektrobit Oyj:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä oli 5,0 miljoonaa euroa ja 9,2 miljoonaa osaketta, mikä vastaa 7,1 prosenttia osakekannasta. Elektrobit Oyj:n markkina-arvo vuoden 2011 lopussa oli 49,2 miljoonaa euroa.

OSINKOPOLITIikka

Elektrobit Oyj noudattaa osinkopolitiikkaa, joka ottaa huomioon konsernin tuloksen, taloudellisen aseman, pääoman tarpeen sekä kasvun vaatiman rahoituksen. Vuodelta 2011 Elektrobit Oyj:n hallitus ehdottaa, että osinkoa ei jaeta.

KAUPANKÄYNTITUNNUKSET

Elektrobit Oyj:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (ennen Helsingin Pörssi) vuodesta 1998 lähtien. Elektrobit Oyj:n yhtiötunnus NASDAQ OMX Helsingin INET-kaupankäyntijärjestelmässä on EBC ja kaupankäyntitunnus on EBC1V.

Osakkeen kaupankäyntitunnukset ovat seuraavat:

NASDAQ OMX Helsinki	EBC1V
Reuters	EBC1V.HE
Bloomberg	EBC1V.FH

OSAKKEENOMISTAJAT

Vuoden 2011 lopussa Elektrobit Oyj:llä oli 23 556 omistajaa. Kymmenen suurinta omistajaa omistivat 61,6 prosenttia osakkeista. Yksityisten henkilöiden omistamien osakkeiden osuus oli 75,3 prosenttia. Ulkomaalais- ja hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien osuus oli vuoden 2011 lopussa 3,2 prosenttia.

HALLITUKSEN JÄSENTEN JA TOIMITUSJOHTAJAN OSAKKEIDEN OMISTUS

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan sekä heidän määräysvalta-yhteisöjensä omistusosuus yhtiön liikkeelle laskemista osakkeista oli 36,3 prosenttia, joka vastaa 46 938 762:ta osaketta.

Tietoa osakkeenomistajille

TALOUDELLISET KATSAUKSET 2012

Elektrobit Oyj raportoi taloudellisesta kehityksestään neljännesvuosittain ilmestyvillä osavuositarkastuksilla. Vuonna 2012 osavuositarkastukset julkaistaan seuraavasti:

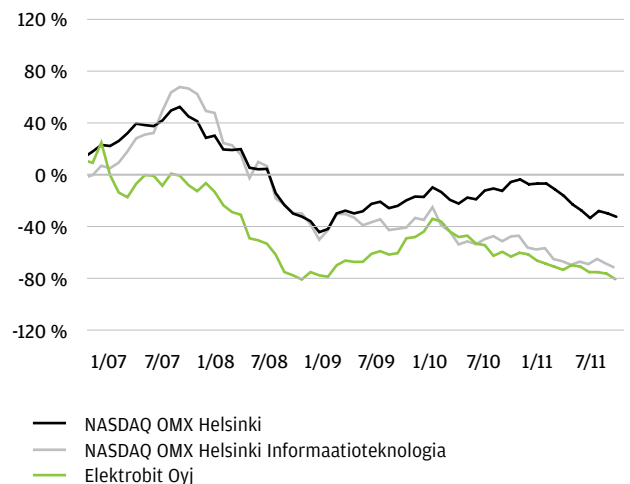
- 16.2. Tilinpäätöstiedote 2011
- 26.4. Osavuositarkastus, tammi-maaliskuu 2011
- 8.8. Osavuositarkastus, tammi-kesäkuu 2011
- 6.11. Osavuositarkastus, tammi-syyskuu 2011

Katsaukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi klo 8.00 kyseisenä päivänä EB:n Internet-sivuilla osoitteessa www.elektrobit.com/sijoittajat. Aiheesta järjestetään myös tiedotustilaisuudet tarkemmin ilmoitettavana aikana.

Osakkeiden vaihto ja keskimurssi 2007–2011

Osakkeen kurssikehitys NASDAQ OMX Helsingissä 2007–2011

Lähde: NASDAQ OMX Helsinki, tilanne 31. joulukuuta 2011

SULJETTU AJANJAKSO

Elektrobit Oyj noudattaa suljetun ajanjakson periaatetta ennen tulosjulkistamista. Vuoden 2012 suljetut ajanjaksot ovat seuraavat:

26.1.-16.2.2012
5.4.-26.4.2012
18.7.-8.8.2012
16.10.-6.11.2012

ELEKTROBIT OYJ:N VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Elektrobit Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 26.3.2012 kello 13.00 osoitteessa Oulun yliopisto, Saalastinsali, Pentti Kaiterankatu 1, 90570 Oulu.

Osaksluetteloon merkitty osakkeenomistaja

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on keskiviikkona 14.3.2012 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osaksluetteloon.

Yhtiön osaksluetteloon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään keskiviikkona 21.3.2012 klo 10.00 mennessä. Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.elektrobit.com, 17.2.2012 klo 10 alkaen,
- puhelimitse numeroon 040 344 3322 tai 040 344 5425 arkisin klo 9-16 välisenä aikana,
- telefaksilla numeroon 08 343 032, tai
- kirjeitse osoitteeseen Elektrobit Oyj, Yhtiökokous, Tutkijantie 8, 90590 Oulu.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus tai y-tunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Elektrobit Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Osakkeenomistajan, hänen edustajansa tai asiamiehensä tulee kokouspaikalla tarvittaessa pystyä osoittamaan henkilöllisyytensä ja/tai edustusoikeutensa.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon keskiviikkona 14.3.2012. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon viimeistään keskiviikkona 21.3.2012 kello 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä tilapäiseen osaksluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osaksluetteloon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

Lisätietoa yhtiökokouksesta ja siihen osallistumisesta on saatavilla yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Asiamiehen käyttäminen ja valtakirjat

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä. Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivityt valtakirja, tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperitileillä olevilla osakkeilla, on ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitettava osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Elektrobit Oyj, Yhtiökokous, Tutkijantie 8, 90590 Oulu, ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Äänestäminen ennakkoon

Osakkeenomistajat, joilla on suomalainen arvo-osuustili, voivat äänestää ennakkoon tiettyjen yhtiökokouksen asialistalla olevien asiakohtien osalta yhtiön Internet-sivujen välityksellä 17.2.2012 kello 10.00 - 21.3.2012 kello 10.00 välisenä aikana. Ennakkoon äänestäneen osakkeenomistajan ei ole mahdollista käyttää osakeyhtiölain mukaista kyselyoikeutta tai oikeutta vaatia äänestystä ja hänen mahdollisuutensa äänestää ennakkoäänestysajan alkamisen jälkeen mahdollisesti muuttuneen asiakohdan osalta saattaa olla rajoitettu, ellei hän saavu itse tai asiamiehen välityksellä paikalle yhtiökokoukseen. Sähköisen ennakkoäänestyksen ehdot ja muut sitä koskevat ohjeet ovat saatavilla yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.elektrobit.com. Ennakkoon äänestämiseen tarvitaan osakkeenomistajan arvo-osuustilin numero.

Muut tiedot

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Elektrobit Oyj:llä on kokouskutsun päivänä 16.2.2012 yhteensä 129 412 690 osaketta ja 129 412 690 ääntä.

Yhtiökokouksen asialistalla olevat päätösehdotukset sekä kokouskutsu ovat saatavilla Elektrobit Oyj:n Internet-sivuilla osoitteessa www.elektrobit.com. Elektrobit Oyj:n vuosikertomus, joka sisältää yhtiön tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen sekä selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, on saatavilla mainituilla Internet-sivuilla viimeistään 5.3.2012. Päätösehdotukset ja muut edellä mainitut asiakirjat ovat myös saatavilla yhtiökokouksessa, ja niistä sekä tästä kokouskutsusta lähetetään pyydettyessä jäljennökset osakkeenomistajille. Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä edellä mainituilla Internet-sivuilla 2.4.2012 alkaen.

Yhtiön Internet-sivuilla www.elektrobit.com on löydettävissä tiedotteet, katsaukset, tulosenusteet, analytiikkoyhteystiedot ja muuta ajankohtaista sijoittajasuhdemateriaalia. Internet-sivuilla voi myös liittyä tilauspalveluun ja sähköpostitse vastaanottaa yhtiön tiedotteita.

Hallituksen toimintakertomus 2011

Vuosi 2011 lyhyesti

VUODEN 2011 LIIKEVAIHTO OLI SAMALLA TASOLLA KUIN EDELLISVUONNA JA LIIKETULOS PARANI SELVÄSTI JÄÄDEN KUITENKIN TAPPIOLLISEKSI. VIIMEISELLÄ VUOSINELJÄNNEKSELLÄ LIIKEVAIHTO KASVOI EDELLISVUODESTA JA LIIKETULOS OLI SELVÄSTI VOITOLLINEN.

Vuoden 2011 liikevaihto oli 162,2 miljoonaa euroa ja se säilyi samalla tasolla kuin edellisvuonna (161,8 miljoonaa euroa vuonna 2010). Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi 98,3 miljoonaa euroon, eli 22,7 prosenttia verrattuna viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon (80,1 miljoonaa euroa vuonna 2010), ja Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto laski 21,1 prosenttia 63,9 miljoonaa euroon (81,0 miljoonaa euroa vuonna 2010).

Vuoden 2011 liiketappio oli -4,0 miljoonaa euroa (-17,3 miljoonaa euroa vuonna 2010 sisältäen kertaluontoisia kuluja ja arvonalennuksia 12,7 miljoonaa euroa). Automotive-liiketoimintasegmentin liikevoitto oli 0,8 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa vuonna 2010), ja Wireless-liiketoimintasegmentin liiketappio oli -4,7 miljoonaa euroa, (-19,3 miljoonaa euroa vuonna 2010 sisältäen kertaluontoisia kuluja ja arvonalennuksia 12,3 miljoonaa euroa).

EB alensi vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon tulosohejastaan 29.3.2011 niin, että EB odotti vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon liiketuloksen olevan selvästi tappiollinen. Aiemmin tilinpäätöksen yhteydessä 17.2.2011 EB oli ennakoanut, että vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon liiketulos tulee olemaan alempi kuin vuoden 2010 ensimmäisellä vuosipuoliskolla (1,8 miljoonaa euroa). Pääasiallisena syynä tulospöytämuutokseen oli Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihtoennusteen aleneminen, joka johtui tilauskannan ennakoitua hitaammasta kehityksestä uusissa satelliittitietoliikennepalveluissa ja älypuhelinien tuotekehityspalveluiden kiristyneestä kilpailutilanteesta.

Helmikuussa 2011 EB päivitti strategisia linjauksiaan liiketoimintasegmenttikohdallisilla kasvua koskevilla tavoitteilla ja käytettäviä liiketoimintamalleja koskevilla linjauksilla. EB:n tavoitteena on vahvistaa asemaansa Automotive- ja Wireless-ratkaisujen, -tuotteiden ja -palveluiden tarjoajana ja parantaa kannattavuuttaan.

Maaliskuussa 2011 EB nimitti Automotive-liiketoimintasegmentin talous- ja rahoitusjohtajan KTM Gregor Zinkin Automotive-liiketoimintasegmentin väliaikaiseksi johtajaksi. Elokuussa EB nimitti diplomi-insinööri Alexander Kocherin Automotive-liiketoimintasegmentin johtajaksi ja Elektrobot Automotive GmbH:n toimitusjohtajaksi. Kocher aloitti tehtävässään 1.11.2011. Hän siirtyi EB:lle Intel Inc:in tytäryhtiöstä Wind River GmbH:sta, jossa hän työskenteli Automotive-liiketoimintayksikön johtajana. Gregor Zink jatkoivat Automotive-liiketoimintasegmentissä johtajana vastuualueenaan talous ja liiketoiminnan tuki. Lisäksi hän toimii Elektrobot Automotive GmbH:n toisena toimitusjohtajana.

EB:llä oli 31.12.2011 merkittävät, yhteensä noin 25,8 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruiset erääntyneet myyntisaamiset TerreStar Networksiltä Inc:lta, ja tämän emoyhtiöltä, TerreStar Corporationilta. EB on vaatinut saataviaan sekä lähinnä osapuolten väliseen liiketoiminnan alarajaan liittyviä kuluja, yhteensä määrältään noin 27,9 miljoonan Yhdysvaltain dollaria, maksettavaksi sekä TerreStar Networksin että TerreStar Corporationin saneerausmenettelyissä.

TerreStar Networks sekä tietyt muut siihen sidoksissa olevat yhtiöt hakivat 19.10.2010 ja emoyhtiö TerreStar Corporation 16.2.2011 taloudellista asemaansa vahvistaakseen Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaisesti vapaaehtoista saneerausmenettelyä. Saneerausmenettelyssä ennen saneerausmenettelyn käynnistymistä syntyneiden velkojen takaisinmaksu joko käteisenä tai muun varallisuuden muodossa voi yleensä tapahtua vain 11 luvun mukaisen saneeraus- tai purkamissuunnitelman nojalla. Saataviin liittyvän epävarmuuden vuoksi EB kirjasi myyntisaatavista 8,3 miljoonan euron määräisen arvonalentumisen vuoden 2010 toisella puoliskolla.

TerreStar Corporation ja eräät sen etuoikeutetuista osakkeenomistajista ovat 17.11.2011 kiistäneet TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä EB:n esittämät vaateet. EB:n vaateet perustuvat osin takaukseen, jonka TerreStar Corporation on antanut vakuudeksi EB:n myyntisaamisista TerreStar Networksiltä, ja osin suoraan EB:hen kohdistuvien sopimusveloitteiden täyttämiseen. EB tulee voimakkaasti puolustautumaan saataviensa kiistämistä vastaan, mutta tällä hetkellä on ennenaikaista arvioida riidan lopputulosta.

TerreStar-yhtiöiltä olevien myyntisaamisten arvostuksessa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2011 aikana. Lisätietoja TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien kotiuttamiseen ja muihin seikkoihin liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä esitetään hallituksen toimintakertomuksessa alkaen sivulta 32.

Taloudellinen kehitys 2011

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA, MEUR	1-12/2011 12 kk	1-12/2010 12 kk
Liikevaihto	162,2	161,8
Liikevoitto /-tappio	-4,0	-17,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,4	-1,3
Tulos ennen veroja	-4,5	-18,6
Kauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista	-5,1	-15,7
Kauden laaja tulos yhteensä	-5,2	-14,9
Kauden tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-5,3	-16,1
Määräysvallattomille omistajille	0,2	0,5
Kauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-5,5	-15,4
Määräysvallattomille omistajille	0,2	0,5
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, eur	-0,04	-0,12

- Liiketoiminnan rahavirta oli 5,3 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa vuonna 2010).
- Omavaraisuusaste oli 62,8 % (62,4 % vuonna 2010).
- Nettovelkaantumisaste oli -1,4 % (-10,3 % vuonna 2010).

Hallituksen toimintakertomus 2011

VERTAILU VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Konsernin liikevaihto ja tulos, MEUR:

	4Q 11	3Q 11	2Q 11	1Q 11	4Q 10
Liikevaihto	49,0	37,0	39,7	36,5	41,8
Liikevoitto /-tappio	3,5	-3,1	-0,5	-3,9	-7,7
Liikevoitto /-tappio ilman kertaluonteisia eriä	3,5	-3,1	-0,5	-3,9	-3,2
Tulos ennen veroja	3,8	-3,1	-0,8	-4,3	-8,0
Katsauskauden tulos	3,2	-3,1	-0,8	-4,3	-5,4

Kertaluonteiset erät ovat tuottoja ja kuluja, jotka eivät liity normaaliin liiketoimintaan tai niitä esiintyy vain harvoin. Tällaisia eriä ovat muun muassa omaisuuden myyntivoitot tai -tappiot, olennaiset omaisuusarvojen muutokset, kuten arvonalennukset tai arvonalennusten peruutukset, olennaiset toiminnan uudelleenorganisointiin liittyvät kulut tai muut johdon kertaluonteisena pitämät olennaiset erät. Kertaluonteisen erän olennaisuutta arvioidessa otetaan huomioon erän euromääräinen suuruus, ja omaisuuserien arvonmuutoksen yhteydessä sen osuus omaisuuserän kokonaisarvosta.

Liikevaihto liiketoimintasegmenteittäin, MEUR:

	4Q 11	3Q 11	2Q 11	1Q 11	4Q 10
Automotive	28,0	23,9	22,7	23,6	23,1
Wireless	21,0	13,0	17,1	12,7	18,6
Koko konserni	49,0	37,0	39,7	36,5	41,8

Liikevaihto markkina-alueittain, MEUR ja %:

	4Q 11	3Q 11	2Q 11	1Q 11	4Q 10
Aasia	5,5 (11,2 %)	3,3 (8,8 %)	4,0 (10,2 %)	2,7 (7,4 %)	4,4 (10,6 %)
Amerikat	7,6 (15,5 %)	4,9 (13,4 %)	5,5 (14,0 %)	5,1 (13,9 %)	10,8 (25,8 %)
Eurooppa	36,0 (73,3 %)	28,8 (77,8 %)	30,1 (75,9 %)	28,7 (78,7 %)	26,6 (63,6 %)

Liikevaihto ja liikevoitto liiketoimintasegmenteittäin sekä muu liiketoiminta, MEUR:

	4Q 11	3Q 11	2Q 11	1Q 11	4Q 10
Automotive					
Liikevaihto ulkoinen	28,0	23,9	22,7	23,6	23,1
Liikevaihto toiselle segmentille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto /-tappio	2,1	-1,4	-0,5	0,6	1,1
Wireless					
Liikevaihto ulkoinen	21,1	12,9	16,9	12,7	18,6
Liikevaihto toiselle segmentille	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0
Liikevoitto /-tappio	1,4	-1,7	0,1	-4,6	-8,8
Muu liiketoiminta					
Liikevaihto ulkoinen	0,0	0,2	0,0	0,1	0,2
Liikevoitto /-tappio	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,1
Yhteensä					
Liikevaihto	49,0	37,0	39,7	36,5	41,8
Liikevoitto /-tappio	3,5	-3,1	-0,5	-3,9	-7,7

Liiketoimintasegmentit

EB:n raportointi perustuu kahteen liiketoimintasegmenttiin, jotka ovat Automotive ja Wireless.

AUTOMOTIVE-LIIKETOIMINTASEGMENTTI TAMMI-JOULUKUU 2011

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa ohjelmistotuotteita ja tuotekehityspalveluita autonvalmistajille, autoelektronikkatoimittajille ja muille autoteollisuuden toimittajille. Tarjonta koostuu autonsisäisistä viihde- ja viestintäratkaisuista, kuten navigaatio ja käyttöliittymä (Human Machine Interface, HMI), autojen elektronisista ohjauksyksistä (Electronic Control Units, ECU) sekä ajamista auttavista ohjelmistosovelluksista (Driver Assistance). Yhdistämällä ohjelmistotuotteitaan ja tuotekehityspalvelujaan EB tarjoaa autoteollisuudelle ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja.

Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi vahvasti vuoden 2011 tammi-joulukuussa, 22,7 prosenttia, 98,3 miljoonaan euroon edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta (80,1 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liikevoitto oli 0,8 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa vuonna 2010). Automotive-liiketoimintasegmentin liiketulos kehittyi suunnitelman mukaisesti ensimmäisellä ja neljännellä vuosineljänneksellä, mutta jäi toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä tavoitteesta ennakoitua suurempien projekti-kustannusten takia.

Automotive-liiketoimintasegmentin tuotteita ja palveluita ovat:

- EB GUIDE - innovatiivinen ja joustava käyttöliittymän (HMI) kehitysalusta ja puheenohjaustuotealusta
- EB street director - monipuolinen ja helposti räätälöitävä navigointiohjelmistoalusta autoteollisuudelle ja kuluttajamarkkinoille
- EB Assist ADF - laaja ohjelmistokehitystyökalupaketti ajamista helpottaviin (Driver Assistance) ratkaisuihin
- EB tresos - AUTOSAR-ohjelmistokomponentteja saumattomasti yhdistävä tuotelinja autojen elektronisiin ohjauksyksiköihin ja niiden suunnittelutyökaluihin
- Suunnittelupalvelut - viihde- ja viestintäjärjestelmien, ajamista auttavien

ohjelmistosovellusten sekä autojen elektronisten ohjauksyksiköiden kokonaisvaltaista ohjelmistokehityspalvelua autoteollisuudelle

Automotive-liiketoimintasegmentin tiedotteet vuonna 2011:

- Marraskuussa diplomi-insinööri Alexander Kocher aloitti EB:n Automotive-liiketoimintasegmentin johtajana ja Elektrobot Automotive GmbH:n toimitusjohtajana.
- Marraskuussa EB julkisti aloittavansa ohjelmistokehitysyhteistyön IBM:n kanssa. Yhteistyön tavoitteena on esitellä autonvalmistajille ja toimittajille yhdistetty kehitysratkaisu, joka helpottaa autoteollisuuden tuotekehityksessä yhä kasvavaa autojen elektronisten ohjauksyksiköiden ohjelmistojen hallintaa, nopeuttaa kehityssyklejä ja yhtenäistää ohjelmistoja, jotta uudelleenkäytettävyys paransi autoalustojen väliillä.
- Lokakuussa EB toi ensimmäisenä yrityksenä markkinoille BMW:n vaatimukset täyttävän tuotantovalmiin AUTOSAR 4.0 -standardia (autoteollisuuden avoin ohjelmistojärjestelmäarkkitehtuuri) tukevan ohjelmistosovellustyökalupaketin.
- Kesäkuussa EB kertoi yhteistyöstä Freescale:n ja QNX:n kanssa kehittääkseen yhdessä ratkaisua uudelleenkonfiguroitavia graafisia mittarinäyttöjä varten.
- Toukokuussa EB kertoi tarjoavansa navigointi- ja puheenohjausjärjestelmän VW-konsernin uuteen korkealaatuiseen viihde- ja viestintäjärjestelmään (MIB high), jonka kehittää e.solutions, EB:n ja Audi Electronics Ventures yhteisyritys.
- Toukokuussa EB toi markkinoille EB tresos Debug & Trace -testausmoduulin, joka paikallistaa nopeasti AUTOSAR-ohjelmistoarkkitehtuurin suoritusvaiheen virheet.
- Toukokuussa EB julkaisi päivittäneensä EB street director -navigaattoriratkaisuaan Alogan autoon yhdistettävillä palveluilla. Alogan avulla EB:n navigaattoriratkaisu hyötyy muiden sisällöntuottajien, kuten Wikipedian tai Qypen yhdistetyistä palveluista.
- Huhtikuussa EB laajensi tarjontaansa SIMTOOLS:in kanssa yhteisellä ratkaisulla yhdistääkseen klusterimallinnustyö-

kalunsa EB tresos Busmirror:in MATLAB/Simulink:iin. Tämä yksinkertaistaa erilaisten sovellusten toiminnallisuuksien tuomisen reaaliaikaisesti laitteistoon sekä FlexRay:n kanssa synkronoidun prosessoimisen.

- Maaliskuussa EB nimitti Automotive-liiketoimintasegmentin talous- ja rahoitusjohtajan KTM Gregor Zinkin Automotive-liiketoimintasegmentin väliaikaiseksi johtajaksi.
- Tammikuussa EB esitteli Functional Safety (toiminnallinen turvallisuus) -ryhmän, jonka tehtävänä on tukea turvallisuuteen liittyvien ohjelmistojen tehokasta kehitystä. Tämä ryhmä pystyy hoitamaan turvallisuusmekanismeja AUTOSAR:in kanssa yhteensopiviin ohjelmistoihin, esimerkiksi ASIL Level D:n korkeimman tason turvallisuusluokan.
- Tammikuussa EB toi markkinoille uuden version HMI-kehitystyökaluketjusta, EB GUIDE 5:n, jossa on joustavuutta parantava 3D-luonnoskonsepti ja yhdistetty kirjainmalli (scripting).

Automotive markkinanäkymät

EB:n palveluihin ja tuotteisiin kohdistuvan kysynnän ennakoidaan kehittyvän myönteisesti vuoden 2012 aikana Automotive-liiketoimintasegmentissä. Autonvalmistajat jatkavat kehityspanostuksia uusien automallien ohjelmistoihin ja autoteollisuudessa ohjelmistotuotteiden ja -palveluiden markkinan ennakoidaan jatkavan kasvua.

Elektronikan ja ohjelmistojen osuus autoissa on kasvanut jo useiden vuosien ajan. Niiden avulla on toteutettu merkittäviä innovaatioita kuten turvallisuusjärjestelmät, lukkiutumattomat jarrut, moottorinhallintayksiköt, ajamista helpottavat sovellukset ja viihde- ja viestintäjärjestelmät. Nämä ominaisuudet ovat olleet niin suosittuja, että ne ovat käytössä kaikkien hintaluokkien automalleissa. Tämä osoittaa sen, että kuluttajat ovat valmiita maksamaan teknologiasta, joka parantaa heidän ajokokemustaan. Tuloksena tästä ja hintojen laskusta tuotantomäärien kasvaessa, autonvalmistajat ovat tasaisesti lisänneet elektronisia komponentteja autoihin. Roland Berger -konsulttiyhtiön tutkimus arvioi, että elektronikan osuus autojen kustannuksista kasvaa 23 prosentista vuonna 2010 33 prosenttiin vuonna 2020.

Hallituksen toimintakertomus 2011

Autoelektroniikan entistä kehittyneemmät ja verkottuneemmat ominaisuudet ja kasvava suorituskyky lisäävät sen monimutkaisuutta. Samanaikaisesti kuluttajat odottavat Internetin ja langattomien laitteiden kaltaisia toiminnallisuuksia ja käyttäjäkokemuksia myös autoihin. Nämä kehitystrendit ajavat teollisuutta elektro-niikkalaitteiden ja niiden ohjelmistojen asteittaiseen erottamiseen toisistaan ohjelmistoarkkitehtuurin tasojen hallitsemiseksi sekä innovoinnin ja käyttöönoton tehostamiseksi. Standardiohjelmistoratkaisujen käytön autoteollisuudessa odotetaan kasvavan. Se nopeuttaa innovointia, parantaa ohjelmistojen laatua ja kehittämisen tehokkuutta sekä helpottaa ohjelmistojen käyttöönottoa.

Perustavanlaatuinen autoteollisuuden muutos ja siitä seuraava auto-ohjelmistomarkkinan kasvu jatkuvat. Autoteollisuuden kustannuspaineiden odotetaan kiihdyttävän EB:n tarjoamien tuotteistetujen ja tehokkaiden ohjelmistoratkaisujen tarvetta. Auto-ohjelmistomarkkinan vuosikasvun vuoteen 2018 asti odotetaan ylittävän henkilöautojen tuotantomäärän vuosikasvun, jonka ennakoidaan olevan 5,6 % CAGR (LMC Automotiven vuoden 2011 neljännän neljänneksen ennuste).

EB:n autoteollisuudesta kertyvä liikevaihto syntyy tällä hetkellä pääasiallisesti uusiin automalleihin liittyvien ohjelmistojen ja ohjelmistotalustojen kehitystyöstä. Liikevaihdon riippuvuus autojen tuotantomääristä on rajallinen. Tulevien vuosien aikana EB pyrkii kehittämään liiketoimintamalliaan enemmän ohjelmistotuotteisiin pohjautuvaksi, mikä tulee lisäämään liikevaihdon suoraa riippuvuutta autojen tuotantomääristä.

WIRELESS-LIIKETOIMINTASEGMENTTI TAMMI-JOULUKUUSSA 2011

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa tuotekehityspalveluita ja räätälöityjä ratkaisuja langattomalle tietoliikennemarkkinalle, radiokanavaympäristöjen testaustyökaluja langatonta teknologiaa hyödyntävälle teollisuudelle ja viranomaisille, sekä tuotteita viranomaismarkkinoille.

Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto oli tammi-joulukuussa 2011 63,9 miljoonaa euroa, vastaten 21,1 prosentin laskua edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta (81,0 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liikevaihdon merkittävä lasku johtui pääosin satelliittipuhelinliiketoiminnan merkittävästä supistumisesta. Vuoden 2011 kolmannella vuosineljänneksellä Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto ylsi lähes samalle tasolle kuin vuoden 2010 kolmannella neljänneksellä ja neljännän neljänneksen liikevaihto kasvoi 13,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Wireless-liiketoimintasegmentin liiketappio tammi-joulukuussa 2011 oli -4,7 miljoonaa euroa, sisältäen 0,9 miljoonaa euroa TerreStarilta olevien saatavien perintään liittyviä kuluja (-19,3 miljoonaa euroa vuonna 2010 sisältäen kertaluonteisia kuluja ja arvonalennuksia 12,3 miljoonaa euroa). Katsauskauden liiketappio syntyi pääosin vuoden 2011 ensimmäisellä vuosineljänneksellä, jolloin edellisenä vuonna päättyneen TerreStarin satelliittipuhelinliiketoiminnan korvaava uusien satelliittitietoliikennetarkaisujen tilauskanta kehittyi ennakoitua hitaammin. Tämän lisäksi liiketappioon vaikutti älypuhelinien tuotekehityspalvelujen kiristynyt kilpailutilanne. Kolmannella vuosineljänneksellä liiketulosta heikensivät tavanomaiset liiketoiminnan kausivaihtelut sekä asiakasprojektien viiveet. Kasvanut liikevaihto ja vuoden aikana toteutetut kustannussäästötoimenpiteet vaikuttivat merkittävästi liiketoimintasegmentin hyvään liiketulokseen vuoden 2011 viimeisellä vuosineljänneksellä.

Wireless-liiketoimintasegmentin tuotteita ja palveluita ovat:

- Teknologisesti maailman edistyksellisin EB PropSim -radiokanavaemulaattori sekä siihen liittyvät testauskäyttösovellukset
- EB:n taktinen langaton IP-runkoverkko (EB Tactical Wireless IP Network) taktiseen tiedonsiirtoon
- EB:n laajakaistainen COMINT-sensori (EB Wideband COMINT Sensor) viestitiedusteluun
- EB:n RCIED-häirintälähettimen tuotealusta (EB Counter RCIED Platform) elektroniseen sodankäyntiin
- EB:n VoIP puhelin (EB Thought VoIP) taktiseen viestintään
- EB:n Android-pohjainen päätelaitealusta (EB Specialized Device Platform)
- EB tarjoaa myös laajan valikoiman T&K-palveluita, kuten konsultaatiota, integrointia, laite- sekä ohjelmistokehitystä liittyen viimeisiin langattomiin teknologioihin sekä käyttösovelluksiin

Wireless-liiketoimintasegmentin tiedotteet vuonna 2011:

- Joulukuussa EB Specialized Device Platform -pätelaitealusta voitti Wireless Innovation Forum Vuoden Teknologia -palkinnon (Wireless Innovation Forum, Technology of the Year Award).
- Marraskuussa EB vahvisti tarjontaansa satelliitti- ja ilmailualan teknologian testaukseen julkaisemalla ns. Aerospace-käyttösovelluksen EB PropSim F8 -tuotteeseen sekä yhteistyön Yhdysvaltalaisen Analytical Graphics, Inc.:n (AGI) kanssa. Yhteistyön myötä EB PropSim F8 ja AGI STO -ohjelmisto toimivat saumattomasti yhdessä ja antavat yrityksille mahdollisuuden tarjota edistyksellisen satelliitti- ja ilmailualan testausratkaisun.
- Syyskuussa EB julkisti puolustusvoimien ottavan käyttöön EB:n taktisen viestijärjestelmän kasvavaan datamäärän tarpeeseensa.

- Syyskuussa EB julkisti uusia ohjelmistoradioon perustuvia tuotteita puolustustuotevalikoimaansa: EB:n taktisen langattoman IP-runkoverkon (EB Tactical Wireless IP Network) taktiseen tiedonsiirtoon, EB:n laajakaistaisen COMINT-sensorin (EB Wideband COMINT Sensor) viestitiedusteluun sekä EB:n RCIED-häirintälähtetimen tuotealustan (EB Counter RCIED Platform) elektroniiseen sodankäyntiin.
- Elokuussa EB julkisti puolustus- ja viranomaismarkkinoille suunnatun monipuolisen Android-pohjaisen päätelaitteen kehitysalustan (EB Specialized Device Platform).
- Maaliskuussa, huhtikuussa sekä touku- kuussa EB julkisti uusia ominaisuuksia EB Propsim F8 -emulaattoriin liittyen LTE-tekniikan parempaan testaukseen MIMO OTA sekä ns. Beamforming ja Virtual Drive Test -teknologioilla.

Wireless-markkinanäkymät

EB:n palveluihin ja tuotteisiin kohdistuvan kysynnän ennakoidaan kehittyvän myönteisesti vuoden 2012 aikana Wireless-liiketoimintasegmentissä.

Langattoman tietoliikenteen verkko- laitteiden markkinoilla radiokanavan ja matkapuhelinverkkojen suorituskykyä lisäävän uuden LTE-tekniikan asema vahvistuu ja LTE-hankkeiden osuuden EB:n liiketoiminnasta odotetaan kasvavan. Sekä päätelaitteet että verkot kattava moniradioteknologioiden ja järjestelmäarkkitehtuurien osaaminen on yhä tärkeämpää monimutkaistuvan langattoman tekniikan toimialalla. LTE-tekniikan nopean käyttöönoton sekä tarvittavien tuotteiden taajuusvarianttien suuren määrän odotetaan avaavan uusia liiketoimintamahdollisuuksia EB:lle.

Puolustus- ja muiden viranomaisten käyttöön tarkoitettujen viestintä-, häirintä- sekä tiedusteluratkaisujen markkinan odotetaan säilyvän vakaana. EB:n osaamisen ja pitkäaikaisen kokemuksen ohjelmistoradiopohjaisissa ratkaisuissa odotetaan tuovan yhtiölle uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Uusien kaupallisten teknologioiden, kuten LTE:n ja älypuhelin ohjelmistosovellusten, käytön odotetaan lisääntyvän yleisestä

turvallisuudesta vastaavien ja muiden viranomaisasiakkaiden markkinoilla. Viranomaisverkot käyttävät usein omia taajuusalueita, jotka vaativat nimenomaan näille verkoille suunniteltuja loppukäyttäjätuotteita.

Älypuhelin tuotekehityspalveluiden markkinat supistuivat voimakkaasti vuoden 2011 aikana Nokian strategia- muutoksen takia, eikä kysynnän odoteta kasvavan vuoden 2012 aikana. Liikkuvan satelliittitietoliikenteen toimialalla uusia data- ja langattoman viestinnän palveluita toteuttavien päätelaitteiden kysynnän odotetaan vähitellen kasvavan lähivuosien aikana.

Testausmarkkinoilla LTE-tekniikan käyttöönotto luo kysyntää kehittyneille testaukseen. Markkinat ovat laajenemassa LTE-tukiasemista LTE-päätelaitteisiin, joiden testauksessa tullaan käyttämään ilmarajapinnan ylitse toimivaa OTA (Over-the-Air) -tekniikkaa. EB tarjoaa maailman johtavia radiokanavaemulaattorityökaluja moniradioiden (MIMO) LTE-tekniikan, LTE-Advanced -tekniikan ja muiden edistyksellisten radioteknologioiden kehitystyöhön.

Tutkimus- ja kehitystoiminta 2011

EB jatkoi tutkimus- ja kehitysinvestointeja autoteollisuuden ohjelmistotuotteisiin ja -työkaluihin, radiokanavan testaukseen sekä erikoisterminaalien seuraavan sukupolven tuotealustaan.

Katsauskauden tutkimus- ja kehitysinvestoinnit kasvoivat 24,0 miljoonaa euroon (21,6 miljoonaa euroa vuonna 2010) vastaten 14,8 prosenttia liikevaihdosta (13,3 prosenttia vuonna 2010). Näistä 6,6 miljoonaa euroa aktivoitiin taseeseen (5,6 miljoonaa euroa vuonna 2010). Aktivoitujen tuotekehitysmenojen määrä taseessa tilikauden päättyessä oli 11,5 miljoonaa euroa. Merkittävä osa aktivoituista tuotekehityskuluista liittyy Automotive-liiketoimintasegmentin asiakassopimukseen, joiden odotetaan kerryttävän autojen toimitusmääriin sidottuja lisenssituloja tulevina vuosina.

Vuoden 2012 näkymät

EB:n palveluihin ja tuotteisiin kohdistuvan kysynnän ennakoidaan kehittyvän myönteisesti vuoden 2012 aikana sekä Automotive- että Wireless-liiketoimintasegmenteissä. Autonvalmistajat jatkavat kehityspanostuksia uusien automallien ohjelmistoihin ja autoteollisuudessa ohjelmistotuotteiden ja -palveluiden markkinan ennakoidaan jatkavan kasvua. Wireless-liiketoimintasegmentissä kysyntää lisäävät etenkin matkapuhelinverkkojen suorituskykyä lisäävän LTE-tekniikan (Long-Term Evolution) käyttöönotto ja viranomaisten tarve uusille viestintäratkaisuille, joissa käytetään kaupallisten älypuhelin ja matkapuhelinverkkojen teknologioita.

Vuonna 2012 EB odottaa liikevaihdon ja tuloksen kasvavan selvästi edellisvuodesta (liikevaihto 162,2 miljoonaa euroa, liiketappio -4,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Vuoden 2012 ensimmäisellä vuosipuoliskolla EB odottaa liikevaihdon kasvavan selvästi (76,1 miljoonaa euroa, 1H 2011) ja liiketuloksen olevan positiivinen (-4,4 miljoonaa euroa, 1H 2011). Vuoden 2012 ensimmäisen vuosineljänneksen liiketuloksen odotetaan jäävän alle vuoden 2011 neljänneksen vuosineljänneksen tason (3,5 miljoonaa euroa, 4Q 2011).

Vaikka kansainvälisen talouden epävakaus näyttää edelleen jatkuvan, yhtiö arvioi näkyvyyden hiukan parantuneen myönteisen kysynnänäkymän sekä Wireless-liiketoimintasegmentin parantuneen kustannusrakenteen ja kasvaneen verkkolaitte- ja viranomaisliiketoiminnan ansiosta. Siten liiketoiminnan todennäköistä kehitystä voidaan arvioida aiempaa jonkin verran pidemmällä aikajänteellä. Tästä syystä aiemman puolivuositaisen ohjauksen lisäksi EB arvioi jatkossa todennäköistä kehitystä myös koko kuluvaan tilikautena.

Hallituksen toimintakertomus 2011

Vuoden 2012 tulosodotus perustuu oletukseen, että EB:n TerreStar Networks Inc:ltä ja TerreStar Corporationilta olevista myyntisaamisista ei synny uusia arvonalentumistappioita. On mahdollista, että muun ohessa TerreStar Networksin ja TerreStar Corporationin saneerausmenettelyistä myöhemmin saatavien tietojen perusteella tilannetta on arvioitava uudelleen. Saneerausmenettelyiden lopputuloksiin liittyvien epävarmuuksien takia luottotappioiden riski voi kasvaa vielä vuoden 2012 aikana. Tarkempi markkinakatsaus esitetään osiossa ”Liiketoimintasegmentit” ja TerreStar Networksin ja TerreStar Corporationin saneerausmenettelyihin ja saatavien määriin ja perintään sekä muihin näkyimiin liittyvistä epävarmuustekijöistä kerrotaan tarkemmin osiossa ”Riskit ja epävarmuustekijät”.

Tietoa TerreStar Networksin ja TerreStar Corporation saneerausmenettelyistä on esitetty 20.10.2010, 25.10.2010, 20.11.2010, 30.12.2010, 17.2.2011 ja 18.11.2011 julkaistuissa pörssitiedotteissa sekä yhtiön julkaisemissa osavuosi-katsauksissa ja tilinpäätöstiedotteessa osoitteessa www.elektrobit.com.

Olenaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Yhtiöllä ei ole olenaisia tapahtumia tilikauden jälkeen.

Riskit ja epävarmuustekijät

EB on tunnistanut useita liiketoimintaan, markkinoihin ja talouteen liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa myynnin ja tuloksen tasoon. Lyhyellä tähtämellä merkittävimmät niistä vaikuttavat henkilöstön käyttöasteeseen, laskutettavuuteen ja keskimääräisiin tuntihintoihin T&K-palvelussa. Kuluvalle tilikaudella kansainvälisen talouden epävarmuus voi vaikuttaa EB:n palvelujen, ratkaisuiden ja tuotteiden kysyntään sekä aiheuttaa hinnoittelupaineita. Se voi myös lisätä luottotappioiden riskiä ja heikentää rahoituksen saatavuutta ja ehtoja.

EB:llä on 15.2.2012 merkittävät, yhteensä noin 25,8 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (19,6 miljoonan euron 14.2.2012 valuuttakurssin mukaan) suuruiset erääntyneet myyntisaamiset TerreStar Networksiltä, ja tämän emoyhtiöltä, TerreStar Corporationilta. EB on vaatinut saataviaan maksettavaksi sekä TerreStar Networksin että TerreStar Corporationin saneerausmenettelyissä. Tämän lisäksi EB on vaatinut korvattavaksi lähinnä osapuolten väliseen liiketoiminnan alasarjoon liittyviä kuluja määrältään noin 2,1 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria (1,6 miljoonaa euroa 14.2.2012 valuuttakurssin mukaan). EB on siten esittänyt kumpaakin TerreStar-yhtiötä kohtaan yhteensä noin 27,9 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (14.2.2012 valuuttakurssin mukaan 21,2 miljoonan euron) määräisen vaateen. Saataviin liittyvän epävarmuuden vuoksi EB kirjasi myyntisaatavista noin 8,3 miljoonan euron määräisen arvonalentumisen vuoden 2010 toisella puoliskolla.

TerreStar Networks sekä tietyt muut siihen sidoksissa olevat yhtiöt hakivat 19.10.2010 ja emoyhtiö TerreStar Corporation 16.2.2011 taloudellista asemaansa vahvistaakseen Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain (United States Bankruptcy Code) 11 luvun mukaista vapaaehtoista saneerausmenettelyä. Saneerausmenettelyssä ennen saneerausmenettelyn käynnistymistä syntyneiden velkojen takaisinmaksu joko käteisenä tai muun varallisuuden muodossa voi yleensä tapahtua vain 11 luvun mukaisen saneeraus- tai purkamissuunnitelman nojalla. Saneeraussuunnitelma edellyttää hyväksyntää Yhdysvaltalaiselta saneeraus-asioita käsittelevältä tuomioistuimelta (United States Bankruptcy Court) ja (tietyin rajoituksin) myös sellaisilta velkojilta, joiden saatavia ei makseta täysimääräisesti välittömästi tuomioistuimen hyväksynnän ja saneeraussuunnitelman voimaantulon jälkeen. TerreStar Networksilta ja TerreStar Corporationilta olevien saatavien mahdollinen maksu velkojille suoritetaan erillisistä, joko olemassa olevista tai myöhemmin kertyvistä omaisuuseristä.

Saneerausmenettelyn ensimmäisen neljän kuukauden aikana TerreStar Networks ensin jätti ja myöhemmin veti pois saneer-

raussuunnitelmansa. Yhdysvaltalainen saneerausasioita käsittelevä tuomioistuin hyväksyi 7.7.2011 TerreStar Networksin olennaisen liiketoiminnan myynnin noin 1.375 miljardin Yhdysvaltain dollarin kauppahinnasta Gamma Acquisition L.L.C.:lle, joka on Dish Network Corporationin kauppaa varten perustama tytäryhtiö. Tuomioistuimelle jätettyjen dokumenttien perusteella TerreStar Networksille on tähän mennessä maksettu kauppahinnasta 1,345 miljardia Yhdysvaltain dollaria, loppuosan tullessa maksettavaksi kaupan voimaantulon yhteydessä. Saadusta kauppahinnasta on maksettu 1,128 miljardin Yhdysvaltain dollarin edestä vakuudellisia velkoja. Liiketoiminnan myynti ei kuitenkaan tarkoita välitöntä varojen jakoa vakuudettomille velkojille. Velkojen takaisinmaksu velkojille edellyttää saneerausasioita käsittelevälle tuomioistuimelle jätettävää Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaista purkamissuunnitelmaa, josta velkojen tulee äänestää ja jonka tuomioistuimen tulee hyväksyä ja vahvistaa. TerreStar Networks jätti 6.12.2011 jälleen uuden, sittemmin vielä täsmennetyn, luvun 11 mukaisen suunnitelman. Toisen ja täsmennetyn, velallisten mukaan kaikkien äänioikeutettujen velkojaloukkien hyväksymän suunnitelman käsittely tapahtui 14.2.2012. Mikäli saneeraustuomioistuin sen hyväksyi, TerreStar Networksin toisen ja täsmennetyn suunnitelman mukaan jokaiselle vakuudettomalle velkojalle (kuten EB:lle) maksetaan vaateensa mukainen suhteellinen (pro rata) osuus käteisenä jaettavissa olevasta määrästä. Saneeraussuunnitelman liitteenä esitetyn yritysytteen sisältämän tiedon perusteella EB arvioi, että sen suhteellinen jako-osuus saattaa olla noin 8-10 % luokkaa EB:n vaateen nimellisarvosta. Tämä arvio perustuu kuitenkin lukuisiin oletuksiin ja sen vuoksi maksujen ajoitusta tai määrää ei voida arvioida varmuudella.

TerreStar Corporation jätti 22.7.2011 tuomioistuimelle saneeraussuunnitelman, joka indikoi, myöhemmin 27.12.2011 ja 12.1.2012 siihen jätettyine muutoksineen, että vakuudettomat velat (kuten EB:n saatavat), mikäli saneeraustuomioistuin ne hyväksyy, saatetaan vaihtaa saneerattujen velallisten liikkeeseen laskemi-

uusiin, nimellisarvoltaan hyväksytyin saatavan määräisiin velkainstrumentteihin. Pääomaltaan enintään yhteensä 35 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräiset vakuudettomat velkakirjat tulitaisiin laskemaan liikkeelle seitsemän vuoden erääntymisajalla ja kuuden prosentin vuosikorolla. Velkakirjojen veloitteet rahoitettaisiin saneeratun TerreStar Corporationin tulevaisuuden tulo-rahoituksella. On kuitenkin ennen aikaista tehdä johtopäätöksiä tämän suunnitelman mukaisesta varojen jakamisesta, sillä suunnitelman myöhempi hyväksyminen on epävarmaa ja suunnitelman ehdot voivat muuttua velkojien kanssa käytävien neuvottelujen tuloksena. EB vastusti alustavasti aiempaa saneeraussuunnitelman versiota todeten, ettei se täytä soveltuvia Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain säännöksiä, minkä vuoksi sitä ei tule vahvistaa. EB aikoo vastustaa myös TerreStar Corporationin jättämää toista saneeraussuunnitelmaa, äänestää suunnitelman hyväksymistä vastaan ja riitauttaa sen vahvistusta koskevan ehdotuksen saneeraustuomioistuimen 7.3.2012 pidettävässä käsittelyssä.

Täsmäyttäessään esitettyjä velkojien vaateita jaettavissa oleviin velallisten varoihin, Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain luvun 11 mukaiset saneerausvelalliset pyrkivät usein kiistämään velkojien esittämät vaateet joko määrältään tai perusteeltaan. EB jättettyä alustava vastustuksensa TerreStar Corporationin esittämälle Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaiselle saneeraussuunnitelmalle, EB:n esittämät vaateet saataviensa takaisinmaksusta kiistettiin 16.11.2011, sekä TerreStar Corporationin ja sen liitännäisvelallisten (poislukien TerreStar Networks) toimesta, että eräiden TerreStar Corporationin etuoikeutettujen ja esitettyä saneeraussuunnitelmaa tukevien osakkeenomistajien toimesta. Etuoikeutetut osakkeenomistajat väittivät muun ohessa, että EB:n vaade takaukseen perustuvilta osin, määrältään (ainakin) 24,8 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, tulisi hylätä erinäisten juridisten teorioiden perusteella. TerreStar Corporation yhtiä etuoikeutettujen osakkeenomistajien väitettiin siitä, ettei TerreStar Corporation ole

vastuussa EB:lle takauksensa perusteella. 12.12.2011 EB jätti valahtoisesta vastineen molempien tahojen kiistämiseksi, todeten, että kiistämiset ovat lakiin perustumatomia ja täysin toteennäyttämättömiä, ja vaatien oikeutta saada maksu saataviensa täydestä määrästä. Saneeraustuomioistuimella on määrännyt EB:n vaateen perusteita ja kiistämisiä koskevan käsittelyn pidettäväksi 10.5.2012. EB tulee voimakkaasti puolustautumaan saataviensa kiistämistä vastaan, mutta tällä hetkellä on ennen aikaista arvioida riidanalaiten kysymysten lopputulosta. Tähän mennessä TerreStar Networks ei ole kiistänyt EB:n vaateen määrää tai perustetta saneerausmenettelyssään eikä EB ole tietoinen, että tällaista kiistämistä harkittaisiin.

Edelleen osana saneerausprosessia Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain luvun 11 mukaiset saneerausvelalliset pyrkivät usein saamaan takaisin ennen saneerausmenettelyn käynnistymistä maksamiaan maksuja erinäisten saneerausmenettelyä koskevien lainkohtien perusteella. Tällä hetkellä mahdollista riskiä TerreStar konserniin kuuluvien velallisten EB:tä kohtaan esittämistä takaisin saantivaateista tai niiden menestymisestä ei voida poissulkea.

EB:n tämän hetkisen käsityksen mukaan ei ole syytä uskoa, että EB:n TerreStar -yhtiöiltä olevista myyntisaamisista syntyisi uusia arvonalentumistappioita. EB pyrkii kotiuttamaan saatavansa täysimääräisenä joko TerreStar Networksin ja TerreStar Corporationin saneerausmenettelyjen ja/tai esimerkiksi edellä mainittujen myyntisaamisten myynnin kautta. On mahdollista, että muun ohessa TerreStar Networksin ja TerreStar Corporationin luvun 11 mukaisista saneerausmenettelyistä saatavien tietojen perusteella tilannetta on arvioitava uudelleen. Huolimatta TerreStar-yhtiöiden pyrkimyksestä saneerata toimintaansa, luottotappioriski voi kasvaa vielä vuoden 2012 aikana. Mikäli myyntisaamisia ei saataisi perittyä lainkaan, joko TerreStar Networksilta tai TerreStar Corporationilta, myyntisaamisten arvonalentumiskirjaus ja prosessiin liittyvät kulut alentaisivat kertaluonteisesti EB:n liikeluostoa enimmillään noin 10 miljoonaa euroa (Yhdysvaltain dollarin määräiset

erät 14.2.2012 valuuttakurssin mukaan). Tällä ei kuitenkaan olisi merkittävää negatiivista kassavirtavaikutusta EB:lle.

EB:n asiakaskunta koostuu pääasiassa yhtiöistä, jotka toimivat auto- ja telekommunikaatioteollisuudessa, sekä lähinnä puolustus- ja turvallisuusviranomaisista, joten yhtiö on altistunut näitä teollisuuden aloja koskeville markkinamuutoksille. EB uskoo, että asiakaspohjan laajentaminen tulee vähentämään riippuvuutta yksittäisistä yhtiöistä ja näin ollen yhtiöön tulee vaikuttamaan lähinnä näiden teollisuudenalojen yleinen liiketoimintaympäristö. Eräät EB:n liiketoiminnot ovat kuitenkin muita asiakasriippuvaisempia. Tämä voi näkyä erääntyneisiin saataviin liittyvänä, viime kädessä luottotappioriskin, keskittymisenä. Tarkempi markkinakatsaus esitetään osiossa "Liiketoimintasegmentit".

Yhtiön operatiiviseen liiketoimintaan liittyy riskejä pääasiassa seuraavilla osaluilla: asiakkaiden tuoteohjelmapäätösten epävarmuus ja heidän valintansa oman kehitystyön ja ostopalvelujen välillä, sekä toisaalta heidän päätöksensä jatkaa, vähentää tai lopettaa nykyisiä tuoteohjelmiaan, suurten asiakasprojektien toteutus ja hallinta, projektiresurssien kasvattaminen ja alasajo, henkilöstön saatavuus työmarkkinoilta erityisesti Saksassa ja Suomessa, tärkeimpien teknologioiden ja komponenttien ajoitus ja menestyksenkäs hyödyntäminen, kilpailutilanne ja mahdolliset markkinoiden viiveet, asiakas- ja alihankintasopimusten oikea-aikainen solmiminen kohtuullisin kaupallisin ehdoin, tuotekehitysprojektien viiveet, aktivoitujen tuotekehitysinvestointien tuotto-odotusten toteutuminen, varastojen arvostusriskit ja suunniteltua suurempia T&K-kustannuksia aiheuttavat tuotekehityksen teknologiariskit. Liiketoiminnan kertymiseen liittyy tavanomaiset ajoitusriskit, sekä nykyisten että uusien tuotteiden ja asiakkaiden osalta. EB:llä on eräitä merkittäviä asiakasprojekteja, joiden jatkuminen ennakoitusta poikkeavasti voisi johtaa myös merkittäviin poikkeamiin tulevaisuuden näkymissä. Lisäksi EB:n tuotteiden, ratkaisujen ja palveluiden myyntiin liittyy tavanomaisia teollisuuden takuu- ja tuotevastuuriskejä.

Hallituksen toimintakertomus 2011

Eräät EB:n liiketoiminnot toimivat vahvasti patentoiduilla teollisuuden aloilla, jolloin aineettomien oikeuksien hallintaan sisältyy riskejä yhtäältä liittyen EB:n tuotteissa ja palveluissa käytettyjen teknologioiden saatavuuteen kaupallisesti hyväksyttävien ehdoin ja toisaalta liittyen kykyyn puolustautua EB:n ja kolmansilta osapuolilta lisensioituja teknologioita koskevilta suojattujen immateriaalioikeuksien loukkausväitteiltä. Myös toimialan ulkopuoliset patentinhaltijat toimivat aktiivisemmin hallussaan olevien patenttiansa puolustamiseksi ja kaupallistamiseksi ja tämä osaltaan lisää immateriaalioikeuksien hallintaa liittyviä riskejä. Pahimmillaan suojattujen immateriaalioikeuksien loukkaamisesta johtuvat vaateet voisivat johtaa merkittäviin korvausvastuisiin. Myös EB:tä kohtaan on erään asiakkaan toimesta esitetty sopimusperusteisesti määrältään ja perusteiltaan yksilöimätön korvausvaade. Tilanteen analysointi on kesken, mutta alustavasti EB:n käytettävissä olevien tietojen perusteella ei vaikuta todennäköiseltä, että vaade johtaisi lyhyellä tähtämellä merkittävään korvausvastuuseen. On mahdollista, että asiasta myöhemmin saatavien tietojen perusteella tilannetta on arvioitava uudelleen.

Tuoteliiiketoimintaan liittyviä tyypillisiä riskejä ovat merkittävä riippuvuus toteutuvista tilaus- ja toimitusmääristä ja materiaalikulustannusten kehittyminen. Edellä mainitut voivat ilmentyä alempina toimitusmäärinä tai korkeampina tuotantokuluina ja sitä kautta alhaisempina tuottona.

Lisätietoja EB:tä koskevista riskeistä ja epävarmuuksista on yhtiön verkkosivuilla www.elektrobit.com.

Tase ja rahoitus

31.12.2011 taseen lukuja on verrattu 31.12.2010 taseeseen (miljoonaa euroa). Katsauskauden lukuihin sisältyy 1,5 miljoonan euron varaukset.

	12/2011	12/2010
Pitkäaikaiset varat	44,1	41,2
Lyhytaikaiset varat	71,0	83,0
Varat yhteensä	115,1	124,2
Osakepääoma	12,9	12,9
Muu pääoma	52,6	57,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	1,5	1,3
Oma pääoma yhteensä	67,0	71,8
Pitkäaikaiset velat	6,9	11,6
Lyhytaikaiset velat	41,3	40,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	115,1	124,2

Liiketoiminnan rahavirta katsauskaudella:

+ tilikauden tulos +/- suoriteperusteisten erien oikaisu	+2,1 miljoonaa euroa
+ käyttöpääoman muutos	+0,6 miljoonaa euroa
- korot, verot ja saadut osingot	+2,6 miljoonaa euroa
= liiketoiminnan rahavirta	+5,3 miljoonaa euroa
- investointien rahavirta	-11,1 miljoonaa euroa
- rahoituksen rahavirta	-4,7 miljoonaa euroa
= kassavarojen muutos	-10,6 miljoonaa euroa

Liiketoiminnan rahavirta sisältää 3,8 miljoonan euron veronpalautuksen yhdysvaltalaisessa tytäryhtiössä. Lyhytaikaisissa saamisissa olevat myyntisaamiset ja muut saamiset olivat 59,3 miljoonaa euroa (60,6 miljoonaa euroa 31.12.2010). Lyhytaikaisissa veloissa ei-korolliset ostovelat ja muut velat olivat 36,3 miljoonaa euroa (35,6 miljoonaa euroa 31.12.2010). Poistamaton konserniliiketarvo oli katsauskauden lopussa 19,3 miljoonaa euroa (18,5 miljoonaa euroa 31.12.2010).

Bruttoinvestoinnit olivat katsauskaudella 12,4 miljoonaa euroa sisältäen 6,6 miljoonan euron tuotekehityskulujen aktivoinnit. Nettoinvestoinnit olivat katsauskaudella 11,9 miljoonaa euroa. Katsauskauden kokonaispoistot olivat 8,7 miljoonaa euroa, sisältäen yrityshankinnoista aiheutuneita poistoja 1,6 miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli katsauskauden päättyessä 9,0 miljoonaa euroa. Tuloslaskelman nettorahoituskulut jakaantuivat seuraavasti:

korko- ja osinkotuotot sekä muut rahoitustuotot	0,3 miljoonaa euroa
korkokulut ja muut rahoituskulut	-0,6 miljoonaa euroa
valuuttakurssivoitot ja tappiot	-0,1 miljoonaa euroa

Katsauskauden päättyessä EB:n omavaraisuusaste oli 62,8 prosenttia (62,4 prosenttia vuoden 2010 lopussa).

Kassavarat katsauskauden lopussa olivat 10,0 miljoonaa euroa. EB:llä on sitova 10 miljoonan euron luottolimiittisopimus, joka on voimassa vuoden 2012 puoliväliin saakka. Katsauskauden päättyessä tämä luottolimiitti oli kokonaisuudessaan käyttämättä.

EB:n valuuttastrategian tavoitteena on turvata liiketoiminnan kate muuttuvissa markkinaolosuhteissa minimoimalla valuuttakurssien vaikutus. Valuuttastrategian periaatteiden mukaan suojataan asianomaisen valuutan sovittujen asiakassitoumusten nettokassavirtaa. Nettokassavirta määritellään myyntisaatavien, ostovelkojen, tilauskannan sekä budjetoidun nettovaluuttavirran perusteella. Katsauskauden lopussa suojattu nettopositio oli vasta-arvoltaan 9,8 miljoonaa euroa.

Ympäristötekijät

EB:n oma liiketoiminta keskittyy pääasiassa tuotteiden suunnitteluun, kokoamiseen ja markkinointiin. Tämä vastaa vain pientä osaa tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutuksista. Yhtiön valmistamien omien tuotteiden kokonaisympäristövaikutukset eivät ole merkittäviä.

Elektrobit Oyj:llä on ollut ISO 14001 sertifioidut johtamisjärjestelmät vuodesta 2001 alkaen. Sertifikaatti päivittyi vuonna 2007 ISO14001:2004-järjestelmän vaatimusten mukaiseksi ja laajennettiin Kiinaa koskeväksi vuonna 2008 sekä USA:ta koskeväksi vuonna 2010. EB soveltaa ISO14001 standardeja Wireless-liiketoimintasegmentin liiketoiminnassa. Lisätietoa sertifikaatista www.elektrobit.com/file.php?fid=1377.

EB seuraa maailmanlaajuisesti tuotteiden ympäristövaatimuksia sekä niistä johdettuja maakohtaisia säädöksiä konsernin toimintaan liittyen. EB on huomionnut ja soveltanut suunnittelussa ROHS- (vaarallisten aineiden käyttö) ja WEEE- (sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kierrätys) direktiivien vaatimuksia vuodesta 2002 lähtien.

Vuodesta 2009 EB:n toiminnassa sovellettavia ympäristöstandardeja ja säännöksiä on huomioitu EB:n ympäristösisältölistassa, jonka vaatimukset on ulotettu myös EB:n merkittäviin toimittajiin. Sisältölista kattaa myös ns. ROHS2-standardin soveltamisen. Vuonna 2011 EB on säännöllisin väliajoin päivittänyt ja soveltanut asianomaisia ympäristövaatimuksia tuotteissa tai ratkaisuisissa, joissa se omaa osittaista tai kokonaisvastuuta sovellustarkoitukselta riippuen. Asetetut vaatimukset otetaan huomioon liiketoiminnassa kussakin maassa.

Henkilöstö

EB:ssä työskenteli vuoden 2011 lopussa 1 607 henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstön määrä nousi 68 henkilöllä.

Seuraavassa on esitetty jatkuvien liiketoimintojen keskimääräiset henkilölukumäärät ja palkat viimeisiltä kahdelta vuodelta:

	2011	2010
Keskimääräinen henkilöstölukumäärä tilikaudella	1553	1561
Tilikauden palkat ja palkkiot (MEUR)	79,5	81,9

Vuoden 2011 lopussa noin 62 prosenttia työntekijöistä työskenteli Automotive-liiketoimintasegmentissä, 37 prosenttia Wireless-liiketoimintasegmentissä ja vajaa yksi prosentti konsernitoiminnoissa ja yhteisissä tukitoiminnoissa. Verrattaessa vuoteen 2010 Automotive-liiketoimintasegmentin osuus henkilöstöstä kasvoi 7 prosenttiyksikköä, Wireless-liiketoimintasegmentin osuus laski 5 prosenttiyksikköä ja konsernitoimintojen ja yhteisten tukitoimintojen osuus laski 2 prosenttiyksikköä.

Kannustinjärjestelmät

HENKILÖSTÖRAHASTO

Henkilöstö on 27.4.2005 perustanut henkilöstörahaston. Rahastoon kuuluu EB:n Suomessa työskentelevä henkilöstö. EB:ssä on otettu vuoden 2005 alussa käyttöön henkilöstörahastolain mukainen voittopalkkiojärjestelmä, jonka mukaisesti ennalta määrätty prosenttiosuus konsernin tuloksesta maksetaan voittopalkkiona henkilöstörahastoon. Hallitus päättää voittopalkkiojärjestelmän määräytymisperusteista vuosittain. Vuosilta 2009, 2010, 2011 ja 2012 hallitus on päättänyt, ettei henkilöstörahastolle makseta voittopalkkioita.

OSAKEOMISTUSOHJELMA

2005A-D

Vuoden 2005 varsinainen yhtiökokous päätti 17.3.2005 osakeomistukseen sitouttavien optio-oikeuksien antamisesta Elektrobit-konsernin johdolle. Järjestelmällä kannustetaan johtoa pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi ja pyritään sitouttamaan heidät työnantajaan. Yhteensä 4 500 000 optio-oikeutta jaettiin optio-oikeuksiin 2005A, 2005B, 2005C ja 2005D. Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2005A-B perusteella ei merkitty osakkeita.

Yhteensä 372 000 optio-oikeutta 2005A, 1 002 500 optio-oikeutta 2005B, 60 000 optio-oikeutta 2005C ja 60 000 optio-oikeutta 2005D on jaettu Elektrobit-konsernin johdolle. Loput optiot on annettu konsernin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Elektrobit Technologies Oy:lle.

Optioehtojen mukaan optio-oikeuksien 2005A saamisen edellytyksenä oli, että optionsaajat hankkivat hallituksen ennalta päättämän määrän Elektrobit Oyj:n osakkeita. Optio-oikeuksiin 2005B-2005D liittyi konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidottuja edellytyksiä. Kannustusjärjestelmään liittyvällä osakeomistusoajelmalla veloitetaan johtoa ostamaan yhtiön osakkeita merkittävällä osalla optio-oikeuksista saadusta tulosta.

2006A

Vuoden 2006 varsinainen yhtiökokous päätti 15.3.2006 osakeomistukseen sitouttavien optio-oikeuksien antamisesta Elektrobit Oyj:n hallituksen puheenjohtajalle ja toimitusjohtajalle.

Näistä 2006A tunnuksella merkityistä optio-oikeuksista jaettiin hallituksen puheenjohtajalle 750 000 optio-oikeutta ja toimitusjohtajalle 1 000 000 optio-oikeutta. Optioehtojen mukaan optio-oikeuksien 2006A saamisen edellytyksenä oli, että optionsaajat hankkivat suoraan tai heidän määräysvallassaan olevien yhtiöiden kautta 15.3.2006 pidetyssä yhtiökokouksessa päätetyn määrän Elektrobit Oyj:n osakkeita (hallituksen puheenjohtaja vähintään 75 000 osaketta ja toimitusjohtaja vähintään 100 000 osaketta).

Hallituksen toimintakertomus 2011

2008A-C

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous päätti 14.3.2008 optio-oikeuksien antamisesta Elektrobit-konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksien antamiselle on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää.

Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta. Niistä 1 400 000 merkittiin tunnuksella 2008A, 1 400 000 tunnuksella 2008B ja 1 400 000 tunnuksella 2008C. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 4 200 000 yhtiön uutta osaketta tai sen hallussa olevaa osaketta.

Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Elektrobit Oyj:n osakkeen vallitsevaan markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä tammikuussa 2009, tammikuussa 2010 ja tammikuussa 2011. Tilikauden 2011 lopussa tunnuksella 2008A merkityistä optio-oikeuksista yhteensä 1 074 327 optio-oikeutta, ja tunnuksella 2008B merkityistä optio-oikeuksista yhteensä 1 139 000 optio-oikeutta ja tunnuksella 2008C merkityistä optio-oikeuksista yhteensä 775 000 optio-oikeutta oli jaettu Elektrobit-konsernin avainhenkilöille.

TULOSPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Tulospalkkiojärjestelmän piiriin kuuluu rajoitettu osa EB:n henkilöstöstä. Lyhyen tähtäimen palkkiot määräytyvät yhtiön taloudellisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Lisäksi osa tavoitteista voi olla muita yhtiön tai liiketoimintasegmentin tavoitteita tai henkilökohtaisia tavoitteita. Henkilöille asetut tavoitteet vaihtelevat tehtävittäin. Vuoden 2011 aikana EB:n konsernitoiminnoissa ja Wireless-liiketoimintasegmentin johdon osalta siirryttiin koko vuoden pituiseen tulospalkkion määrätymisjaksoon ja muilta osin jatkettiin vielä puolivuositaita tulospalkkiojärjestelmän soveltamista. Tavoitteet asetetaan joka ansaintajaksolle erikseen. Tavoitteista asettamisesta ja niiden toteutumisen arvioinnista päätetään yksi yli yhden -periaatteella.

Katsauskauden päättyessä hallituksella olevat valtuutukset

HALLITUKSEN VALTUUTUS OMIA OSAKKEIDEN HANKKIMISEEN

31.3.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta seuraavasti.

Hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 12 500 000 osaketta, mikä vastaa noin 9,66 % yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan.

Hallitus päättää miten osakkeita hankitaan. Hankinnassa voidaan käyttää muun ohessa johdannaisia. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 25.3.2010 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2012 asti.

HALLITUKSEN VALTUUTUS OSAKEANNISTA PÄÄTTÄMISESTÄ SEKÄ OSAKKEISIIN OIKEUTTAVIEN ERITYISTEN OIKEUKSIEN ANTAMISESTA

31.3.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavasti.

Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 25 000 000 osaketta, mikä vastaa noin 19,32 % yhtiön kaikista osakkeista.

Hallitus päättää kaikista osakeannin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Osakeanti ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voi tapahtua osakkeenomistajien merkin-täetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 25.3.2010 antaman valtuutuksen päättää osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2012 asti.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Elektrobit Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet on liitetty Euroclear Finland Oy:n pitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 941 269,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 129 412 690 kappaletta. Yhtiön osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,10 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

Omistus- ja määräysvaltaa koskevat tiedot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 38.

Liputusilmoitukset

Katsauskauden aikana ei ole tapahtunut omistussuhteisiin liittyviä muutoksia, jotka olisivat johtaneet arvopaperimarkkinalain 2:9 §:n edellyttämään ilmoitusvelvollisuuteen eli niin sanottuun liputusilmoitukseen.

Optio-oikeudet

I. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2005 päätettiin valtuuttaa hallitus antamaan optio-oikeuksia. Valtuutuksen perusteella hallitus jakoi 4 500 000 optio-oikeutta yhtiön johdolle ja optiojärjestelmässä varastoyhtiönä toimivalle kokonaan Elektrobitt Oyj:n omistuksessa olevalle tytäryhtiölle. Vuoden 2005 optio-oikeuksiin perustuvat osakemerkinnät voivat lisätä Elektrobitt Oyj:n osakepääomaa enintään 450 000 eurolla ja osakkeiden määrää enintään 4 500 000 osakkeella. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2005A on 1.4.2008-30.4.2010, optio-oikeuksilla 2005B 1.4.2009-30.4.2011, optio-oikeuksilla 2005C 1.4.2010-30.4.2012 ja optio-oikeuksilla 2005D 1.4.2011-30.4.2013. Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2005A-B perusteella ei merkitty osakkeita.

II. 15.3.2006 järjestetty varsinainen yhtiökokous päätti, että Elektrobitt Oyj:n uusille johtajille myönnetään optio-oikeuksia, joihin liittyy sitoumus osakeomistukseen. Myönnettyjä optio-oikeuksia on yhteensä 1 750 000 kappaletta, joista 750 000 myönnettiin hallituksen puheenjohtajalle ja 1 000 000 toimitusjohtajalle. Mainittuihin optio-oikeuksiin perustuvat osakemerkinnät voivat lisätä Elektrobitt Oyj:n osakepääomaa enintään 175 000 eurolla ja osakkeiden määrää enintään 1 750 000 osakkeella. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2006A on 1.5.2009-31.5.2012.

III. Varsinainen yhtiökokous 14.3.2008 päätti optio-oikeuksien antamisesta Elektrobitt-konsernin avainhenkilöille.

Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta, joista 1 400 000 merkitään tunnuksella 2008A, 1 400 000 tunnuksella 2008B ja 1 400 000 tunnuksella 2008C. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 4 200 000 yhtiön uutta osaketta tai sen hallussa olevaa osaketta. Liikkeeseen laskettavien optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on yhteensä enintään 3,1 prosenttia yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Elektrobitt Oyj:n osakkeen vallitsevaan markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä tammikuussa 2009, tammikuussa 2010 ja tammikuussa 2011. Osakkeen merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on optio-oikeuksilla 2008A 1.4.2012-31.3.2014, optio-oikeuksilla 2008B 1.4.2013-31.3.2015 ja optio-oikeuksilla 2008C 1.4.2014-31.3.2016.

Muutokset yhtiön johdossa

Automotive-liiketoimintasegmentin johtajaksi ja Elektrobitt Automotive GmbH:n toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.11.2011 alkaen diplomi-insinööri Alexander Kocher.

EB:n hallitus ja muu johto on esitelty EB:n vuoden 2011 vuosikertomuksen sivuilla 14-19 sekä yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.elektrobitt.com.

Hallitus, hallituksen valiokunnat ja tilintarkastaja

31.3.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön hallituksen jäsenmääräksi viisi (5). Jorma Halonen, Juha Hulkko, Seppo Laine, Staffan Simberg ja Erkki Veikkolainen valittiin hallituksen jäseniksi toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 31.3.2011 Seppo Laineen hallituksen puheenjohtajaksi. Lisäksi hallitus päätti, että hallituksella on talous- ja tarkastusvaliokunta, jonka jäseninä jatkavat Staffan Simberg (valiokunnan puheenjohtaja) ja Seppo Laine.

31.3.2011 pidetty yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi uudelleen KHT-yhteisö Ernst & Young Oy toimikaudeksi, joka päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Ernst & Young Oy ilmoitti, että KHT Jari Karppinen tulee toimimaan päävastuullisena tilintarkastajana.

Osinko vuodelta 2010

31.3.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa ei jaeta.

Selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Hallitus on antanut toimintakertomuksesta erillisen selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Tilinpäätös 2011

Konsernitilinpäätös, IFRS	38
Tilinpäätös 2011 sisältö	39
Konsernin laaja tuloslaskelma	40
Konsernitase	41
Konsernin rahavirtalaskelma	42
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	43
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	44
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	44
1. Toimintasegmentit	50
2. Lopetetut toiminnot	54
3. Hankitut liiketoiminnot	54
4. Liikevaihto	55
5. Liiketoiminnan muut tuotot	55
6. Liiketoiminnan muut kulut	55
7. Poistot ja arvonalentumiset	56
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut ja henkilöstön määrä	56
9. Tutkimus- ja kehittämismenot	57
10. Rahoituskulut (netto)	57
11. Tuloverot	57
12. Osakekohtainen tulos	58
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	59
14. Aineettomat hyödykkeet	61
15. Sijoituskiinteistöt ja osuudet osakkuusyrityksissä	64
16. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	64
17. Muut rahoitusvarat	64
18. Saamiset	64
19. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	65
20. Vaihto-omaisuus	66
21. Myyntisaamiset ja muut saamiset	66
22. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	67
23. Rahavarat	67
24. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	68
25. Osakeperusteiset maksut	69
26. Eläkevelvoitteet	78
27. Varaukset	78
28. Rahoitusvelat	79
29. Ostovelat ja muut velat	80
30. Rahoitusriskien hallinta	81
31. Johdannaissopimukset, joihin on sovellettu suojauslaskentaa	86
32. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	86
33. Muut vuokrasopimukset	86
34. Vakuudet ja vastuusitoumukset	87
35. Lähipiiritapahtumat	88
36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	89
37. Viiden vuoden lukusarjat	90
38. Osakeomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista	93
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	95
Emoyhtiön tuloslaskelma	95
Emoyhtiön tase	96
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	97
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	99
Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonmaksusta päättämisestä	107
Tilinpäätösmerkintä	107
Tilintarkastuskertomus	108

Konsernin laaja tuloslaskelma

Jatkuvat liiketoiminnot	Liitetieto	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
LIKEVAIHTO	1, 4	162 175	161 766
Liiketoiminnan muut tuotot	5	2 811	2 384
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		44	-250
Valmistus omaan käyttöön		427	187
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		-11 749	-15 391
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8	-95 224	-97 693
Poistot	7	-8 717	-8 528
Liiketoiminnan muut kulut	6	-53 811	-59 796
LIKEVOITTO		-4 044	-17 321
Rahoituskulut (netto)	10	-430	-1 256
TULOS ENNEN VEROJA		-4 474	-18 577
Tuloverot	11	-602	2 912
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA		-5 077	-15 664
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen	2		
TILIKAUDEN TULOS		-5 077	-15 664
Muut laajan tuloksen erät:			
Ulkomaisiin yksikköihin liittyvät muuntoerot		-166	753
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		-5 243	-14 911
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-5 325	-16 114
Määräysvallattomille omistajille		249	450
Yhteensä		-5 077	-15 664
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-5 492	-15 361
Määräysvallattomille omistajille		249	450
Yhteensä		-5 243	-14 911
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVASTA TULOKSESTA LASKETTU OSAKEKOHTAINEN TULOS:			
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR			
Laimentamaton	12	-0,04	-0,12
Laimennettu	12	-0,04	-0,12
Tulos/osake lopetetuista liiketoiminnoista, EUR			
Laimentamaton	12		
Laimennettu	12		
Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR			
Laimentamaton	12	-0,04	-0,12
Laimennettu	12	-0,04	-0,12
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1000 kpl		129 413	129 413
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, laimennettu, 1000 kpl		130 051	130 277

Konsernitase

	Liitetieto	31.12.2011 1000 EUR	31.12.2010 1000 EUR
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	8 950	10 522
Liikearvo	14	19 264	18 519
Muut aineettomat hyödykkeet	14	15 691	11 627
Muut rahoitusvarat	18	134	155
Saamiset	18		250
Laskennalliset verosaamiset	19	78	108
		44 117	41 181
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20	1 797	1 864
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	59 282	60 553
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat muut rahoitusvarat	22		7 677
Rahavarat	23	9 954	12 880
		71 033	82 975
Varat yhteensä		115 150	124 156
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		12 941	12 941
Muuntoerot		446	613
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		38 697	38 697
Kertyneet voittovarot		13 425	18 256
		65 509	70 507
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 504	1 255
Oma pääoma yhteensä		67 013	71 761
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	19	1 030	1 440
Eläkeveloitteet	26	1 311	1 185
Korolliset velat	28	4 010	8 048
Varaukset	27	501	974
		6 851	11 647
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	29	34 934	33 255
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	29	335	
Varaukset	27	1 020	2 392
Lyhytaikaiset korolliset velat	28	4 996	5 100
		41 286	40 747
Velat yhteensä		48 137	52 394
Oma pääoma ja velat yhteensä		115 150	124 156

Konsernin rahavirtalaskelma

	Liitetieto	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT			
Tilikauden tulos		-5 077	-15 664
Suoriteperusteisten erien oikaisu:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	32	6 096	19 158
Korkokulut ja muut rahoituskulut		773	1 914
Korkotuotot ja osinkotuotot		-342	-651
Verot		602	-2 912
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-2 351	-6 830
Vaihto-omaisuuden muutos		-268	526
Osto- ja muiden velkojen muutos		3 246	9 774
Maksetut korot liiketoiminnasta		-387	-2 275
Saadut korot ja osingot liiketoiminnasta		342	642
Maksetut välittömät verot		2 631	-2 215
Liiketoiminnan nettorahavirta		5 266	1 467
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT			
Liiketoimintojen hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-836	-265
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-1 949	-1 652
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-8 492	-6 207
Investoinnit muihin sijoituksiin		-25	-13
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		94	113
Aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		63	1
Luovutustulot muista sijoituksista		45	131
Investointien nettorahavirta		-11 099	-7 892
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT			
Lainojen nostot		247	
Lainojen takaisinmaksut		-2 200	-2 800
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-2 782	-3 427
Ylikurssirahaston jakaminen			-25 883
Rahoituksen nettorahavirta		-4 735	-32 109
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		20 522	59 055
Sijoitusten käypien arvojen muutosten vaikutus			57
Rahavarat tilikauden lopussa		9 954	20 522

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1000 EUR	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma						Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot				
Oma pääoma 1.1.2011	12 941	0	38 697	613	18 256	70 507	1 255	71 761	
Laaja tulos									
Tilikauden tulos					-5 325	-5 325	249	-5 077	
Muuntoerot				-166		-166		-166	
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-166	-5 325	-5 492	249	-5 243	
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osakepalkitsemisen kustannus					422	422		422	
Muut erät					73	73		73	
Oma pääoma 31.12.2011	12 941	0	38 697	446	13 425	65 509	1 504	67 013	
Oma pääoma 1.1.2010	12 941	64 579		-141	35 016	112 395	437	112 833	
Laaja tulos									
Tilikauden tulos					-16 114	-16 114	450	-15 664	
Muuntoerot				753		753		753	
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	753	-16 114	-15 361	450	-14 911	
Liiketoimet omistajien kanssa									
Ylikurssirahaston alentaminen		-38 697	38 697			0		0	
Pääoman palautus osakkeenomistajille		-25 883				-25 883		-25 883	
Osakepalkitsemisen kustannus					551	551		551	
Muut erät					-1 197	-1 197	368	-829	
Oma pääoma 31.12.2010	12 941	0	38 697	613	18 256	70 507	1 255	71 761	

AIKAISEMPIA TILIKAUSIA KOSKEVA VIRHE

Kertyneitä voittovaroja ja lyhytaikaisia saamisia on korjattu takautuvasti. Korjaus koskee ulkomaiseen yksikköön liittyvää verosaamista. Korjaukset pienentävät lyhytaikaisia saamisia 0,7 miljoonaa euroa ja kertyneitä voittovaroja 0,7 miljoonaa euroa. Korjauksilla ei ole olennaista vaikutusta ulkomaiseen yksikköön liittyviin muuntoeroihin, nettovelkaantumistaseesen, omavaraisuusasteeseen ja oma pääoma/osake euroa -tunnuslukuun.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yrityksen perustiedot

Yhtiön toimialana on auto- ja elektroniikkateollisuuden ohjelmistojen, laitteiden ja muiden tuotteiden suunnittelu, valmistus ja myynti, tuotekehitys- ja muiden palveluiden tuottaminen sekä muu teollinen toiminta. Yhtiö voi hallinnoida tuote- ym. oikeuksia sekä harjoittaa tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa, arvopapereiden ja kiinteistöjen hallintaa ja kauppaa sekä muuta sijoitustoimintaa.

Konsernin emoyritys on Elektrobit Oyj, joka on suomalainen julkinen pörssiyhtiö. Emoyrityksen kotipaikka on Oulu ja sen rekisteröity osoite on Tutkijantie 8, 90590 Oulu.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia IAS- ja IFRS standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintahintoihin perustuen ellei laatimisperiaateissa ole toisin mainittu.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

TYTÄRYRITYKSET

Elektrobit konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Elektrobit Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joiden äänimääristä Elektrobit Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai sillä muuten on määräysvalta. Myös potentiaalisen määräysvallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa.

Konsernin keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnan ja tytäryhtiöiden hankintahetken nettoomaisuuden käyvän arvon välinen erotus on osin kohdistettu niille tase-erille, joista sen on katsottu johtuvan. Ylittävä osa on esitetty konserniliikearvona. IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymäpäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Vähemmistöosuudet on erotettu tuloksesta ja esitetty omana eränään konsernin omassa pääomassa.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Konsernin yksiköiden tilinpäätökseen liittyvät erät arvostetaan kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuuttaan (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyhtiön toimintavaluutta.

Valuuttamääräiset liiketapahtumat muutetaan euroiksi tapahtumapäivien kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muutetaan euroiksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketoiminnasta ja rahoitusvaroista ja -veloista syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernityhtiöiden, joiden toiminnallinen valuutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseilla ja taseet tilinpäätöspäivän kurseilla. Tuloksen ja taseen muuntamisesta eri valuutalla syntynyt keskikurssiero kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryhtiön hankintamenon elimoinnista syntynyt muuntoero kirjataan omaan pääomaan. Myytäessä tytäryhtiö kirjataan kertyneet muuntoerot osana myyntivoittoa tai -tappiota tuloslaskelmaan.

Mikäli konsernin sisällä on annettu sellaisia pitkäaikaisia lainoja, jotka ovat tosiasialliselta sisällöltään rinnastettavissa omaan pääomaan, näiden lainoihin kohdistuvia kurssieroja on käsitelty muuntoerojen tavoin osana omaa pääomaa.

Ulkomaisten yksikköjen hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisut on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot tai menojäätöpoistot taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Aineettomat hyödykkeet

LIKEARVO

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu avaavaa IFRS- tasetta laadittaessa.

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta tai useammin, mikäli olosuhteiden muuttuessa on todennäköistä, että arvo saattaa olla alentunut. Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta on, määritellään kerrytettävissä oleva rahamäärä sille rahavirtaa tuottavalle yksiköille, johon liikearvo kuuluu. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan sen kirjanpitoarvoon ja arvonalentuminen kirjataan, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on kirjanpitoarvoa pienempi. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Kehitysmenot aktivoidaan, mikäli ne täyttävät IAS 38 standardissa määritellyt aktivoitavissa olevien kehitysmenojen kriteerit. Aktivoituidut tuotekehitysmenot sisältävät pääasiassa aineita, tarvikkeita ja välittömiä työvoimakustannuksia. Aktivoituidut tuotekehityskulut poistetaan taloudellisen vaikutusaikanaan.

Aktivoituille kehittämismenoille tehdään säännöllisesti arvonalentumistesti vertaamalla niistä kerrytettävissä olevaa rahamäärää niiden kirjanpitoarvoon. Muutokset teknologiaympäristössä huomioidaan. Poistamattomien, aktivoitujen kehitysmenojen, joiden kirjanpitoarvon katsotaan olevan niistä kerrytettävissä olevaa rahamäärää korkeampi, kirjataan välittömästi kuluksi.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Patentit, tavaramerkit ja lisenssit, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Jos omaisuuden arvonalentumisesta on viitteitä, aineettoman hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä selvitetään ja tehdään sen mukainen alaskirjaus. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

Materiaalivaraston arvo määritetään käyttäen painotettua keskihintaa. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineiden ostomenosta, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä systemaattisesti kohdistetun valmistuksen muuttuvista yleismenoista sekä systemaattisesti kohdistetun osuuden valmistuksen kiinteistä yleismenoista.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet olemassa olevien IFRS standardien mukaisesti

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset kirjataan kun on kohtuullisen varmaa, että yritys täyttää niihin liittyvät ehdot ja avustukset tullaan saamaan. Julkisten yhteisöjen tarjoamat taloudelliset avustukset tutkimus- ja kehitysmenoihin esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin ollessa vuokralle ottajana aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi, mikäli sopimuksen perusteella olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista siirtyy konsernille. Rahoitusleasingsopimus kirjataan taseeseen sopimuksen alkamishetkellä käypään arvoon tai tätä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vuokrattu omaisuuserä poistetaan tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Leasingvuokraveroitukset sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joiden perusteella olennainen osa omistamisen riskeistä ja eduista jäävät vuokralleantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten mukaiset vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi tasasuoruisina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisista viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla on saatavissa. Arvonlennustestausta on esitelty tilinpäätöksen liitetiedossa 14.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

ELÄKEVASTUUT

Konsernilla on lukuisia eläkejärjestelyjä työntekijöidensä eläketurvan kattamiseksi eri puolilla maailmaa. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa konserni on järjestänyt henkilöstön eläketurvan ulkopuolisten eläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Suomalainen työeläkejärjestelmä luokitellaan maksupohjaiseksi eläkejärjestelyksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille ja kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita.

Konsernin ulkomaiset eläkejärjestelyt on luokiteltu pääasiassa maksuperusteiseksi. Ainoa merkittävä etuus pohjainen järjestely liittyy konsernin saksalaisiin tytäryhtiöihin. Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuva velvoitteen nykyarvo määritellään ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen (projected unit credit method). Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen osalta auktorisoitu aktuaari on laatinut IAS 19 -standardin edellyttämät vakuutusmatemaattiset laskelmat. Konserni soveltaa putkimenetelmää (corridor method) vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamiseen.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Konserni soveltaa IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia ensimmäisen kerran 23.6.2005 päätettyyn optiojärjestelyyn. Tätä aiemmin optiojärjestelyistä ei ole esitetty kuluja tuloslaskelmassa. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään Black-Scholes -hinnoittelumallin perusteella. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna) kirjataan osakepääomaan ja ylikurssirahastoon.

VARAUKSET

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, tuotteiden korjaamiseen tai korvaamiseen takuuajana, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskeihin.

Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä. Jos rahan aika-arvon vaikutus on olennainen, varaukset diskontataan.

Kun konserni odottaa, että kulut joihin on varauduttu hyvitetään, korvaus kirjataan saatavaksi kun sen saaminen on käytännössä katsoen varma.

TULOVEROT

Konsernituloslaskelman verot sisältävät kunkin yhtiön verotettavaan tulokseen perustuvat välittömät verot, jotka lasketaan paikallisten verosäännösten mukaan ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutokset.

Laskennallinen verovelka lasketaan kaikista väliaikaisista eroista taseen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verosaamiset muun muassa verotappioista sisältyvät tilinpäätökseen vain siihen määrään asti kuin veroyksiköille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Verovelkaa ja -saamista laskettaessa on käytetty tilinpäätöksen laatimishetkellä voimassa olevia tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on jo vahvistettu.

TULOUTUSPERIAATTEET

Tuotot suoritteiden myynnistä kirjataan, kun myytyjen suoritteiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen eikä tosiallista määräysvaltaa myytyihin tavarihin. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Tuotot pitkäaikaishankkeista tuloutetaan valmiusasteen mukaan silloin, kun projektin lopputulos pystytään luotettavasti mittaamaan. Valmiusastetta mitataan jo syntyneiden kustannusten osuudella projektin arvioiduista kokonaiskustannuksista.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Myytävinä olevat pitkäaikaiset omaisuus-erät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuus-erät luokitellaan myytävänä oleviksi ja ne arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuus-erän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Poistot näistä omaisuus-eristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetetun toiminnon tulos esitetään oma-eränään konsernin tuloslaskelmassa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat sekä johdannaissopimukset

RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Ryhmä sisältää konsernin sijoitussalkun sekä kaikki johdannaissopimukset. Konsernitaseessa ei ole erää, jotka luokiteltaisiin alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa IAS39 käyvän arvon vaihtoehdon perusteella tähän ryhmään. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Ne sisältävät luonteensa mukaisesti taseen pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin varoihin.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaissopimuksiin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määriteltävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Konsernilla ei ole tilikaudella tai vertailutilikaudella ollut eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia. Niiden kirjaamisperusta esiintyessään on jaksotettu hankintameno.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaissopimuksiin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määritelty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Niiden esittämispaikka taseessa perustuu niiden ennakoituun luovutusajankohtaan. Alle 12 kuukauden kuluessa myytävät erät esitetään lyhytaikaisissa varoissa. Tähän ryhmään kuuluvat rahoitusvarat esitetään omana eränään konsernitaseessa, mikäli niiden kirja-arvo muodostuu olennaiseksi. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään käyvän arvon rahastoon omaa pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Arvopaperit, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittellä, arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempaan arvoon, mikäli niihin kohdistuu pysyvä arvonalennus.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahoitusvaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivänä.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alku-eräiseen kirja-arvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Kaikkien rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisperiaatteet on esitetty liitetiedossa 17, 22 ja 29.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä rahoitusvaroihin kuuluvien erien arvonalentumisesta. Myyntisaamisista ja lainasaamisista kirjataan tulosvaikutteinen arvonalentuminen todennäköisenä tai realisoituneena luottotappiona, kun olemassa näyttöä siitä, että saamista ei saada perittyä täysimääräisesti. Myyntisaamisten arvonalentumiset esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa ja lainasaamisten arvonalentumiset rahoituskulut -erässä.

Rahoitusvaroista kirjatut arvonalentumiset on esitetty liitetiedossa 17 ja 22.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaisopimukset merkitään kirjanpitoon aina niiden käypään arvoon. IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardissa määriteltyä suojauslaskentaa ei sovelleta. Suojainstrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Johdannaisopimusten käyvät arvot sekä niiden määrittämisessä käytetyt menetelmät on esitetty liitetiedossa 30.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTE- KIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Käytetyt arviot ja oletukset perustuvat aiempaan kokemukseen ja oletuksiin, jotka pohjautuvat tilinpäätöksen laadinta-ajankohdan olosuhteisiin ja näkymiin. Tilinpäätöksen laadinnassa on otettu huomioon olennaisuusperiaate ja noudatettu harkintaa epävarmuustekijöiden vaikutusta arvioitaessa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Johdon harkintaa on käytetty tilikauden aikana mm. sovellettaessa yrityshankintoja koskevaa IFRS 3 standardia sekä arviotaessa konserniyhtiöiden tulevaisuuden näkymiä IAS 12 Tuloverot -standardin ja IAS 36 Omaisuuserien arvon alentuminen -standardin yhteydessä.

Tilinpäätökseen saattaa sisältyä kertaluonteisia tuottoja ja kuluja, jotka eivät liity normaaliin liiketoimintaan tai niitä esiintyy vain harvoin. Tällaisia eriä ovat muun muassa omaisuuden myyntivoitot tai -tappiot, olennaiset omaisuusarvojen muutokset, kuten arvonalennukset tai arvonalennusten peruutukset, olennaiset toiminnan uudelleenorganisointiin liittyvät kulut tai muut johdon kertaluonteisena pitämät olennaiset erät.

Kertaluonteisen erän olennaisuutta arvioidessa otetaan huomioon erän euromääräinen suuruus, ja omaisuuserien arvomuutoksen yhteydessä sen osuus omaisuuserän kokonaisarvosta.

UUDEN JA UUDISTETUN IFRS- NORMISTON SOVELTAMINEN

Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia IASB:n julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Uusilla standardeilla ja tulkintoilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- Uudistettu IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä (muutos standardiin)
- IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistä Osakeantien, optioiden ja merkintäoikeuksien luokittelu (muutos standardiin)
- Muutos IFRIC 14 IAS 19 -Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimus ja niiden välinen yhteys
- IFRIC 19 Rahoitusvelkojen muuttaminen oman pääoman ehtoiseksi instrumen-teiksi (uusi tulkinta)

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konsernin ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien tai, mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

Vuonna 2012 voimaan tulevat standardit. Uusilla standardeilla ja tulkintoilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto - Varojen ja velkojen oletushankintameno voimakkaassa hyperinflaatiossa ja kiinteän soveltamispäivän kumoaminen (Muutos standardiin)
- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot - rahoitusvarojen siirto (muutos standardiin)
- IAS 12 Tuloverot - Ansaintamenetelmän vaikutus laskennallisen veron kirjaamiseen sijoituskiinteistöjen ja uudelleenarvostettavan käyttöomaisuuden osalta (Recovery of Underlying Assets) (muutos standardiin)

Vuonna 2013 tai sen jälkeen voimaan tulevat standardit.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - luokittelu ja arvostaminen. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 10 Konsernitilinpäätös (Consolidated Financial Statements) ja IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu). Uudella standardilla saattaa olla vaikutusta yhden tytäryhtiön yhdistelemissä konsernitilinpäätökseen, analyysi toteutetaan vuoden 2012 aikana.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt (Joint Arrangements) ja IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (uudistettu). Uudella standardilla saattaa olla vaikutusta konsernitilinpäätökseen, analyysi toteutetaan vuoden 2012 aikana.
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä (Disclosures of Interest in Other Entities). Uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen (Fair Value Measurement). Uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 1 Muiden laajan tuloksen erien esittäminen. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 19 Työsuhde-etuudet. Uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRIC 20 Stripping Cost in the Production Phase of a Surface Mine. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. TOIMINTASEGMENTIT

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. IFRS-oikaisut allokoidaan segmenteille.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko yritykselle yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä kaudella.

Konsernin raportointi perustuu kahteen toimintasegmenttiin, jotka ovat Automotive ja Wireless.

Automotive

Automotive-liiketoimintasegmentin tarjonta koostuu auto-ohjelmistotuotteista, henkilökohtaisten navigointilaitteiden ohjelmistoista sekä autoteollisuuden tuotekehityspalveluista. Yhdistämällä tuotteitaan ja palvelujaan EB tarjoaa johtaville autonvalmistajille, autoelektroniikkatoimittajille ja autoteollisuuden puolijohdetoimittajille ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja.

Wireless

Wireless-liiketoimintasegmentti tarjoaa tuotekehityspalveluita, räätälöityjä ratkaisuja sekä radiokanavaympäristöjen testaustyökaluja langatonta teknologiaa hyödyntävälle teollisuudelle ja viranomaisille.

Muut toiminnot

Muut toiminnot koostuu emoyhtiön palveluista ja tukitoiminnoista.

Toimintasegmentit 2011 1000 EUR	Automotive- segmentti	Wireless- segmentti	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto					
Liikevaihto ulkoinen	98 269	63 554	351		162 175
Liikevaihto toisille segmenteille	3	355	0	-358	0
Liikevaihto yhteensä	98 271	63 909	351	-358	162 175
Poistot	-5 271	-3 132	-314		-8 717
Liikevoitto	760	-4 737	-67	0	-4 044
Kohdistamattomat erät					
					-1 033
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista					
					-5 077
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista					
					-5 077
Tilikauden tulos					
					-5 077
Segmentin varat ja velat					
Segmentin varat	64 894	39 584	1 963	-1 686	104 754
Kohdistamattomat varat					10 395
Varat yhteensä	64 894	39 584	1 963	-1 686	115 150
Segmentin velat	20 168	17 196	2 140	-1 686	37 819
Kohdistamattomat velat					10 318
Velat yhteensä	20 168	17 196	2 140	-1 686	48 136
Investoinnit					
Aineelliset hyödykkeet	1 230	1 954	0		3 184
Aineettomat hyödykkeet	7 942	536	14		8 492
Sijoitukset	25				25
Liikearvo	736				736

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Toimintasegmentit 2010 1000 EUR	Automotive- segmentti	Wireless- segmentti	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto					
Liikevaihto ulkoinen	80 094	80 909	763		161 766
Liikevaihto toisille segmenteille	2	47	0	-49	0
Liikevaihto yhteensä	80 096	80 956	763	-49	161 766
Poistot	-3 942	-1 014	-3 571		-8 528
Liikevoitto	1 875	-19 276	80	0	-17 321
Kohdistamattomat erät					
					1 657
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista					-15 664
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista					
Tilikauden tulos					-15 664
Segmentin varat ja velat					
Segmentin varat	59 945	29 298	9 785	-9	99 020
Kohdistamattomat varat					25 861
Varat yhteensä	59 945	29 298	9 785	-9	124 881
Segmentin velat	16 447	14 680	6 171	-9	37 290
Kohdistamattomat velat					15 104
Velat yhteensä	16 447	14 680	6 171	-9	52 394
Investoinnit					
Aineelliset hyödykkeet	3 305	332	848		4 486
Aineettomat hyödykkeet	5 312	869	26		6 207
Sijoitukset	13		0		13
Liikearvo					0

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Konsernin kaksi segmenttiä toimivat kolmella maantieteellisellä alueella, joita ovat Eurooppa, Amerikat ja Aasia. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

Maantieteelliset alueet 2011 1000 EUR	Suomi	Muu Eurooppa	Amerikat	Aasia	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto						
Liikevaihto ulkoinen	10 878	112 641	23 176	15 479		162 175
Pitkäaikaiset varat	7 026	36 088	673	251		44 039
Kohdistamattomat pitkäaikaiset varat						
Pitkäaikaiset varat yhteensä (ei sisällä laskennallisia verosaamisia)						44 039
Investoinnit						
Aineelliset hyödykkeet	1 704	1 114	256	97		3 171
Aineettomat hyödykkeet	533	7 924	27	8		8 492
Sijoitukset		37				37
Liikearvo		736				736

Maantieteelliset alueet 2010 1000 EUR	Suomi	Muu Eurooppa	Amerikat	Aasia	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto						
Liikevaihto ulkoinen	29 181	67 575	53 396	11 614		161 766
Pitkäaikaiset varat	8 526	31 610	660	276		41 073
Kohdistamattomat pitkäaikaiset varat						
Pitkäaikaiset varat yhteensä (ei sisällä laskennallisia verosaamisia)						41 073
Investoinnit						
Aineelliset hyödykkeet	892	3 270	197	127		4 486
Aineettomat hyödykkeet	887	5 286	34			6 207
Sijoitukset	0	13				13
Liikearvo						0

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Konsernin tuotot kymmeneltä suurimmalta asiakkaalta vuonna 2011 olivat noin 93 miljoonaa euroa (113 miljoonaa euroa vuonna 2010), mikä vastaa 57,1 % (70,0 %) konsernin liikevaihdosta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2. LOPETETUT TOIMINNOT

Tilikaudella ei ole lopetettuja toimintoja.

3. HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Tilikaudella ei ole hankittuja liiketoimintoja.

4. LIIKEVAIHTO

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	79 834	47 778
Liikevaihto muu	82 341	113 988
Yhteensä	162 175	161 766

Pitkäaikaishankkeet

Myynniksi on kirjattu valmistusasteen mukainen määrä arvioituista kokonaistuotoista. Valmistusastetta mitataan jo syntyneiden kustannusten osuudella projektin arvioituista kokonaiskustannuksista.

Pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja sisältyi konsernin liikevaihtoon	79 834	47 778
Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja sisältyi konsernin tuloslaskelmaan	26 612	13 418
Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista kirjattuja ennakkomaksuja sisältyi taseeseen	4 079	4 745
Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista kirjattuja saamisia sisältyi taseeseen	4 890	3 340

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Julkiset avustukset	1 581	1 421
Muut tuottoerät	1 230	963
Yhteensä	2 811	2 384

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Ostetut palvelut	-24 690	-18 879
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-1 981	-2 218
Kiinteistökulut	-7 918	-8 583
Matkakulut	-2 673	-3 138
IT-kulut	-5 084	-6 227
Muut kuluerät	-11 465	-20 751
Yhteensä	-53 811	-59 796

Tilintarkastajan palkkiot

Ernst & Young		
Tilintarkastus	153	155
Todistukset ja lausunnot	20	2
Veroneuvonta	41	40
Muut palvelut	22	93
Yhteensä	237	290

Muut

Tilintarkastus	38	31
Muut palvelut	39	38
Yhteensä	77	69

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

2011
1000 EUR

2010
1000 EUR

Poistot hyödykeryhmittäin

Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	-1 614	-103
Aineettomat oikeudet	-2 270	-2 461
Muut aineettomat hyödykkeet	-478	-876
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-272	-269
Koneet ja kalusto	-4 082	-4 819
Yhteensä	-8 717	-8 528

8. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT JA HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Henkilöstön määrä

Palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin henkilöitä		
Wireless	609	720
Automotive	932	784
Muut toiminnot	12	58
Yhteensä	1 553	1 561

Henkilömäärä tilikauden lopussa	1 607	1 539
---------------------------------	-------	-------

Henkilöstökulut 1000 EUR

Suoriteperusteiset henkilöstökulut		
Toimitusjohtajat	-1 361	-1 217
Hallituksen jäsenet	-178	-135
Työsuhteoptioiden vuosikuluosuus	-422	-551
Muut palkat	-77 545	-79 990
	-79 505	-81 894
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-5 222	-5 725
Eläkekulut, etuus pohjaiset järjestelyt	-147	-92
Muut henkilösivukulut	-10 350	-9 983
Yhteensä	-95 224	-97 693

9. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä	24 025	21 584
Aktivoitu taseeseen	-6 569	-5 584
Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja	17 456	16 000

10. RAHOITUSKULUT (NETTO)

Korkokulut	-550	-751
Korkotuotot	281	55
Osinkotuotot	0	0
Valuuttakurssivoitot/-tappiot	246	-1 471
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien varojen ja velkojen käyvän arvon muutos	-428	510
Muut rahoituskulut	-97	-131
Muut rahoitustuotot	118	539
Arvonlennukset sijoituksista	0	-7
Yhteensä	430	1 256

11. TULOVEROT

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-631	2 153
Edellisten tilikausien verot	-353	-159
Laskennalliset verot	383	918
Yhteensä	-602	2 912

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (26 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Tulos ennen veroja	-4 474	-18 577
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	1 163	4 830
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	162	495
Verot edellisiltä tilikausilta	-353	-159
Verovapaat tuotot	178	964
Vähennyskelvottomat kulut	-7	-424
Väliaikainen ero kirjanpitoarvo ja verotusarvo	383	918
Laskennalliset verosaamiset	-1 737	-3 503
Muut	-390	-210
Verot tuloslaskelmassa	-602	2 912

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2011	2010
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista (1 000 EUR)	-5 325	-16 114
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos lopetetuista liiketoiminnoista (1 000 EUR)		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista (1 000 EUR)	-5 325	-16 114
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	129 413	129 413
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR	-0,04	-0,12
Tulos/osake lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	0,00	0,00
Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	-0,04	-0,12

Laimennettu

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus. Konsernilla on laimentavia osakkeiden määrää lisääviä osakeoptioita (optio-ohjelma 14.3.2008). Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakkeen merkintähinta optioilla on alempi kuin osakkeen käypä arvo.

Osakeoption osakkeen merkintähinta 31.12.2011 on alempi kuin osakkeen käypä arvo, joten osakeoptiolla on vaikutusta osakekohtaiseen tulokseen.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista (1 000 EUR)	-5 325	-16 114
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos lopetetuista liiketoiminnoista (1 000 EUR)		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista (1 000 EUR)	-5 325	-16 114
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	129 413	129 413
Osakeoptioiden vaikutus (1 000 kpl)	638	864
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	130 051	130 277
Laimennettu tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR	-0,04	-0,12
Laimennettu tulos/osake lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	0,00	0,00
Laimennettu tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	-0,04	-0,12

13. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Yhteisö ei ole uudelleenarvostanut mitään aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ryhmää, joten yhtiöllä ei myöskään ole suoraan omaan pääomaan kirjattuja arvonalentumistappioita tai niiden peruutuksia

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	2 401	2 607
Muuntoerot	5	60
Lisäykset tilikauden aikana	169	284
Siirrot tase-erien välillä	0	-118
Hankintameno 31.12.	2 575	2 833
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-1 070	-1 192
Muuntoerot	-5	-41
Tilikauden sumupoisto	-272	-269
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 228	1 331
Ei ole tehty arvonorotuksia eikä ole aktivoitu korkomenoja.		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	45 365	54 354
Muuntoerot	131	264
Lisäykset tilikauden aikana	2 996	4 072
Vähennykset tilikauden aikana	-515	-347
Siirrot tase-erien välillä	0	40
Hankintameno 31.12.	47 977	58 383
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-36 263	-44 509
Muuntoerot	-119	-186
Vähennyksiin kohdistuvat poistot	121	234
Tilikauden sumupoisto	-4 082	-4 819
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 634	9 103
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	0	28
Lisäykset tilikauden aikana	0	15
Siirrot tase-erien välillä	0	-43
Hankintameno 31.12.	0	0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	88	226
Hankintameno 31.12.	88	226
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa		-138
Tilikauden sumupoisto		
Kirjanpitoarvo 31.12.	88	88
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.	47 854	57 215
Muuntoerot	136	323
Lisäykset tilikauden aikana	3 166	4 371
Vähennykset tilikauden aikana	-515	-347
Siirrot tase-erien välillä	0	-121
Hankintameno 31.12.	50 640	61 442
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-37 333	-45 839
Muuntoerot	-124	-227
Vähennyksiin kohdistuvat poistot	121	234
Tilikauden sumupoisto	-4 355	-5 088
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 950	10 522
Rahoitusleasingsopimukset		
Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno	34 058	33 564
Kertyneet poistot	-29 685	-27 017
Kirjanpitoarvo	4 374	6 547

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä 895 TEUR vuonna 2011 (2 719 TEUR vuonna 2010)

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET2011
1000 EUR2010
1000 EUR**Kehittämismenot**

Hankintameno 1.1.	6 648	1 065
Lisäykset tilikauden aikana	6 569	5 584
Hankintameno 31.12.	13 217	6 648
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot tilikauden alussa	-103	
Tilikauden sumupoisto	-1 614	-103
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 501	6 545

Aineettomat oikeudet

Hankintameno 1.1.	1 373	10 625
Muuntoerot	0	7
Lisäykset tilikauden aikana	1 533	211
Vähennykset tilikauden aikana	0	-2
Hankintameno 31.12.	2 906	10 842
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-719	-9 881
Muuntoerot	0	-7
Tilikauden sumupoisto	-671	-299
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 517	654

Aineettomiin oikeuksiin kohdistettu liikearvo

Hankintameno 1.1.	14 695	16 643
Hankintameno 31.12.	14 695	16 643
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-10 897	-10 683
Tilikauden sumupoisto	-1 599	-2 162
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 198	3 798

Muut aineettomat hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	1 985	6 103
Muuntoerot	15	8
Lisäykset tilikauden aikana	389	412
Vähennykset tilikauden aikana	-63	
Siirrot tase-erien välillä	0	121
Hankintameno 31.12.	2 325	6 645
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-1 356	-5 133
Muuntoerot	-16	-7
Tilikauden sumupoisto	-478	-876
Kirjanpitoarvo 31.12.	476	629

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.	24 701	34 436
Muuntoerot	15	16
Lisäykset tilikauden aikana	8 492	6 207
Vähennykset tilikauden aikana	-63	-2
Siirrot tase-erien välillä	0	121
Hankintameno 31.12.	33 144	40 778
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-13 074	-25 697
Muuntoerot	-16	-14
Tilikauden sumupoisto	-4 363	-3 441
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 691	11 627
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	18 519	18 503
Muuntoerot	9	16
Lisäykset tilikauden aikana	736	
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 264	18 519
Liikearvot jakautuvat rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti		
Wireless segmentti	182	175
Automotive segmentti	19 082	18 344
Yhteensä	19 264	18 519

Arvonalentumistestaus

Liikearvo on allokoitu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, joita ovat liiketoimintasegmentit Wireless ja Automotive. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin ja johdon arvioihin.

Arvontestauslaskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin tavoitteisiin vuodelle 2012 ja vuosien 2012-2016 osalta pitkän aikavälin taloudellisiin suunnitelmiin (LRP), jotka kattavat strategiapereodin ajanjakson. Ennustetavassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia aikaisempiin tilikausiin nähden. Rahavirrat, jotka ulottuvat viiden vuoden yli, on laskettu käyttäen ns. jäännösarvomenetelmää. Viiden vuoden ennustejakson ulkopuolelle ulottuvat rahavirtaennusteet on laskettu käyttämällä arvioitua tasaista 2,0 %:n kasvua, joka ei ylitä keskimääräisiä pitkäaikaisia kasvuprosentteja teollisuudenalalla tai talousalueilla, joissa rahavirtaa tuottava yksikkö toimii. Liiketoimintasegmenttien rahavirtaennusteet ovat alttiita niille epävarmuustekijöille, joita on selostettu hallituksen toimintakertomuksen kohdassa: Riskit ja epävarmuustekijät.

Arvonalentumistestauslaskelmissa diskonttokorkona käytetään EB:lle määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (WACC, weighted average cost of capital) verojen jälkeen, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön korkokanta, markkinariskipremio, beta-kerroin, vieraan pääoman kustannus, yhtiöverokanta ja tavoitepääomarakenne.

Diskonttauskorko vuonna 2011 oli 12,59 % (vuonna 2010 13,06 %). Koron lasku edelliseen vuoteen verrattuna joutuu pitkän aikavälin korkotason laskusta (laskentakaavassa riskitön korkokanta). Muiden laskentakomponenttien arvojen todettiin edelleen heijastelevan aikaisempia arvioita, joten niiden osalta ei todettu muutostarpeita.

Wireless-liiketoimintasegmentissä vuoden 2010 arvontestauslaskelmissa ennustettua kokonaiskassavirtaa tilikaudelle 2011 ei saavutettu. Keskeisimpänä syynä tähän oli segmentin merkittävän asiakasruhteen päättymisen asiakkaan hakeuduttua vapaaehtoiseen velkasaneeraukseen vuoden 2010 lopulla. Tästä aiheutuneet sopeuttamistoimet, uuden korvaavan liiketoiminnan ja uusien asiakkuuksien ennakoitua hitaampi kehittyminen vaikuttivat negatiivisesti kassavirtaan.

Automotive-liiketoimintasegmentissä vuoden 2010 arvontestauslaskelmissa ennustettu kassavirta tilikaudelle 2011 jäi jonkin verran arvioidusta. Segmentin liiketoimintaympäristössä ei ole tapahtunut liiketoiminnan kassavirtaodotuksiin vaikuttavia olennaisia muutoksia edelliseen tilikauteen nähden.

Arvonalentumistestit tehdään tarpeen vaatiessa, mutta kuitenkin vähintään keran vuodessa. Joulukuussa 2011 tehtyjen arvonalentumistestien perusteella ei ole todettu tarvetta arvonalentumiskirjauksiin. Kerrytettävissä olevat rahamäärät olivat merkittävästi omaisuuserien kirjanpitoarvoja suuremmat. Wireless-liiketoimintasegmentissä 58 % ja Automotive-liiketoimintasegmentissä 60 % liiketoiminnan arvosta muodostuu ns. jäännösarvosta.

Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyssanalyysit, joissa rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevien vuosien liikevaihtoa laskettiin 20 % tai tai diskonttauskorkoja nostettiin 5 prosenttiyksikköä. Rahavirtojen todettiin olevan suhteellisen herkkiä liikevaihdon laskulle, sillä kulutason sopeuttaminen samaan tahtiin alenevan liikevaihdon kanssa on vaikeaa toteuttaa. Herkkyyssanalyysien perusteella ei kuitenkaan ole odotettavissa tulevia arvonalentumistappiota, sillä molemmissa tapauksissa segmenttien kerrytettävissä olevat rahavirrat ylittävät niiden omaisuuden kirjanpitoarvot.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

15. SIIJOITUSKIINTEISTÖT JA OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Konsernissa ei ole sijoituskiinteistöjä eikä osakkuusyrityksiä.

16. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT MUUT RAHOITUSVARAT

Konsernissa ei ole pitkäaikaisia käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia muita rahoitusvaroja.

17. MUUT RAHOITUSVARAT

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Tasearvo 1.1.	155	280
Lisäykset	25	13
Vähennykset	-45	-131
Arvonalentuminen		-7
Tasearvo 31.12.	134	155

18. SAAMISET

Tasearvo 1.1.	250	429
Arvonalentuminen	-250	-179
Tasearvo 31.12.	0	250

19. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA VELAT

1000 EUR	1.1.2011	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myytyt tytäryritykset	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset:						
Muut erät	108	-30				78
Yhteensä	108	-30	0	0	0	78
Kotimaisten tappiollisten yhtiöiden kirjaamaton verosaaminen						16 837

Konsernilla oli 31.12.2011 87,2 milj. euroa (89,0 milj. euroa 31.12.2010) vahvistettuja ja vahvistamattomia tappiota, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernilla ei ole riittävää varmuutta tulevaisuudessa saatavien tuottojen ajankohdasta, verotuksellisesta käsittelystä sekä siitä missä yhtiössä tuotot syntyvät. Tappioiden vanheneminen alkaa vuodesta 2016.

Laskennalliset verovelat:						
Kohdistettu liikearvo	959	-471				488
Muut erät	481	58	2			542
Yhteensä	1 440	-412	2	0	0	1 030

1000 EUR	1.1.2010	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myytyt tytäryritykset	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset:						
Muut erät	81	27				108
Yhteensä	81	27	0	0	0	108
Kotimaisten tappiollisten yhtiöiden kirjaamaton verosaaminen						18 649

Konsernilla oli 31.12.2010 89,0 milj. euroa (76,4 milj. euroa 31.12.2009) vahvistettuja ja vahvistamattomia tappiota, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernilla ei ole riittävää varmuutta tulevaisuudessa saatavien tuottojen ajankohdasta, verotuksellisesta käsittelystä sekä siitä missä yhtiössä tuotot syntyvät. Tappioiden vanheneminen alkaa vuodesta 2016.

Laskennalliset verovelat:						
Kohdistettu liikearvo	1 473	-514				959
Muut erät	783	-377	74			481
Yhteensä	2 256	-891	74	0	0	1 440

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

20. VAIHTO-OMAISUUS

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Aineet ja tarvikkeet	516	676
Valmiit tuotteet	1 066	909
Muu vaihto-omaisuus	214	279
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 797	1 864

21. MYyntISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Myyntisaamiset	44 866	44 635
Saamiset pitkäaikaishankkeista asiakkailta	4 890	4 534
Siirtosaamiset	7 467	9 992
Muut saamiset	2 059	2 118
Yhteensä	59 282	61 279

Saamiset on taseessa merkitty nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon.

Konsernin luottoriskikeskittymä on noin 9,7 miljoonaa euroa, joka edustaa noin 22 % konsernin kaikista myyntisaatavista. Valtaosa luottoriskikeskittymästä liittyy TerreStar Networks Inc:iin, joka on hakeutunut Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain (United States Bankruptcy Code) 11 luvun mukaiseen vapaaehtoiseen saneerausmenettelyyn 20.10.2010.

Lisätietoja liitetiedossa 30. Rahoitusriskien hallinta.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Erääntymättömät	24 879	25 955
Erääntyneet		
0-3 kuukautta	9 967	9 343
4-6 kuukautta	429	2 947
7-12 kuukautta		6 390
> 12 kuukautta	9 593	
Yhteensä	44 866	44 635

22. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT MUUT RAHOITUSVARAT   2011   2010
 1000 EUR   1000 EUR

Johdannaissopimukset		
Tasearvo 1.1.	36	
Käyvän arvon muutokset	-36	36
Tasearvo 31.12.	0	36

23. RAHAVARAT

Rahavarat	9 954	12 880
Yhteensä	9 954	12 880

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat muut rahoitusvarat	0	7 641
Rahavarat	9 954	12 880
Yhteensä	9 954	20 522

Rahavarojen käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

24. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Osakkeiden lukumäärä 1000 kpl	Osakepääoma 1000 EUR	Ylikurssirahasto 1000 EUR	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto 1000 EUR	Yhteensä 1000 EUR
1.1.2010	129 413	12 941	64 579		77 521
Ylikurssirahaston jakaminen ja alentaminen			-64 579	38 697	-25 883
31.12.2010	129 413	12 941	0	38 697	51 638
31.12.2011	129 413	12 941	0	38 697	51 638

Osakkeet ja osakepääoma

Elektrobit Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet on liitetty Euroclear Finland Oy:n pitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 941 269,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 129 412 690 kappaletta. Yhtiön osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,10 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuttamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että osinkoa ei jaeta.

25. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Elektrobit Oyj:n hallitus päätti 23.6.2005 pitkäjänteiseen osakeomistukseen tähtäävien optio-oikeuksien jakamisesta Elektrobit-konsernin johdolle ja optiojärjestelmässä varastoyhtiönä toimivalle Elektrobit Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Uudella järjestelmällä kannustetaan johtoa pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi ja pyritään sitouttamaan heidät työnantajaan.

Elektrobit-konsernin johdolle jaettiin yhteensä 612 000 optio-oikeutta 2005A. Loput 288 000 optio-oikeutta 2005A, 1.200.000 optio-oikeutta 2005B, 1.200.000 optio-oikeutta 2005C ja 1.200.000 optio-oikeutta 2005D annettiin Elektrobit Oyj:n tytäryhtiölle, Elektrobit Technologies Oy:lle, jaettavaksi myöhemmin Elektrobit-konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville henkilöille. Optioehtojen mukaan optio-oikeuksien 2005A saamisen edellytyksenä oli, että optionsaajat hankkivat hallituksen ennalta päättämän määrän Elektrobit Oyj:n osakkeita. Kannustusjärjestelmään liittyvällä osakeomistusohjelmassa veloitetaan johtoa ostamaan yhtiön osakkeita merkittävällä osalla optio-oikeuksista saadusta tulosta.

Yhtiökokouksen 15.3.2006 liikkeeseen laskemat pitkäjänteiseen osakeomistukseen tähtäävät optio-oikeudet on jaettu Elektrobit Oyj:n hallituksen puheenjohtajalle ja toimitusjohtajalle.

Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 1 750 000 kappaletta. Kaikki optio-oikeudet merkitään tunnuksella 2006A. Hallituksen puheenjohtajalle annetaan vastikkeetta 750 000 optio-oikeutta ja toimitusjohtajalle annetaan vastikkeetta 1 000 000 optio-oikeutta.

Yhtiökokous 14.3.2008 hyväksyi hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Elektrobit-konsernin avainhenkilöille seuraavasti.

Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta, joista 1 400 000 merkitään tunnuksella 2008A, 1 400 000 tunnuksella 2008B ja 1 400 000 tunnuksella 2008C. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 4 200 000 yhtiön uutta osaketta tai sen hallussa olevaa osaketta. Nyt liikkeeseen laskettavien optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on yhteensä enintään 3,1 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita.

Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Elektrobit Oyj:n osakkeen vallitsevaan markkinahintaan OMX Pohjoismainen Pörssi Helsinki Oy:ssä tammikuussa 2009, tammikuussa 2010 ja tammikuussa 2011. Osakkeen merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on optio-oikeuksilla 2008A 1.4.2012-31.3.2014, optio-oikeuksilla 2008B 1.4.2013-31.3.2015 ja optio-oikeuksilla 2008C 1.4.2014-31.3.2016.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2005A

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	23.6.2005
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	
Toteutushinta, EUR	2,54
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	2,53
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,9
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	46 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,9
Riskitön korko	2,70 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäysmalli	Black-Scholes

Optioiden määrät 2011   Optioiden määrät 2010

Tilikauden alussa	372
Myönnettyt uudet optiot	0
Menetettyt optiot	0
Toteutetut optiot	0
Rauenneet optiot	-372
Tilikauden lopussa	0
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0

Optiojärjestely 2005B

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	31.5.2006
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	1003
Toteutushinta, EUR	2,27
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	2,34
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	5,0
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	43 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	5,0
Riskitön korko	3,69 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäysmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2011	Optioiden määrät 2010
Tilikauden alussa	1 003	1 003
Myönnettyt uudet optiot	0	0
Menetettyt optiot	0	0
Toteutetut optiot	0	0
Rauenneet optiot	-1 003	
Tilikauden lopussa	0	1 003
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2005C

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	26.3.2008
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1 000 kpl	60
Toteutushinta, EUR	2,14
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	1,45
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,2
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	46 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,2
Riskitön korko	2,70 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäysmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2011	Optioiden määrät 2010
Tilikauden alussa	60	60
Myönnettyt uudet optiot 1 000 kpl		
Tilikauden lopussa	60	60
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Optiojärjestely 2005D

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	26.3.2008
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1 000 kpl	60
Toteutushinta, EUR	2,14
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	1,45
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,2
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	46 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,2
Riskitön korko	2,70 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäminen	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2011	Optioiden määrät 2010
Tilikauden alussa	60	60
Myönnettyt uudet optiot 1 000 kpl		
Tilikauden lopussa	60	60
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2006A

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	15.3.2006
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1 000 kpl	1 750
Toteutushinta, EUR	2,12
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	2,34
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	6,3
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitiiteetti	44 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	6,3
Riskitön korko	3,34 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäysmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2011	Optioiden määrät 2010
Tilikauden alussa	1 750	1 750
Myönnettyt uudet optiot	0	0
Menetettyt optiot		
Toteutetut optiot	0	0
Rauenneet optiot	0	0
Tilikauden lopussa	1 750	1 750
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Optiojärjestely 2008A

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	14.8.2009
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1 000 kpl	1 088
Toteutushinta, EUR	0,19
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	0,68
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,7
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	43 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,7
Riskitön korko	2,65 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäminen	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2011	Optioiden määrät 2010
Tilikauden alussa	1 088	1 175
Myönnettyt uudet optiot	233	45
Menetettyt optiot	-246	-133
Toteutetut optiot	0	0
Raunneet optiot	0	0
Tilikauden lopussa	1 074	1 088
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2008B

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	31.5.2010
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1 000 kpl	1 282
Toteutushinta, EUR	0,85
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	1,05
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,9
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	44 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,9
Riskitön korko	2,65 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäysmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2011	Optioiden määrät 2010
Tilikauden alussa	1 282	0
Myönnettyt uudet optiot	100	1390
Menetettyt optiot	-243	-108
Toteutetut optiot	0	0
Rauenneet optiot	0	0
Tilikauden lopussa	1 139	1 282
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Optiojärjestely 2008C

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnettyt osakeoptiot
Myöntämispäivä	19.8.2011
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1 000 kpl	775
Toteutushinta, EUR	0,73
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	0,56
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,7
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	45 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,7
Riskitön korko	2,07 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittäminen	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2011	Optioiden määrät 2010
Tilikauden alussa		
Myönnettyt uudet optiot	775	
Menetettyt optiot	0	
Toteutetut optiot	0	
Rauenneet optiot	0	
Tilikauden lopussa	775	
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

26. ELÄKEVELVOITTEET

2011
1000 EUR

2010
1000 EUR

Taseen etuuspohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:

Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	1 340	1 530
Varojen käypä arvo	-286	-272
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappio (-)	256	-93
Eläkevelka taseessa	1 311	1 164

Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

Kirjaamaton eläkevelvoite ennen 1.1.

Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	67	48
Korkomenot	73	64
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-8	-8
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0	-7
Työnantajan maksusuoritukset järjestelyyn	-6	-6
Yhteensä	126	92

Taseessa esitetyt velan muutokset:

Tilikauden alussa	1 164	1 072
Eläkekulut tuloslaskelmassa	147	92
Tilikauden lopussa	1 311	1 164

Käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset:

Eurooppa

Diskonttauskorko	5,70	4,80
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	2,80	2,80

27. VARAUKSET

1000 EUR

Uudelleen-
järjestelyvaraus

Tappiolliset
sopimukset

Muut

Yhteensä

31.12.2010	999	1 253	1 114	3 366
Varausten lisäykset			700	700
Käytetyt varaukset	-671	-654	-1 221	-2 545
Käyttämättömien varausten peruutukset				0
31.12.2011	328	599	594	1 521
Pitkäaikaiset varaukset		501		501
Lyhytaikaiset varaukset	328	98	594	1 020
Yhteensä	328	599	594	1 521

28. RAHOITUSVELAT2011
1000 EUR2010
1000 EUR**Pitkäaikaiset**

Pankkilainat	1 647	3 900
Rahoitusleasingvelat	2 363	4 148
Yhteensä	4 010	8 048

Lyhytaikaiset

Rahoitusleasingvelat	2 296	2 700
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	2 700	2 400
Yhteensä	4 996	5 100

Pitkäaikaiset velat erääntyvät seuraavasti:

2011		5 100
2012	4 992	4 614
2013	2 942	2 759
2014	675	533
2015	108	101
2016	289	42
Myöhemmin		
Yhteensä	9 006	13 148

Velat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia, joista 2,9 milj. euron määräisen lainan pääoma on muutettu koronvaihtosopimuksella kiinteä-korkoiseksi.

Korolliset pitkäaikaiset velat jakaantuvat valuutoittain seuraavasti:2011
1000 EUR2010
1000 EUR

EUR	4 010	8 048
Yhteensä	4 010	8 048

Korolliset lyhytaikaiset velat jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

EUR	4 996	5 100
Yhteensä	4 996	5 100

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat:

Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	4 893	7 313
Yhden vuoden kuluessa	2 458	2 961
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 435	4 310
Yli viiden vuoden kuluttua		42
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo	4 659	6 848
Yhden vuoden kuluessa	2 292	2 700
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 367	4 106
Yli viiden vuoden kuluttua		42
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	234	465
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	4 893	7 313

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

29. OSTOVELAT JA MUUT VELAT	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Lyhytaikaiset		
Ostovelat ja muut velat		
Ostovelat	11 374	6 996
Siirtovelat	12 737	12 685
Muut velat	10 823	13 648
Yhteensä	34 934	33 329

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista ja muista jaksotuksista.

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Johdannaissopimuksiin perustuvat velat		
Tasearvo 1.1.	0	417
Käyvän arvon muutokset	335	-417
Tasearvo 31.12.	335	0

30. RAHOITUSRISKIN HALLINTA

Konserni altistuu normaalissa liike-toiminnassa useille rahoitusriskeille. Pääasialliset rahoitusriskit muodostuvat valuutta-, korko-, sijoitus- ja luottoriskeistä. Konsernin rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on vähentää hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Konserni käyttää riskienhallinnassa valuuttatermiinejä ja -optioita sekä koronvaihtosopimuksia. Sijoitustoiminnassa on käytetty konsernin ulkopuolisia ammattimaisia salkunhoitajia.

Konsernin rahoitusriskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus, ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa konsernin emoyhtiön talousosasto yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa. Konsernin emoyhtiö tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen läheisessä yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa. Yhtiön johto arvioi riskikeskittymiä liiketoiminnan näkökulmasta huomioimalla kunkin keskittymän ominaispiirteiden samanlaisuuden, joihin taloudellisten olosuhteiden tai muiden olosuhteiden muutokset vaikuttavat samalla tavalla. Rahoitusmarkkinoilla toteutettavat operaatiot ja lainajärjestelyt on pääosin keskitetty emoyhtiöön. Tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti konsernin sisäisillä lainoilla ja konsernitililimiiteillä.

Konsernin rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto- ja maksuvalmiusriskeihin.

Markkinariskit

Markkinariskit johtuvat valuuttojen, korkojen ja arvopapereiden kurssien tai hintojen muutoksista. Näillä muutoksilla saattaa olla vaikutusta konserni tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan. Konsernin kannalta merkittävimmät valuutat ovat euro ja USD. Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytäryrityksiin. Laskutusvaluuttana käytetään joko yksikön toimintavaluutaa tai yleisesti käytössä olevia valuuttoja (EUR, USD). Lisätietoja toimintavaluutasta ja ulkomaan rahan määräisten erien muuntamisesta on myös löydettävissä konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Konserni noudattaa valuuttastrategiaa, jonka tavoitteena on valuuttakurssien vaikutusta minimoimalla turvata liiketoiminnan kate muuttuvissa markkinaolosuhteissa. Valuuttastrategian periaatteiden mukaan suojataan tuleva varmana pidetty ja suurimmalla todennäköisyydellä toteutuva asianomaisen valuutan nettokassavirta, joka määritellään myyntisaatavien, ostovelkojen, tilauskannan sekä ennustetun nettovaluuttavirran perusteella. Konserni ei sovelle IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Konsernin valuuttastrategian mukaan suojausaste voi vaihdella noin 25-125 % nettopositiosta laskettuna. Katsauskauden päättyessä suojattu nettopositio oli vasta-arvoltaan 9,8 milj. euroa. Tilikauden aikana suojatun position määrä on vaihdellut välillä 8,3-18,0 milj. euroa.

Tuloslaskelmaan liittyvää transaktioriskiä on suojattu, ja taseen omaan pääomaan liittyvää translaatoriskiä ei ole pääsääntöisesti suojattu. Ulkomaan valuutoissa raportoitavien konserniyhtiöiden omien pääomien yhteismäärä 31.12.2011 oli 2,3 milj. euroa (2010: 3,5 milj. euroa), josta dollarimääräisten konserniyhtiöiden omien pääomien yhteismäärä oli 0,6 milj. euroa (2010: 2,8 milj. euroa).

Konsernilla oli tilinpäätöspäivänä valuuttajohdannaisia seuraavat nimellismäärät (nimellismäärät eivät vastaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia):

Johdannaissopimukset	2011	2010
	1000 EUR	1000 EUR
Termiinit		
Käypä arvo	-310	-23
Kohde-etuuden arvo	5 500	11 000
Ostetut valuuttaoptiot		
Käypä arvo	101	138
Kohde-etuuden arvo	4 300	5 000
Myydyt valuuttaoptiot		
Käypä arvo	-126	-78
Kohde-etuuden arvo	8 600	10 000

Dollarimääräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

Pitkäaikaiset varat	492	485
Pitkäaikaiset velat	580	561
Lyhytaikaiset varat	21 868	23 248
Lyhytaikaiset velat	21 175	20 417

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron 10 % vahvistuminen tai heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin nähden, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Herkkyysanalyysi perustuu tilinpäätöspäivän ulkomaan rahan määräisiin varoihin ja velkoihin. Muutos USD-määräisissä myyntisaamisissa ja veloissa olisi aiheutunut pääsääntöisesti valuutan kurssimuutoksista.

1000 EUR	Muutokset tuloslaskelmassa		Muutokset omassa pääomassa	
	ennen veroja, 2011	2010	ennen veroja, 2011	2010
EUR, vahvistuu	-100	-300	-100	-300
EUR, heikkenee	100	300	100	300

Korkoriski

Suurin osa konsernin lainoista on sidottu pitkiin korkoihin. Korkojen muutoksista aiheutuvan kassavirtariskin vähentämiseen on osittain käytetty myös koronvaihtosopimuksia. Tilinpäätöspäivänä konsernin kaikki lainat olivat joko sidottu pitkiin korkoihin tai suojattu koronvaihtosopimuksilla. Konsernilla oli tilinpäätöspäivänä kiinteisiin korkoihin sidottuja lainoja ja koronvaihtosopimuksia seuraavasti:

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Kiinteisiin korkoihin sidotut lainat	6 406	9 848
Koronvaihtosopimukset	2 600	2 900

Sijoitustoiminnan markkinariski

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista.

Konserni sijoittaa matalariskisiin korkorahastoihin, joten se ei ole altistunut sijoitustoiminnassaan noteerattujen osakkeiden ja joukkovelkakirjalainojen markkinahintojen vaihteluista aiheutuville hintariskeille. Konsernin periaatteiden mukaan kassanhallintaan liittyvät sijoitukset ovat likvideissä ja alhaisen riskin omaavissa rahamarkkinainstrumenteissa ja näin ollen johdannaissopimuksilla suojattavia arvopapereita ei ole ollut.

Rahamarkkinasijoitusten yhteenlaskettu arvo on tilikaudella ollut maksimissaan noin 7,6 milj. euroa. Konsernilla ei ollut rahamarkkinasijoituksia vuoden 2011 lopussa.

Luottoriski

Konsernin luottoriskit liittyvät ennen kaikkea myyntisaamisiin, rahavaroihin, sijoitustoimintaan ja suojaamisessa käytettäviin johdannaissopimuksiin. Talletus-, sijoitus- ja suojaustoiminnassa konserni toimii vain tunnettujen ja hyvän luottokelpoisuuden omaavien kumppaneiden kanssa.

Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat laajan asiakaskunnan kesken eri maantieteellisille alueille ja tarvittaessa luottoriskiä vähennetään esimerkiksi reimbursseilla ja pankkitakauksilla. Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskikeskittymää arvioidaan ensisijaisesti yksittäisten asiakkaiden osuutena koko konsernin myyntisaamisista, mutta myös saamisten erääntymisajan perustella.

Konsernin luottoriskikeskittymä on noin 9,7 miljoonaa euroa, joka edustaa noin 22 % konsernin kaikista myyntisaatavista. Valtaosa luottoriskikeskittymästä liittyy TerreStar Networks Inc:iin, joka on hakeutunut Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain (United States Bankruptcy Code) 11 luvun mukaiseen vapaaehtoiseen saneerausmenettelyyn 2010 aikana. TerreStar Networks Inc:n emoyhtiö

TerreStar Corporation hakeutui myös taloudellista asemaansa vahvistaakseen Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain (United States Bankruptcy Code) 11 luvun mukaiseen vapaaehtoiseen saneerausmenettelyyn 16.2.2011. TerreStar Networks Inc:n ja sen emoyhtiön TerreStar Corporation:n saneerausmenettelyistä kerrotaan tarkemmin hallituksen toimintakertomuksen kappaleessa riskit ja epävarmuustekijät.

Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli noin 0,0 milj.euroa (2010: 10,3 milj. euroa). Konsernilla ei ollut konsernin ulkopuolelle myönnettyjä pääomainojoja vuoden 2011 lopussa (2010: 0,3 milj.euroa).

Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakama on esitetty liitetiedossa 21.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa ja liiketoimintasegmenteissä pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takamaan konsernin vahvalla rahoitusasemalla ja likvideillä sijoituksilla. Konsernin lainasopimuksiin liittyy tavanomaisia kovenantteja. Konsernilla on myös sitova 10 miljoonan euron luottolimiittisopimus, joka on voimassa vuoden 2012 puoliväliin saakka. Luottolimiittisopimukseen liittyy käyttökatteeseen, omavaraisuusasteeseen ja korollisiin velkoihin liittyviä kovenantteja. Tilikauden päättyessä tämä luottolimiitti oli kokonaisuudessaan käyttämättä. Lainojen ikäjakama on esitetty liitetiedossa 28.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettujen osinkojen tai näille palautettavan pääoman

määrää tai uusien liikkeeseen laskettavien osakkeiden lukumäärää tai päättää omaisuuserien myynneistä.

Yhtiön johto on säännöllisesti seurannut konsernin nettovelkaantumisasastetta (net gearing) ja omavaraisuusastetta. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2011 lopussa -0,9 milj.euroa (-7,4 milj.euroa 31.12.2010) ja nettovelkaantumisaste oli -1,4 % (-10,3 % 31.12.2010). Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden 2011 lopussa 62,8 % (62,4 % 31.12.2010).

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin erän kirjanpitoarvot, joiden käypien arvojen ei katsota olennaisesti poikkeavan konsernitaseessa esitetystä arvoista.

1000 EUR	Liitetieto	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Rahoitusvarat					
Muut rahoitusvarat		134	134	155	155
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18, 21	59 282	59 282	60 803	60 803
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	17, 22			7 641	7 641
Rahavarat	22	9 954	9 954	12 880	12 880
Valuuttatermiinit ja -optiot	22		36	36	
Rahoitusvelat					
Pankkilainat	28	4 347	4 394	6 300	6 438
Rahoitusleasingvelat	28	4 659	4 659	6 848	6 848
Ostovelat ja muut velat	26, 27, 29	37 766	37 766	37 806	37 806
Valuuttatermiinit ja -optiot	29	335	335		

Osake- ja rahastosijoitukset sekä muut sijoitukset

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat pääasiassa korkorahastoista, joiden käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteeraukseen (IFRS 7:n mukainen käyvän arvon taso 1; täysin samanlaisten varojen ja velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla).

Johdannaiset

Valuuttatermiinien ja -optioiden käyvät arvot määritetään julkisesti noteerattujen valuutta- ja korkotietojen pohjalta käyttäen yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä (IFRS 7:n mukainen käyvän arvon taso 2; instrumentit, joiden käypä arvo on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. johdettuna)). Laskelmat on laadittu ulkopuolisen asiantuntijan toimesta.

Pankkilainat

Pankkilainojen käypien arvojen määrittämisessä on sovellettu diskontattuja rahavirtoja. Rahavirtoja määritettäessä on huomioitu koronvaihtosopimusten vaikutukset.

Rahoitusleasingvelat

Käypien arvojen on arvioitu likimain vastaavan kirjanpitoarvoja.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioiden.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioiden.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

31. JOHDANNAISSOPIMUKSET, JOIHIN ON SOVELLETTU SUOJAUSLASKENTAA

Konserni ei sovelle suojauslaskentaa johdannaissopimuksiin.

32. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	8 717	8 528
Työsuhde-etuudet	422	551
Muut oikaisut	-3 042	10 079
Yhteensä	6 096	19 158

33. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Yhden vuoden kuluessa	6 879	5 994
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	16 335	11 134
Yli viiden vuoden kuluttua	1 565	3 834

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä tuotanto- ja toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin 1 kuukausi-10 vuotta ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Konserni vuokralle antajana

Konserni on vuokrannut sille tarpeettomat toimisto- ja tuotantotilat toistaiseksi voimassa olevilla vuokrasopimuksilla.

34. VAKUUDET JA VASTUUSITOUUMUKSET2011
1000 EUR2010
1000 EUR

Omasta velasta		
Yrityskiinnitykset	11 419	3 119
Annetut pantit	7 793	2 256
Takaukset	2 865	2 028
Muut vastuut	12 000	10 116
Vuokravastuut		
Seur. vuonna erääntyvät	6 879	5 994
Myöhemmin erääntyvät	17 900	14 968
Sopimusvastuut		
Seur. vuonna erääntyvät	2 479	3 852
Myöhemmin erääntyvät		2 148
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tai pantteja		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 100	6 300
Muut velat	244	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

35. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin emo- ja tytäryhtymäsuhteet ovat seuraavat:

	Kotimaa	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
Emoyhtymä			
Elektrobit Oyj	Suomi		
Tytärtyöt			
Elektrobit Technologies Oy	Suomi	100,00	100,00
Elektrobit Wireless Communications Oy	Suomi	0,00	100,00
Elektrobit System Test Oy	Suomi	0,00	100,00
Elektrobit Wireless UK Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00
Elektrobit France SAS	Ranska	0,00	100,00
Elektrobit Automotive GmbH	Saksa	100,00	100,00
Elektrobit Austria GmbH	Itävalta	0,00	100,00
Elektrobit Inc	USA	0,00	100,00
Elektrobit Automotive Inc.	USA	0,00	100,00
Elektrobit Nippon KK	Japani	0,00	100,00
Elektrobit Wireless (Beijing) Ltd.	Kiina	0,00	100,00
e.solutions GmbH	Saksa	0,00	51,00

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
--	------------------	------------------

Johdon työsuhde-etuudet

Palkat ja palkkiot

Emoyhtiön toimitusjohtaja

Jukka Harju 1.1.-31.12.2011 ja 1.1.-31.12.2010

287

287

Yhteensä

287

287

Emoyhtiön hallituksen, talous- ja tarkastusvaliokunnan ja segmenttihakemusten palkkiot

Jorma Halonen 1.1.-31.12.2011 ja 1.1.-31.12.2010

34

24

Juha Hulkko 1.1.-31.12.2011 ja 1.1.-31.12.2010

24

25

Seppo Laine 1.1.-31.12.2011 ja 1.1.-31.12.2010

52

38

Staffan Simberg 1.1.-31.12.2011 ja 1.1.-31.12.2010

35

24

Erkki Veikkolainen 1.1.-31.12.2011 ja 1.1.-31.12.2010

33

24

Yhteensä

178

135

Liiketoimia ja avoimia saldoja lähipiirin kanssa ei ole.

Konsernin johtoryhmä

996

1 470

Lainat ja takaukset lähipiirille

Lainoja ja takauksia lähipiirille ei ole

Optio-ohjelmien kulut

108

206

36. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laskelmiin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

37. VIIDEN VUODEN LUKUSARJAT

	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009	IFRS 2008	IFRS 2007
Tuloslaskelma, (MEUR)					
Liikevaihto, (MEUR)	162,2	161,8	153,8	172,3	144,3
Liikevaihdon muutos, %	0,3	5,2	-10,7	19,4	19,8
Liikevoitto/ -tappio, (MEUR)	-4,0	-17,3	-1,4	-42,7	-20,3
Osuus liikevaihdosta, %	-2,5	-10,7	-0,9	-24,8	-14,1
Tulos ennen veroja jatkuvista liiketoiminnoista, (MEUR)	-4,5	-18,6	-2,0	-47,4	-20,0
Osuus liikevaihdosta, %	-2,8	-11,5	-1,3	-27,5	-13,9
Tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista, (MEUR)	-5,1	-15,7	-3,3	-49,8	-20,0
Osuus liikevaihdosta, %	-3,1	-9,7	-2,2	-28,9	-13,9
Tilikauden tulos myydyistä liiketoiminnoista verojen jälkeen, (MEUR)			1,3	0,3	13,1
Osuus liikevaihdosta, %			0,9	0,2	9,1
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, (MEUR)	-5,3	-16,1	-2,2	-49,5	-6,9
Osuus liikevaihdosta, %	-3,3	-10,0	-1,4	-28,7	-4,8
Tase (MEUR)					
Pitkäaikaiset varat	44,1	41,2	39,4	46,7	77,2
Vaihto-omaisuus	1,8	1,9	2,4	3,3	7,6
Muut lyhytaikaiset varat	69,2	81,1	118,4	130,5	151,4
Oma pääoma	67,0	71,8	112,8	115,1	165,7
Pitkäaikainen vieras pääoma	6,9	11,6	15,0	19,7	28,9
Lyhytaikainen vieras pääoma	41,3	40,7	32,4	45,7	41,5
Taseen loppusumma	115,1	124,2	160,2	180,5	236,1
Kannattavuus- ja muut tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto, % **	-7,3	-17,0	-2,9	-35,5	-11,3
Sijoitetun pääoman tuotto, % **	-4,8	-16,5	-0,8	-26,2	-8,7
Korolliset nettovelat, (MEUR)	-0,9	-7,4	-42,4	-46,2	-39,7
Nettovelkaantumisaste (net gearing) %	-1,4	-10,3	-37,6	-40,2	-24,0
Omavaraisuusaste, %	62,8	62,4	71,5	64,9	70,9
Bruttoinvestoinnit, (MEUR) **	12,4	10,7	4,0	9,8	44,1
% liikevaihdosta	7,7	6,6	2,6	5,7	30,6
Tutkimus -ja kehittämismenot, (MEUR) **	24,0	21,6	14,7	37,9	38,3
% liikevaihdosta	14,8	13,3	9,6	22,0	26,6
Henkilöstö keskimäärin **	1 553	1 561	1 589	1 768	1 695

IFRS 2011 IFRS 2010 IFRS 2009 IFRS 2008 IFRS 2007

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR

Laimentamaton	-0,04	-0,12	-0,03	-0,38	-0,15
Laimennettu	-0,04	-0,12	-0,03	-0,38	-0,15

Tulos/osake lopetetuista liiketoiminnoista, EUR

Laimentamaton			0,01	0,00	0,10
Laimennettu			0,01	0,00	0,10

Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR

Laimentamaton	-0,04	-0,12	-0,02	-0,38	-0,05
Laimennettu	-0,04	-0,12	-0,02	-0,38	-0,05

Oma pääoma / osake (EUR) 0,51 0,55 0,87 0,89 1,28

Osinko / osake (EUR) * 0,02

Osinko / tulos % -12,9

P/E -luku -9,2 -5,4 -34,5 -0,9 -10,6

Efektiiivinen osinkotuotto % 1,2

Kurssikehitys (EUR)

Ylin kurssi	0,76	1,25	1,40	1,79	2,48
Alin kurssi	0,36	0,66	0,33	0,29	1,51
Keskikurssi	0,55	0,92	0,62	0,82	1,93
Päätöskurssi	0,38	0,67	0,94	0,33	1,64

Osakekannan markkina-arvo (MEUR) 49,2 86,7 121,6 42,7 212,2

Osakkeiden vaihto

MEUR	5,0	16,8	11,1	9,6	53,4
1 000 kpl	9 169	18 190	17 822	11 770	27 656
Suhteessa keskimääräisestä osakkeiden lukumäärästä, %	7,1	14,1	13,8	9,1	21,4

Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl) 129 413 129 413 129 413 129 413 129 413

Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana (1 000 kpl) 129 413 129 413 129 413 129 413 129 413

Osakkeiden optio-oikeuksilla laimennettu osakeanti-oikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana (1 000 kpl) 130 051 130 277 129 580 129 413 129 413

* hallituksen esityksen mukaan vuosi 2011

** Vuoden 2007 luvut eivät sisällä lopetettuja liiketoimintoja

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{\text{tilikauden tulos} \times 100}{\text{oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikaudella)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut} \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin tilikaudella)}}$
Nettovelkaantumisaste (net gearing), %	=	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat, pankkisaamiset ja sijoitustodistukset} \times 100}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Tulos per osake	=	$\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin vuoden aikana}}$
Oma pääoma per osake	=	$\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko per osake	=	$\frac{\text{tilikaudelta jaettava osinko (hallituksen esitys) per osake}}{\text{tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukerroin}}$
Osinko per tulos, %	=	$\frac{\text{osinko per osake} \times 100}{\text{tulos per osake}}$
P/E-luku	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{tulos per osake}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{osinko per osake} \times 100}{\text{osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$

38. OSAKKEIDEN OMISTUS

Osakekannan jakauma omistettujen osakkeiden mukaan 31.12.2011

Osakkeiden määrä	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista, %	Osakkeiden kokonaismäärä	Osuus osake- ja äänimäärästä, %
1-100	10 837	46,0 %	514 995	0,4 %
101-500	6 748	28,6 %	1 773 914	1,4 %
501-1 000	2 367	10,0 %	1 862 531	1,4 %
1 001-5 000	2 630	11,2 %	6 143 900	4,7 %
5 001-10 000	452	1,9 %	3 466 427	2,7 %
10 001-50 000	376	1,6 %	8 460 608	6,5 %
50 001-100 000	77	0,3 %	5 741 207	4,4 %
100 001-500 000	48	0,2 %	11 892 674	9,2 %
500 001-999 999 999 999	21	0,1 %	89 556 434	69,2 %
	23 556	100,0 %	129 412 690	100,0 %
joista hallintarekisteröityjä	10		1 834 983	1,4 %

Osakeomistuksen jakauma omistajatyypeittäin 31.12.2011

Osakkeenomistajat omistajatyypeittäin:	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista, %	Osakkeiden kokonaismäärä, kpl	Osuus osake- ja äänimäärästä, %
Yritykset	813	3,5	23 473 745	18,1 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	16	0,1	2 856 624	2,2 %
Julkisyhteisöt	3	0,0	500 560	0,4 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	61	0,3	1 005 675	0,8 %
Kotitaloudet	22 549	95,7	97 395 620	75,3 %
Ulkomaat	104	0,4	2 345 483	1,8 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	10	0,0	1 834 983	1,4 %
	23 556	100,0	129 412 690	100,0 %

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2011

	Lukumäärä	Osuus osake- ja äänimäärästä, %
Yhteensä liikkeeseenlaskettuja osakkeita	129 412 690	100,0
Hulkko Juha, hallituksen jäsen	27 214 362	21,0
Hilden Kai	10 831 316	8,4
Veikkolainen Erkki, hallituksen jäsen	9 388 719	7,3
Halonen Eero	7 703 011	6,0
Harju Jukka, toimitusjohtaja *	7 644 630	5,9
Fortel Oy	7 205 497	5,6
Mariatorp Oy	2 750 000	2,1
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	2 732 000	2,1
Laine Seppo, hallituksen puheenjohtaja **	2 220 051	1,7
Ehrnrooth Helene	2 000 000	1,5
	79 689 586	61,6
Muut (sis. hallintarekisteröidyt)	49 723 104	38,4

Hallitus ja toimitusjohtaja

Juha Hulkko, hallituksen jäsen	27 214 362	
Harju Jukka, toimitusjohtaja*	7 644 630	
Laine Seppo, hallituksen puheenjohtaja **	2 220 051	
Simberg Staffan, hallituksen jäsen ***	450 000	
Veikkolainen Erkki, hallituksen jäsen	9 388 719	
Halonen Jorma, hallituksen jäsen	21 000	
	46 938 762	36,3

* sisältää Jukka Harjun lähipiirin ja määräysvalta-yhtiöiden osakkeet

** sisältää Seppo Laineen määräysvalta-yhtiön osakkeet

*** sisältää Staffan Simbergin määräysvalta-yhtiön osakkeet

Emoyhtiön tuloslaskelma

	Liitetieto	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
LIKEVAIHTO	1, 2	5 051	7 218
Liiketoiminnan muut tuotot	3	796	1 407
Materiaalit ja palvelut		-56	-35
Henkilöstökulut	4	-2 857	-4 593
Poistot ja arvonalentumiset	5	-314	-721
Liiketoiminnan muut kulut	6	-3 837	-5 577
LIKEVOITTO		-1 216	-2 302
Rahoitustuotot ja -kulut	7	420	2 356
TULOS ENNEN SATUNNAISERIÄ		-796	54
TULOS ENNEN VEROJA		-796	54
Välittömät verot	8	-16	-3
TILIKAUDEN TULOS		-813	51

Emoyhtiön tase

	Liitetieto	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9	186	392
Aineelliset hyödykkeet	10	86	179
Sijoitukset	11	98 479	75 480
Pysyvät vastaavat yhteensä		98 751	76 051
Vaihtuvat vastaavat			
Saamiset			
Pitkäaikaiset	12	10	2 749
Lyhytaikaiset	13	20 299	30 528
Saamiset yhteensä		20 309	33 277
Rahat ja pankkisaamiset		5 857	15 153
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		26 166	48 430
VASTAAVAA YHTEENSÄ		124 917	124 481
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
	14		
Osakepääoma		12 941	12 941
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		38 697	38 697
Edellisten tilikausien voitot		66 597	66 547
Tilikauden voitto		-813	51
Oma pääoma yhteensä		117 423	118 236
Vieras pääoma			
Lyhytaikainen	15	7 494	6 245
Vieras pääoma yhteensä		7 494	6 245
Vastattavaa yhteensä		124 917	124 481

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä +/-	-796	54
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot +	314	721
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua -/+		300
Arvonlennukset pysyvistä vastaavista	0	
Rahoitustuotot ja -kulut -/+	-420	-2 356
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-902	-1 281
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-226	10 427
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-719	280
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-1 847	9 427
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista -	-985	-3 021
Saadut osingot liiketoiminnasta +	0	2 700
Saadut korot ja maksut liiketoiminnasta +	1 776	2 224
Maksetut välittömät verot -	-16	-3
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-1 073	11 326
Liiketoiminnan rahavirta	-1 073	11 326

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin -	-14	-18
Investoinnit muihin sijoituksiin -	-23 000	-5 000
Lainasaamisten takaisinmaksut +	3 048	2 284
Investointien rahavirta	-19 966	-2 733
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Konsernin sisäisten saamisten lisäys /vähennys	10 109	31 323
Konsernin sisäisten velkojen lisäys /vähennys	1 634	-8 184
Maksetut osingot ja muu voitonjako -	0	-25 883
Rahoituksen rahavirta	11 743	-2 744
LASKELMAN MUKAINEN RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat tilikauden alussa	15 153	9 304
Rahavarat tilikauden lopussa	5 857	15 153
Taseen mukainen rahavarojen muutos	-9 296	5 849

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä

ARVOSTUSPERIAATTEET

Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina tai menojäännöspoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-kaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	3-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	3-5 vuotta

RAHOITUSVÄLINEIDEN ARVOSTAMINEN

Rahoitusvälineet on arvostettu käypään arvoon. Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän termiinihin-toihin ja valuuttaoptiot tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

ELÄKKEET

Yhtiö on järjestänyt henkilöstön eläketurvan ulkopuolisten eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Eläkevakuutusikulut sisältyvät henkilöstökuluihin.

LEASINGSOPIMUKSET

Leasingsopimukset ja määräaikaiset vuokrasopimukset käsitellään taseen ulkopuolisina vastuina.

TULOVEROT

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden verot. Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja ja -saamisia.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä muut kuin euromääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin kurssiin.

LIKEVAIHTO

Suoritteiden myynti tuloutetaan luovutushetkellä ja tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja myönnettyillä alennuksilla.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
1. LIIKEVAIHTO LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN		
Muut toiminnot	5 051	7 218
Yhteensä	5 051	7 218
2. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN		
Eurooppa	4 912	6 971
Amerikka	67	135
Aasia	72	112
Yhteensä	5 051	7 218
3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Muut	796	1 407
Yhteensä	796	1 407
4. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖKULUT		
Palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin henkilöitä		
Muut toiminnot	43	55
Yhteensä	43	55
Henkilömäärä tilikauden lopussa		
	41	50
Suoriteperusteiset henkilöstökulut		
Toimitusjohtaja	287	287
Hallituksen jäsenet	168	135
Muut palkat	1 932	3 476
Yhteensä	2 388	3 898
Eläkekulut	410	569
Muut henkilösivukulut	59	126
Yhteensä	2 857	4 593
5. POISTOT JA ARVONALENNUKSET		
Aineettomat oikeudet	27	25
Muut pitkävaik. menot	193	563
Koneet ja kalusto	93	133
Yhteensä	314	721

2011
1000 EUR

2010
1000 EUR

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Atk-laite ja ohjelmistokulut	2 208	3 103
Toimitilakulut	315	375
Hallintopalvelut	48	553
Matkakulut	150	336
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	172	271
Muut liiketoiminnan kulut	944	939
Yhteensä	3 837	5 577

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastus	27	27
Veroneuvonta	9	29
Muut palvelut	4	10
Yhteensä	40	65

7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Tuotot sijoituksista		
Konserniyhtiöiltä		2 700
Muilta	102	449
Yhteensä	102	3 149

Korko- ja rahoitustuotot

Konserniyhtiöiltä	586	283
Muilta	1 088	1 528
Yhteensä	1 674	1 811

Korko- ja rahoituskulut

Konserniyhtiöille	-8	-12
Muille	-1 348	-2 593
Yhteensä	-1 356	-2 604

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista 0

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	420	2 356
Rahoitustuotot ja -kulut sisältää kurssieroja (netto)	-291	-1 084

8. VEROT

Muut verot	-16	-3
Yhteensä	-16	-3

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
9. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	262	252
Lisäykset tilikauden aikana	14	18
Hankintameno 31.12.	276	270
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-74	-57
Tilikauden poisto	-27	-25
Kirjanpitoarvo 31.12.	175	187
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	1 383	4 116
Hankintameno 31.12.	1 383	4 116
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-1 178	-3 348
Tilikauden poisto	-193	-563
Kirjanpitoarvo 31.12.	12	205
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.	1 644	4 368
Lisäykset tilikauden aikana	14	18
Hankintameno 31.12.	1 658	4 386
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-1 252	-3 405
Tilikauden poisto	-220	-588
Kirjanpitoarvo 31.12.	186	392

2011
1000 EUR

2010
1000 EUR

10. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	387	1 933
Hankintameno 31.12.	387	1 933
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-279	-1 692
Tilikauden poisto	-93	-133
Kirjanpitoarvo 31.12.	14	108

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	71	71
Hankintameno 31.12.	71	71
Kirjanpitoarvo 31.12.	71	71

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Hankintameno 1.1.	458	2 004
Hankintameno 31.12.	458	2 004
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-279	-1 692
Tilikauden poisto	-93	-133
Kirjanpitoarvo 31.12.	86	179

11. SJOITUKSET

Osakkeet konserni

Hankintameno 1.1.	75 470	70 470
Lisäykset tilikauden aikana	23 000	5 000
Hankintameno 31.12.	98 470	75 470

Osakkeet muut

Hankintameno 1.1.	9	9
Vähennykset tilikauden aikana	0	
Hankintameno 31.12.	9	9

Sijoitukset yhteensä

Hankintameno 1.1.	75 480	70 480
Lisäykset tilikauden aikana	23 000	5 000
Hankintameno 31.12.	98 479	75 480

12. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Lainasaamiset

Konserniyhtiöiltä	10	2 749
-------------------	----	-------

Yhteensä

	10	2 749
--	-----------	--------------

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä

	10	2 749
--	-----------	--------------

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	2011 1000 EUR	2010 1000 EUR
13. LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset		
Konserniyhtiöiltä	1 364	962
Muilta	50	3
Yhteensä	1 414	965
Lainasaamiset		
Konserniyhtiöiltä	0	310
Yhteensä	0	310
Muut saamiset		
Konserniyhtiöiltä	18 595	28 710
Muilta	53	13
Yhteensä	18 648	28 723
Siirtosaamiset		
Konserniyhtiöiltä	6	0
Muilta	231	530
Yhteensä	237	531
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	20 299	30 528
14. OMAN PÄÄOMAN ERIEN MUUTOKSET		
Osakepääoma tilikauden alussa	12 941	12 941
Osakepääoma tilikauden lopussa	12 941	12 941
Ylikurssirahasto tilikauden alussa	0	64 579
Ylikurssirahaston jakaminen osakkeenomistajille	0	-25 883
Ylikurssirahaston alentaminen	0	-38 697
Ylikurssirahasto tilikauden lopussa	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	38 697	0
Siirto ylikurssirahastosta	0	38 697
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto tilikauden lopussa	38 697	38 697
Vapaa oma pääoma tilikauden alussa	66 597	66 547
Tilikauden tulos	-813	51
Vapaa oma pääoma tilikauden lopussa	65 785	66 597
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	104 482	105 294
Oma pääoma yhteensä	117 423	118 236

2011
1000 EUR

2010
1000 EUR

15. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Ostovelat		
Konserniyhtiöille	8	6
Muille	331	438
Yhteensä	338	444
Muut velat		
Konserniyhtiöille	5 354	3 720
Muille	1 036	1 286
Yhteensä	6 391	5 006
Siirtovelat		
Konserniyhtiöille		
Muille	766	795
Yhteensä	766	795
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	7 494	6 245

16. ANNETUT PANTIT JA VASTUUSITOUMUKSET

Konserniyhtiöiden puolesta		
Takaukset	14 702	11 497
Omasta velasta		
Yrityskiinnitykset	5 000	
Annetut pantit		25
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	1 741	1 765
Myöhemmin erääntyvät	1 734	2 815
Vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	204	223
Myöhemmin erääntyvät		
Sopimusvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	2 141	2 640
Myöhemmin erääntyvät		68

17. JOHDANNAISSOPIMUKSET

Termiinit		
Käypä arvo	-335	-23
Kohde-etuuden arvo	5 500	11 000
Optiot		
Ostetut optiot		
Käypä arvo	101	138
Kohde-etuuden arvo	4 300	5 000
Myydyt optiot		
Käypä arvo	-126	-78
Kohde-etuuden arvo	8 600	10 000

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo 1000 EUR
18. OSAKKEET JA OSUUDET			
Konserniyhtiöt	100,00	100,00	0
Elektrobit Wireless UK Ltd.	100,00	100,00	58 749
Elektrobit Technologies Oy	100,00	100,00	39 721
Elektrobit Automotive GmbH			
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet			
Oulun Golf Oy			8
Oulu ICT Oy			1

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonmaksusta päättämisestä

Emoyhtiön taseen 31.12.2011 mukaan emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 104.481.807,25 euroa, josta tilikauden tappio on 812.533,81 euroa.

Hallitus ehdottaa 26.3.2012 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Oulussa, 15. päivänä helmikuuta 2012

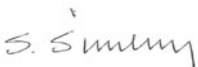
Seppo Laine
hallituksen puheenjohtaja

Jorma Halonen
hallituksen jäsen

Juha Hulkko
hallituksen jäsen

Staffan Simberg
hallituksen jäsen

Erkki Veikkolainen
hallituksen jäsen

Jukka Harju
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Oulussa, 15. päivänä helmikuuta 2012

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Jari Karppinen
KHT

Tilintarkastuskertomus

ELEKTROBIT OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Elektrobitt Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2011. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidolisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot sekä emoyhtiön että konsernin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Oulussa, helmikuun 15. päivänä 2012

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Jari Karppinen
KHT

www.elektrobit.com

Elektrobit (EB), Tutkijantie 8, FI-90590 Oulu, Finland Tel. +358 40 344 2000 Fax +358 8 343 032

Copyright 2011 Elektrobit (EB). All rights reserved. The information contained herein is subject to change without notice. EB retains ownership of and all other rights to the material expressed in this document. Any reproduction of the content of this document without prior written permission from EB is prohibited. www.elektrobit.com